

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Birleşim
6 Ekim 2022 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Dünya Habitat Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, İstanbul'da halkın yaşadığı gerçek sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

- 1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bozüyük Belediyesi Kız Voleybol Takımı'na "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

- 1.- Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2079)
- 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu Çek Cumhuriyeti Dönem Başkanlığı tarafından 10-11 Ekim 2022 tarihleri arasında "Avrupa Birliği İçinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim" konulu parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/2080)

VI.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, ehliyet affı ile memurlar ve diğer kamu görevlilerinin disiplin cezalarının affedilmesine yönelik sicil affına ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 6 Ekim İstanbul'un kurtuluş gününe ilişkin açıklaması
- 3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Figen Yüksekdağ'ın "Yıkılacak Duvarlar" isimli şiir kitabına ilişkin açıklaması
- 4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, açıklanan eylül ayı ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması
- 5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 27 Haziranda Tıp 1 diyabet hastalarıyla ilgili verdiği müjdeye ilişkin açıklaması
- 6.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Zonguldak, Ereğli, Alaplı ve Akçakoca'yı Kocaali, Karasu ve Sakarya'ya bağlayan yol güzergâhının Melenagzü köyü mevkisinden geçen kısmına ilişkin açıklaması
- 7.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, otizmli Mehmet Eres'in ölümüne ilişkin açıklaması
- 8.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'daki GES'lere ilişkin açıklaması
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, milletimizin ve tüm İslam âleminin Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'deki sulama suyu projelerinin ihalelerine ilişkin açıklaması
- 11.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu Üniversitesi İhsangazi Meslek Yüksekokuluna ilişkin açıklaması
- 12.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, mazota yapılan zamlara ilişkin açıklaması
- 13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, süt üretim maliyetinin yüksekliğine ilişkin açıklaması
- 14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, seçimler yaklaştıkça saray iktidarının oyunlarının gün yüzüne çıktığına ilişkin açıklaması
- 15.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'taki mısır üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk Medeni Kanunu'nda yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması
- 17.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Şilan Barajı ve Beypınarı Göleti'ne ilişkin açıklaması
- 18.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Turgutlu ilçesinin TÜVTÜRK istasyonu ihtiyacına ilişkin açıklaması
- 19.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Halk TV, Tele1 ve KRT'ye cezalar yağdığına ve "Anadolu basını"nın desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Cumhurbaşkanının 7 Ekim Cuma günü Şahkulu Dergâhı'nda katılacağı açılışa ve Alevilerin taleplerine ilişkin açıklaması
- 21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nin yüksek elektrik fiyatları nedeniyle kepenk kapatmak üzere olduğuna ilişkin açıklaması
- 22.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, mazota yapılan zamlara ilişkin açıklaması
- 23.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2022 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükümetinin, lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiği çalışmalara ilişkin açıklaması

- 24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, süt ve et üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
25.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Burnaz Plajı'na kurulmak istenen polipropilen üretme tesisine ilişkin açıklaması
26.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne, motorin ve benzin fiyatına üst üste yapılan zamlara, yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının ülkeyi getirdiği duruma, devlet yönetmeye namzet olan İYİ Partinin millî meselelerdeki tavrının net olduğuna ve intihar eden polislerle ilgili İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması
27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul'un işgalden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ve 6-7 Ekim olaylarının 8'inci yılına ilişkin açıklaması
28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 6-7 Ekimin yıl dönümüne ve Kobani kumpas davasına ilişkin açıklaması
29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 6 Ekim İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne, basın özgürlüğü'nün önemine ve muhalefet partilerinin Sayıştayın raporları doğrultusunda devletin harcamalarını kontrol ettiğine ilişkin açıklaması
30.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul'un işgalden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne, 6-7 Ekim 2014 olaylarının yıl dönümüne, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
31.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
32.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, süt ve et üreticilerinin üretim yapamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, polisleri intihara sürükleyen sorunların tespit edilmesi ve polis intiharlarının önlenmesi için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 12/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in istatistik araştırmalarının değerlendirilmesi, yüksek enflasyona karşı sağlıklı politikalar ile enflasyonun halk üzerindeki yıkıcı etkilerinin giderilmesine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, KKTC'deki üniversitelerden mezun olanların denklik sorununa, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışındaki üniversitelerden mezun oldukları hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen kişilerin sorunlarının giderilmesi talebine, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışındaki bir üniversiteden mezun olduğu hâlde ülkemizde diploma denkliği verilmeyen bir kişiye, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, Yurt dışında eğitim gören bir kişinin denklik alamamasına, İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/66072), (7/66073), (7/66074), (7/66075), (7/66081), (7/66082), (7/66083), (7/66084), (7/66085), (7/66088), (7/66596), (7/66948), (7/66950), (7/67522), (7/67524), (7/67525), (7/68029), (7/68030), (7/68352), (7/68353), (7/68354), (7/68355), (7/68356), (7/68357), (7/68393), (7/68394)

- 2.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa ve Antalya arası doğrudan uçak seferi koyulması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/68765)
- 3.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun'da Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara ait binaların depreme karşı dayanıklılığına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/68921)
- 4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, koruyucu aileler tarafından evlat edinilen yabancı uyruklu çocuk sayısına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/68929)
- 5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla Yatağan Devlet Hastanesinin bulunduğu bölgeye kavşak yapılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/69048)
- 6.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, koruma altına alınan bir çocuğa ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/69078)
- 7.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Isparta'nın Yalvaç ilçesine bağlı Yağcılar köyündeki Yeni Mezra Mahallesi'ne imam atanması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/69239)
- 8.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 24 Temmuz 2022 tarihinde Bursa'da bir dairede alıkonulduğu tespit edilen bir çocuğa ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/69266)
- 9.- Yalova Milletvekili Özcan Özel'in, pilot istihdamına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/69367)
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne-Halkalı tren seferlerinde yaşanan aksamalara ve Halkalı-Kapıkule Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/69486)
- 11.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Fatsa-İslamdağ-Korgan karayolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/69871)
- 12.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Sabiha Gökçen Havalimanı'nın ikinci pisti yapılırken zarar gören TEM bağlantı yolu tünellerinin güçlendirilmesi için yapılan ihaleye ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/70029)
- 13.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, son bir yılda devlet koruması altına alınan ve koruyucu aile yanına yerleştirilen çocuk sayısına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70060)
- 14.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, koruyucu aileye verilen çocukların desteklenmeleri için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70182)
- 15.- Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Muş'un Varto ilçesine bağlı bazı köylerin yol sorununa ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/70260)
- 16.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Ulusal Ziyaret Programı kapsamında yapılacak ziyaretlere ve sosyal yardımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70390)
- 17.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ulusal Ziyaret Programı Genelgesi'ne ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70538)
- 18.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Bakanlık ile Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlara yönelik başlatılan icra takiplerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70539)
- 19.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Bakanlık tarafından 2022 yılı bütçesi kapsamında yapılan araç ve bina kiralamalarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/70541)
- 20.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, bir gazete hakkında verilen resmî ilan ve reklam verme yasağı kararına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/70681)

- 21.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, ÖSYM'de çalışan bazı görevlilerin yerinin değiştirilmesine, Ankara'da bir lisede sınıfta kalan öğrenci sayısının fazlalığına,
- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, üniversitelerde psikoloji bölümü için sıralama şartı getirilmesi talebine, İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/70722), (7/70837), (7/70842)
- 22.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, İstanbul'da gözetilme altına alınan bir gazetecinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/71113)
- 23.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, ülke genelinde iptal edilen konser ve etkinliklere, Gözetilme altına alınan bazı gazetecilere kötü muamelede bulunulduğu iddiasına, İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/71116), (7/71118)
- 24.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, ülkemizde üniversite eğitimi gören yabancı uyruklu öğrencilere ve bu kişilere ayrılan kontenjana ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/71119)
- 25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ASDEP bünyesinde sosyal hizmet uzmanı olarak görev yapan kişilerin Ulusal Hane Ziyaretleri Programı kapsamında siyasi propaganda yaptığı iddiasına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/71148)
- 26.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, emeklilerin promosyon ödemelerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/71155)
- 27.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, DÖSİMM personelinin sanatçı kadrosuna geçirilmesi talebine ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/71210)

6 Ekim 2022 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşimini açıyorum.
Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.
Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.
Gündem dışı ilk söz Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Uşak Milletvekili İsmail Güneş'e aittir.
Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR
A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları
1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uşak ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yılı münasebetiyle şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranlarının başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi'yle bir yandan Birinci Dünya Savaşı'nın sona erdiği, silahların sustuğu ilan edilirken diğer yandan da Anadolu toprakları üzerinde emperyalist amaçlar besleyen itilaf devletleri harekete geçmiş, Anadolu topraklarını işgal etmeye başlamışlardır. Tüm yurttaki olduğu gibi, Uşak şehrimizde de İbrahim Tahtakılıç, Besim Atalay gibi şehrin ileri gelenlerinin öncülüğünde, halkın desteğiyle, Uşak Hücum Taburu, Uşak Akıncı Müfrezesi, Uşak Millî Piyade Taburu ve Uşak Eşraf Alayının kurulması sağlanmıştır. Bu birlikler, Salihli, Alaşehir ve Uşak cephelerinde Yunanlıların durdurulması ve yıpratılmasına yönelik askerî hareketlerde aktif olarak görev yapmışlardır. Askerler için gerekli bazı malzemelerin üretimi için Uşak'taki iplik dokuma fabrikaları, tabakhaneler, değirmenler, küçük esnaf işletmeleri ve evdeki dokuma tezgâhları devreye sokulmuştur. Uşak halkı tarafından kurulan ve gönüllülerden olan Uşak Hücum Taburu 23 Nisan 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi açılırken bu kutsal mekânın korunmasında görev almıştır. 1 Ağustos 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden oluşan bir heyetle Uşak'a gelen Mustafa Kemal Paşa, Kuvayımilliye birliklerini denetlemiş, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmada Uşak halkının gösterdiği fedakârlıktan övgüyle söz etmiştir. 29 Ağustos 1920 tarihinde Yunanlılar tarafından işgal edilen Uşak şehri iki yıl Yunan işgali altında kalmıştır. Yunan askerlerinin işkence ve zulmüne maruz kalan Uşak şehri 26 Ağustos 1920 tarihinde başlayan Büyük Taarruz sonrasında 1 Eylül 1922 tarihinde tekrar özgürlüğüne kavuşmuştur.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ya, işgal mişgal yok, kurşun sıkılmamış, “Yalan söylüyorsun.” diyorlar.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, çok gürültü var, biraz sessiz lütfen, lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Perişan bir vaziyette geri çekilen Yunan ordusu boşalttığı şehirleri ateşe vermekten geri kalmamış, Yunanlılar tarafından çıkartılan yangın sonucu Uşak'ta 650 ev, 100 mağaza ve dükkân, 1 resmî bina, 2 okul, 1 hastane, 5 han ve otel, 5 cami ve mescit, 4 medrese, 2 kiremithane, 2 fabrika olmak üzere toplam 801 bina yakılmıştır.

Yunanlılar sadece binaları, evleri yıkmakla kalmamış; savunmasız insanlara, dinî mabetlere en alçakça saldırılarda bulunmaktan çekinmemişlerdir. Bu hain saldırılara maruz kalanlardan biri de bu yüce Meclisin çatısı altında Kütahya Milletvekili olarak görev yapan Besim Atalay'ın annesi ve kız kardeşidir. Uşak şehri Yunan işgaline girdiğinde ailesini Ankara'ya götürmesi tavsiye edildiğinde “Herkesin ailesi Uşak'ta iken ben ailemi Ankara'ya götürmem.” der ve ailesi ile kız kardeşlerini Uşak'ta bırakır. Yunanlılar Uşak'tan çekilirken Besim Atalay'ın evini de yakarlar. Bu yangını önlemek isteyen annesi Halime Hanım yaralanır ve kız kardeşi Ayşe şehit edilir. Besim Atalay'ın annesi, ölüm döşeğinde, etrafında ağlaşan torunlarına “Evlatlarım, ağlamayın, biz bugünleri arıyorduk. İşte askerlerimiz şehre girdi. Elbette bizim gibi şehitler ve kurbanlar olacak ki bu topraklar kâfirlerden kurtulsun. Şehit olursam kızım ile beni aynı mezara koyun, her ikimiz de yüce Allah'ın huzuruna birlikte çıkalım.” der. Besim Atalay şehitlerin vasiyetini yerine getirir ve kitabede şu ifadeler yer alır:

“Burası mezar değil, bir kalp gibi atıyor/Anne-kız iki şehit, kucaklaşmış yatıyor.”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İsmail Kahraman'a da anlatın bunları, İsmail Kahraman da dinlesin. “İzmir işgal edilmiş mi, yok Uşak işgal edilmiş mi...” diyordu Kahraman. Sözümlerine kahraman(!)

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – 1922 yılı Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde perişan olan Yunanistan'ın Küçük Asya ordusu, Uşak'ın Banaz ilçesine doğru Çamsu ve o zamanki adıyla Çeçe köyü civarındadır. Afyon-İzmir demir yoluna ulaşmak isterler ve Murat Dağı'nın eteklerinde koyunlarını otlatmakta olan Çeçeli Kara Murat çobana rastlarlar. Çobandan kendilerini demir yoluna götürmelerini isterler. Çeçeli Kara Murat Yunan askerlerini Murat Dağı'nın derinliklerine ve Türk askerlerine doğru götürür. Sonunda kendilerinin yanlış yola doğru götürüldüğünü anlarlar. Yunanlı komutan “Bizi yanlış yöne getirmişsin, bunun sonucunun ölüm olduğunu bilmiyor musun?” diye bağırırken Çeçeli Kara Murat “Benim görevim bu, senin görevin de öldürmek.” der ve süngülenerek şehit edilir.

Yunan ordusunun Başkomutanı General Trikopis, 2 Eylül 1922 tarihinde Uşak yakınlarındaki Göğem köyünde 5'inci Kafkas Tümeni Komutanı Dadaylı Halit Akmansü Bey tarafından esir edilir. 3 Eylülde, bugünkü Uşak Etnografya Müzesinde huzuruna çıkarılan Yunan generali büyük bir nezaketle karşılayan Gazi Mustafa Kemal Paşa, General Trikopis'in elini sıkarak “Üzülmeyin General, savaş bir talih oyunudur, bazen en iyisi de kaybeder. Siz üzerinize düşen vazifeyi yaptınız.” diyerek teselli etmeye çalışır ve Türk'ün alicenaplığını bir kez daha gösterir. Yunan ordusu Başkomutanının Uşak yakınlarında esir edilmesi olayı, sadece Millî Mücadele döneminin değil Türk tarihinin önemli bir dönüm noktasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İsmail Kahraman'a da anlatın bunları.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Buradan Yunanistan'a seslenmek istiyorum ve diyorum ki: Tarihi, tarihlerini iyi okusunlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İsmail Kahraman okusun.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Geçmişte İngiltere ve Fransa'nın teşvikiyle Türklere saldıran Yunanlılar nasıl bir hüsrana uğramışsa günümüzde de yükselen Türkiye'nin önünü kesmek isteyen, dış güçlerin oyuncağı hâline gelen Yunanistan aynı hüsrana uğrayacaktır. Türk milletinin gücü, kudreti ve bağımsız yaşama azmi Yunanistan'a tekrar tekrar hüsrânı yaşatacaktır. Uşak şehri gerek cephe gerisi hizmetlerin yürütülmesinde gerekse silahlı birliklerini oluşturarak Yunan ordusuna karşı mücadele edilmesinde üzerine düşen görevi fazlasıyla yapmış, yüzlerce evladını bu uğurda şehit vermiştir.

Başta Gazi Mustafa Kemal Paşa olmak üzere Kurtuluş Savaşı'nda ve yurt savunmasında şimdiye kadar şehadet şerbeti içen tüm şehitlerimizi ve gazilerimizi minnetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Balıkesir'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Dünya Habitat Günü'yle ilgili söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Mustafa Canbey'e aittir.

Sayın Canbey.

2.- Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey'in, Balıkesir'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Dünya Habitat Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Çanakkale Zaferi kahramanı Seyit Onbaşı'nın, Kurtdereli Mehmet Pehlivan'ın, Zağanos Paşa'nın, Ömer Seyfettin'in, Hasan Basri Çantay'ın, İmam Birgivi'nin, Dursunbeyli Sarı Hoca'nın, Gönenli Mehmet Efendi'nin, Bandırmalı Ali Efendi'nin, yiğitlerin, kahramanların, âlimlerin, şehitlerin diyarı, Millî Mücadele Dönemi'nde Atatürk'ün hutbe verdiği, İstiklal Şairimiz Mehmet Akif'in “Ey Balıkesir, hani, gök kubbenin altında görülmüş mü eşin?” dediği, Kuvayımilliye'nin başkenti, kuruluşun ve kurtuluşun kenti, büyüyen ve yükselen şehir Balıkesir'den söz edeceğim sizlere. 3 Ekimde, mavisıyla, yeşiliyle, tarımıyla, turizmiyle, sanayisiyle, zengin tarihî ve kültürel mirasıyla âdeta cennetten bir köşe olan Balıkesir'imizde Birleşmiş Milletler Dünya

Habitat Günü'nü kutladık. İlk olarak 1986 yılında kutlanmaya başlanan ve bu hafta başı, 3 Ekimde seçim bölgem olan güzel şehrim Balıkesir'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Dünya Habitat Günü her yılın ekim ayının ilk pazartesi günü yapılıyor. Tüm insanların en temel hakkı olan barınma konusunda çalışmalar yapmak, kentlerde yaşanan yoksulluk, yoksunluk, evsizlik ve eşitsizlik sorunlarına dikkat çekmek ve tüm yerleşimlerde bu hakkı elde etme konusunda yaşanan eksiklikleri gidermek amacıyla dünyanın çeşitli kentlerinde kutlanan çok özel bir gündür aslında. Geçtiğimiz yıllarda New York, Londra, Dubai, Brüksel, Washington, Şanghay gibi metropol şehirlerde kutlanan Dünya Habitat Günü bu sene "Kimse Geride Kalmasın" temasıyla şehrimiz Balıkesir'imizde kutlandı. Dünyaca ünlü şehirlerin ev sahipliği yaptığı bu özel programın bu yıl ülkemizde ve güzel şehrimiz Balıkesir'imizde kutlanması bizler için gerçekten büyük bir iftihar vesilesidir. Birleşmiş Milletler temsilcilerinin, 110 farklı ülkeden belediye başkanlarının ve birçok ülkeden üst düzey yöneticinin katıldığı program yine 110 ülkede ve 7 dilde canlı olarak yayınlanmıştır.

Bu noktada, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Sıfır Atık Projesi'yle dünyaya örnek bir model sunan ve yine, Habitat Günü'nün ülkemizde düzenlenmesi noktasında büyük emekleri olan Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'ye, Bakanımız Sayın Murat Kurum'a ve Balıkesir'imizin çalışkan, başarılı Belediye Başkanı Sayın Yücel Yılmaz'a teşekkür ediyoruz.

Turizmden gastronomiye, sanayiden et ve süt ürünlerine, zeytinyağına kadar sahip olduğu tüm güzellikleriyle, bu güzellikleri Türkiye ve dünyaya tanıtmak amacıyla, her alanda gelişen "Marka Şehir Balıkesir" vizyonu ile şehrimiz için yaptığımız çalışmaların meyvelerini verdiğini görmek bizler için gurur verici.

Şehrimizin yurt içi ve yurt dışında tanıtımı için yürüttüğümüz çalışmaları saymakla bitiremeyiz ama bir kısmına kısaca değinmek istiyorum. Misya Yürüyüş Yolları Projesi'yle Balıkesir'imizin Edremit, Erdek, Dursunbey, Gömeç, İvrindi, Kepsut, Sındırgı ve Susurluk ilçelerinde toplam 22 yürüyüş rotası oluşturarak ve 3 ahşap seyir terasının yapımını tamamlayarak doğa sporları ve ekoturizm potansiyelimizi artırdık.

Lezzetli peynirleriyle dünyanın en iyi şehirleri arasında yer alan 50 peynirli şehir Balıkesir, bunun yanında enfes zeytin ve zeytinyağlarıyla, lezzetleri ve yöresel mutfağıyla gastronomi turizminin öne çıkan rotalarından biridir. Yüksek sağlık ve esenlik turizmi potansiyeli ve gastronomisiyle 2019 yılında Avrupa Komisyonu tarafından verilen EDEN seçkin destinasyon ödülüyle Türkiye'nin ulusal turizm alanı seçilirken 2001 yılında ise UNESCO'dan ödül almıştır.

Cumhurbaşkanlığı himayesinde düzenlenmeye başlanan 21-27 Mayıs Türk Mutfağı Haftası kapsamında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın kıymetli eşi Emine Erdoğan Hanımefendi ile Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Mehmet Nuri Ersoy'un katılımıyla Edremit Körfezi'nde merkez etkinlik festivali gerçekleştirdik. 50 çeşit peynirimizle coğrafi işaretle tescillenen birbirinden lezzetli yöresel ürünlerimizle şehrimize özgü lezzetlerimizin tüm dünyaya tanıtıldığı 2-5 Haziran Balıkesir Uluslararası Kahvaltı Festivali'mizi de Haziran ayında gerçekleştirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Toplam 16 coğrafi işaretinin 12'si gıda ürünü olan ve Türkiye'yi doyuran lezzet dolu şehir Balıkesir'in Edremit, Burhaniye ve Ayvalık zeytinyağları, Edremit yeşil çizik zeytini, Balıkesir hoşmerim tatlısı, Balıkesir kuzu eti, Manyas kelle peyniri, İvrindi kelle peyniri, Susurluk ayranı, Susurluk tostı, Kapıdağ mor soğanı, Savaştepe Sarıbeyler seferberlik çöreği, Balıkesir pullusu, Gönen iğne oyası, Yağcibedir halısı ile Marmara mermeri ürünlerinde coğrafi işaret bulunmaktadır. Yaklaşık 17 bin kilometrekarelik yüz ölçümüyle İda Madra Jeoparkı, Türkiye'nin kuzey batısında Balıkesir'in tamamını, Çanakkale'nin Ayvacık ve Ezine ilçeleri ile İzmir'in Bergama ilçesini de kapsamaktadır.

Balıkesir, UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı'na da dâhil olan bir şehirdir. Geleceğin şehirleri arasında yer almak için büyük mesafe kateden Balıkesir'imize siz değerli vekillerimizi ve bütün vatandaşlarımızı davet ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Canbey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya, gerçekten Balıkesir çok güzel bir şehir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ürünlerin de gelmesi gerekiyor biraz.

BAŞKAN – Sayın Canbey, üreniz dolu.

Afiyet olsun. (Gülüşmeler)

MUSTAFA CANBEY (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Su da mı içemeyecekler Sayın Başkanım? (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tabii ki kulislerde istediğinizi yapabilirsiniz Sayın Bülbül, sıkıntı yok.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Bozüyük Belediyesi Kız Voleybol Takımı'na "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Bozüyük Belediyesi Kız Voleybol Takımı Genel Kurulu ziyaret ettiler; hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, İstanbul'da halkın yaşadığı gerçek sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, İstanbul'da halkın yaşadığı gerçek sorunlar hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'da halkın yaşadığı gerçek sorunlar hakkında gündem dışı söz aldım, selamlarımı sunarım.

Bugün İstanbul'un kurtuluş günüdür, kutlu olsun. Dört yıl on ay yirmi üç gün işgal altında kalan Türk başkentini kurtaran Atatürk başta olmak üzere bütün komutanları, Mehmetçikleri ve o günün İstanbul'unda işgale direnen kadın-erkek bütün kahramanlarımızı şükranla anıyor, rahmet diliyorum.

Herkesin bildiği gibi, İstanbul, sığınmacı ve kaçaklarla birlikte 18 milyonu aşan nüfusuyla sadece ülkemizin değil Avrupa'nın da en büyük şehridir. Coğrafi konumu ve taşıdığı tarihi mirasın önemi dolayısıyla da en önemli ilimizdir. Diğer 80 ilimizden göç ederek yerleşen vatandaşlarımız ile dünyanın 140 civarında ülkesinden çoğunluğu kaçak yollarla gelmiş olan insanların da hayat mücadelesi verdiği bir yerdir.

Dışarıdan bakanlar İstanbul'da hep mutlu insanların yaşadığını zanneder. Eğlence dünyasının neşeli görüntüleri yanında kolay ve çok para kazananların olduğu izlenimleri öyle bir görüntüye yol açsa da gerçekler hiç de öyle değildir. İşte bu sebeple, İstanbul halkının yaşadığı gerçek sorunları dile getirmek istiyorum. İYİ Parti olarak İstanbul İl Başkanlığı tarafından düzenlenen "Anlat İstanbul" isimli program kapsamında 39 ilçenin 963 mahallesinde saha çalışması yapılmıştır. Türk siyasi tarihine örnek oluşturacak nitelikte olduğunu düşündüğüm bu çalışma beş aya yakın sürmüştür. Ağırlıklı olarak esnaf gezdik.

Alışveriş yapan, sokakta gezen, parkta ve kafede oturan vatandaşlarla konuştuk. Muhtarların çoğunu ziyaret ettik. Sivil toplum kuruluşlarında sohbetlere katıldık. Kanaat önderleriyle konuştuk. Ev ziyaretlerinde bulunduk, sofralarına oturduk. Kısaca, her kesimden 1 milyon civarında vatandaşımızla muhatap olduk. Milletvekillerimiz, kurucularımız, genel merkez, İstanbul il ve ilçe yöneticilerimiz ve belediye meclis üyelerimizle yürütülen çalışmalarda ekiplerde görevli olan arkadaşlarımız vasıtasıyla bütün istek ve şikâyetleri tespit etmiş olduk. Elde edilen bilgiler tasnif edilmek suretiyle başlıklar hâlinde düzenlenmiştir. Birinci sırada yüzde 59'la ekonomik konular yer almaktadır. İkinci sırada sığınmacılar sorunu var. Yol, kaldırım, park gibi sorunların yer aldığı belediyelerle ilgili şikâyetler üçüncü sıradadır. Sonra, sırasıyla, okul ve yurt gibi eğitim sorunları, ulaşım ve trafik sorunu, uyuşturucu belası, deprem, imar ve kentsel dönüşüm, doktor ve ilaca erişimdeki sağlık sorunları, tarım, güvenlik ve özel istekler yer almaktadır. Sorunlar ve istekler ilçelerin ekonomik ve sosyal durumlarına bağlı olarak farklılıklar göstermektedir. Fatih ve Esenyurt'ta sığınmacı sorunu birinci sırada yer alırken Çatalca ve Silivri'de tarım, Güngören, Zeytinburnu, Beyoğlu, Beykoz, Ataşehir ve Pendik gibi ilçelerde kentsel dönüşüm ilk sırada yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, ekonomik sorunları biraz açmayı gerekli görüyorum. İstanbul'da küçük bir azınlık dışında geçim sıkıntısı çekmeyen yoktur. Elektrik, doğal gaz ve kira başta olmak üzere, gıda maddeleri, okul malzemeleri ve daha pek çok konuda önlenemeyen fiyat artışları, bir taraftan okulların açılması, diğer taraftan kış mevsimine yaklaşılmaya dolayısıyla halkımız iyice karamsarlığa sürüklenmektedir. Biz, halkın yaşadığı gerçekleri ve beklentileri dile getirmek suretiyle iktidar sahiplerine iletiyoruz, çözüm getirilmesini samimiyetle arzu ediyoruz. İktidar, başarı hikâyeleriyle zaman kazanmaya çalışsa da iktidara halkın gerçekleriyle yüzleşmesini ve yaşanan sıkıntılara kulak vermesini öneriyoruz. Diğer taraftan, duyduğumuz sorumluluğun gereği olarak çözüme dönük projelerimizi teker teker halka sunmaya devam ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, iktidar gücünü elinde bulunduranlar türlü türlü vaatlerle algı yaratmak suretiyle halkı beklentilere sokmakta ve her defasında hüsrana uğratmaktadır. Bu durum, telafisi imkânsız ekonomik ve psikolojik sonuçlar doğurmaktadır, her şeyden önce umutlar sönmektedir. Devleti yönetenlerle birlikte devlet kurumlarına olan güven sarsılmakta ve saygı ortadan kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Nuhoğlu.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Hiç kimsenin çocuklarımızın, gençlerimizin, kadınlarımızın, kısaca topyekûn Türk milletinin geleceğiyle oynamaya hakkı yoktur. En kısa zamanda bu sorumsuzluk ve ciddiyetsizlik sona ermelidir.

Bu yasama yılında, İstanbul'da ve bütün ülkemizde, halkımızın beklediği çözümler doğrultusunda yapılacak çalışmalarda biz varız ve hazırız. Bu doğrultuda, Türkiye Büyük Millet Meclisinde faydalı ve başarılı bir dönemin geçmesini temenni eder, saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çelebi...

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, ehliyet affı ile memurlar ve diğer kamu görevlilerinin disiplin cezalarının affedilmesine yönelik sicil affına ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Daha evvel, 9 Mart 2022'de, benim de gündeme getirmiş olduğum 3 aftan 2'si, bedelli ve öğrenci affı konuları çözüldü. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Şimdi, sırada ehliyet affı var. Biriken ceza puanları sebebiyle ehliyetlerine el konulan, "Ekmek tekneimize dönmek istiyoruz." diyerek ehliyet affı talep eden vatandaşlarımız bize ulaşmaktadır. Cana, mala zararı olmayanlar için makul, kamu vicdanını yaralamayan bir düzenleme yapılmalıdır.

Ayrıca, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin disiplin cezalarının affedilmesine yönelik sicil affı düzenlemesi yapılmalıdır. Burada kritik olan husus şudur: Geçmişte olduğu gibi Türk Silahlı Kuvvetleri personeli sicil affından hariç tutulmamalı, lehte nasip düzeltmeleri de yapılmalıdır. Sicil affı, ehliyet affı çözülmelidir diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

2.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 6 Ekim İstanbul'un kurtuluş gününe ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İstanbul 3 imparatorluğa başkentlik yapmış dünyanın en büyük Türk ve İslam kentidir. Camileri, tarihî eserleri, boğazı, Haliçi, adaları, yarımadası; üç tarafı denizlerle çevrili dünyanın incisi güzel İstanbul. Napolyon diyor ki: "Dünya tek ülke olsa başkentini İstanbul yapardım." 29 Mayıs 1453'te Hazreti Fatih Sultan Mehmet'in hatırası. 1918 yılında İngilizler Marmara Denizi'nde Yenikapı yakınlarında gemilerini demirlediklerinde Atatürk "Geldikleri gibi giderler." dedi ve geldikleri gibi gittiler. 6 Ekim İstanbul'un kurtuluş gününü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

3.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Figen Yüksekdağ'ın "Yıkılacak Duvarlar" isimli şiir kitabına ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İki yıl önce basılıp dağıtılan "Yıkılacak Duvarlar" isimli şiir kitabı iki yıl sonra yasaklandı, yakılarak imhasına karar verildi; hangi ülkede olduğuna siz karar verin. Eğer yazarı devrimciyse, sosyalist bir kadınsa, hele de zindanlarda faşizme meydan okumaya devam ediyorsa olsa olsa Meclisinde sansür yasağı görüldü Türkiye olabilir. Kitabın yazarı Figen Yüksekdağ, selamlıyoruz. Fikirleri ve duruşuyla çoktan milyonların gönlünde ve zihninde yer etmiş yoldaşımızın dediği gibi, duvarlar da yıkılacak, kirli düzen de yıkılacak; özgürlük ve sosyalizm mücadelesi mutlaka kazanacak. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

4.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, açıklanan eylül ayı ihracat rakamlarına ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz günlerde açıklanan eylül ayı ihracat rakamları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,2 oranında artarak 22,6 milyar dolara yükseldi. Bu rakamla, tüm zamanların en yüksek eylül ayı ihracat rekoru kırılmış oldu. 2022 Eylül ayı itibarıyla TL'yle ihracat yapmış olduğumuz ülke sayısı 170'e, TL'yle ihracat yapan firma sayımız ise 6.970'e yükselmiştir. Yine 2022 yılı Eylül ayında TL'yle yapılan ihracat oranı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 59 oranında artış göstermiştir.

Rakamlardan da gördüğümüz üzere, Hükümetimizin uygulamış olduğu yatırım, üretim, istihdam, ihracat odaklı büyüme stratejisi her geçen ay yeni rekorlar kırarak yoluna devam etmektedir. Dünyadaki tüm ülkelerin ekonomik sıkıntılarla boğuştuğu bir dönemde, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye olarak bu süreçten de başarılı bir şekilde çıkacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

5.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 27 Haziranda Tip 1 diyabet hastalarıyla ilgili verdiği müjdeye ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanı Erdoğan 27 Haziranda Tip 1 diyabet hastalarıyla ilgili şu müjdeyi vermişti: "Tip 1 diyabet hastası 0-14 yaş arası evlatlarımızla ilgili bir müjdemiz var. Bu teşhisle insülin tedavisi gören çocuklarımızın hayat kalitelerini artırmak amacıyla yaklaşık 11.500 kişiye sürekli glikoz ölçüm cihazı ve ikamesi bir cihaz temin edeceğiz." dedi. Aradan üç buçuk ay geçti, bu çocuklar ve aileleri devamlı bu sıkıntıyı çekiyor ve bize ulaşıyorlar ancak ne Çalışma Bakanlığı ne de başka bir makam bu konuda bir adım atmadı.

Buradan bir kez daha hatırlatıyoruz: Bu konuyu çözün. Masraflar çok arttı, sensörlerin fiyatları 3.000-3.500 liralara buldu ve çocuklar bu ölçümü sürekli yapamadığı için büyük sıkıntı çekiyor. Bu konunun takipçisi olacağımızı söylüyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

6.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Zonguldak, Ereğli, Alaplı ve Akçakoca'yı Kocaali, Karasu ve Sakarya'ya bağlayan yol güzergâhının Melenagzı köyü mevkisinden geçen kısmına ilişkin açıklaması

ÜMIT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zonguldak, Ereğli, Alaplı ve Akçakoca'yı Kocaali, Karasu ve Sakarya'ya bağlayan yol güzergâhının Melenagzı köyü mevkisinden geçen kısmının çok dar olması ve köy içerisinden geçmesi nedeniyle özellikle yaz aylarında birçok ölümlü ve maddi hasarlı kazalar meydana gelmektedir. Yolu özellikle köy içerisinden geçen kısmında kamulaştırma ve istismal problemi nedeniyle genişletme çalışması yapılabilmesi zor görünmektedir. Burası için çözüm önerimiz -Ulaştırma Bakanımıza Düzce ziyaretinde söylediğimiz gibi- bölgeden geçecek olan Karadeniz Sahil Yolu Projesi'nin 5 kilometrelik kısmının bir an önce tamamlanarak mevcut yolla entegrasyonunun sağlanmasıdır. Bu yapıldığında hem yol problemi ortadan kalkacak hem de devletin kasasından 2 sefer para çıkmayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Arık...

7.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, otizmli Mehmet Eres'in ölümüne ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Otizmli bir çocuğumuz İstanbul'da bir bakım merkezinde yeterliliği şüpheli kişilerce boğazının üzerine basılarak nefessiz bırakıldı ve öldü. Eğer ki bugün sansür koymaya çalıştığınız sosyal medya olmasaydı bu vahim olayın da üzeri kapatılacaktı. Tabii, bu Mehmet Eres'in iktidar eliyle ilk nefessiz bırakılması da değildi. Mehmet Eres de tüm otizmli çocuklarımız gibi küçük yaşta tanı aldığında, nitelikli eğitime ulaşamadığında, bindiği toplu taşıma araçlarından indirildiğinde, gittiği sosyal ortamdan rahatsız edici bakışlarla kovulduğunda da sosyal devlet tarafından nefessiz bırakılmıştı. Bu durum faili açık bir cinayettir ama asıl fail, yeterliliği olmayan kişilerin bakım merkezlerinde çalışmasına izin veren ve denetlemeyen Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıdır; asıl fail, Meclis Otizm Araştırma Komisyonunun raporu Meclise sunmasına rağmen kalem dahi oynatmayan Meclistir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öcalan...

8.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'daki GES'lere ilişkin açıklaması

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Urfa yılda on iki ay güneş gören bir kenttir. Artık GES sistemi yaygınlaşmaktadır ama EPDK'nin çıkardığı son yönetmelikle, lisanssız güneş enerjisi üreten fabrika sahipleri, işletme sahipleri ürettiği enerjiyi artık almayacaktır, fabrika da işletme de tükettiği enerji kadar enerjiyi satın alacaktır. EPDK bu yöntemle ne yapmak istiyor? Urfa bir güneş enerjisi merkezidir ve artık GES orada yaygınlaşmaktadır, aslında GES'lerin önü açılması gerekirken bu yöntemle milyonlarca yatırım yapan fabrika sahibi, işletme sahibi ve enerjisini EPDK yoluyla DEDAŞ'a satan insanlarımızı mağdur etmektedir. Artık yerinden enerji üretilmelidir, her köy her mahalle kendi enerjisini üretebilmelidir ama Enerji Bakanlığı artık bir sorun hâline gelmiştir, sorunları çözeceğine maalesef enerji...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, milletimizin ve tüm İslam âleminin Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

7 Ekim Cuma günü âlemlere rahmet olarak gönderilen sevgili Peygamber'imiz Hazreti Muhammed'in (SAV) dünyayı teşriflerinin seneidevriyesini idrak edeceğiz. Bu vesileyle, milletimizin ve tüm İslam âleminin Mevlit Kandili'ni tebrik ediyorum. Rabb'imden bu mübarek gece vesilesiyle İslam dünyasının birliğini, beraberliğini, dayanışmasını güçlendirmesini; tüm insanlığın yürek açılarını ve gözyaşlarını dindirmesini niyaz ediyorum.

Hazreti Muhammed (SAV), Yüce Allah'ın bütün insanlığa rahmet ve hidayet vesilesi olarak gönderdiği son peygamber ve rehberdir. O, güzel ahlakı tamamlamak için gönderilmiştir. Sevgili Peygamber'imizin sünneti Kur'an-ı Kerim'in hayata dönüşmüş şeklidir, Kur'an'dan sonra İslam'ın ikinci temel kaynağıdır. Bu Mevlit Kandili'nin sevgili Peygamber'imizi yakından tanıma, getirdiği ilahi davate yönelme ve anlamaya vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin'deki sulama suyu projelerinin ihalelerine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, tarımda çiftçilerimizin yaşadığı en büyük sorunlardan bir tanesi sulama suyu projeleridir. Mersin, Türkiye'nin yaş sebze meyve ihracatında en çok ihracat yapan ildir, Mersin'de de birçok sulama suyu projesi başlatılmış, bir kısmı hayata geçirilmiştir, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum ama başta Pamukluk Barajı olmak üzere, baraj gövdesi ve tüneller bitmesine rağmen sulama suyu ihalesi bir türlü gerçekleştirilememiştir. Yüzde 90'ı biten Pamukluk Barajı'nın bir an önce -Adana'dan Mersin'e kadar olan bütün vadiyi sulayacak olan Türkiye'nin 4'üncü büyük barajıdır- hayata geçirilmesi için buradaki sulama suyu ihalesinin acilen yapılmasını, yine aynı şekilde Anamur Alaköprü, Erdemli Aksıfat ve Sorgun, Değirmençay ve Erçel Barajlarıyla ilgili de sulama suyu projelerinin ihalelerinin yapılmasını ve bir an önce Mersinli hemşehrilerimizin hizmetine sunulmasını talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

11.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonu Üniversitesi İhsangazi Meslek Yüksekokuluna ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu Üniversitesi İhsangazi Meslek Yüksekokulu, 2022-2023 akademik yılına, prefabrikten inşa edilen okul binasının başta ısınma sistemi olmak üzere eksikleri tamamlanmadığı için depreme dayanıksız yani çürük raporu olan mevcut binasında başlamıştır. Öğrencisinden akademisyenine, çalışanından idarecisine 700'ün üzerinde hayat geçtiğimiz yıl olduğu gibi yine göz göre göre tehlikeye atılmaktadır, prefabrik yapıların bu soruna çözüm olmayacağı da açıktır. Sağlıklı ve güvenli binalarda eğitim görmek tüm gençlerimizin hakkıdır. Sözü verilen, yer tespiti tamamlanan, temeli kazılan meslek yüksekokulunun yeni binası bir an önce İhsangazi'ye kazandırılmalıdır çünkü her bir gencimiz değerlidir, İhsangazi değerlidir.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

12.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, mazota yapılan zamlara ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

AKP çiftçimizden esnafımıza, işçimizden emeklimize toplumun tüm kesimlerine zam darbesi vurmaya devam ediyor. İğneden ipliğe her şeyin fiyatı fahiş oranda arttı, insanlarımız geçinemiyor.

Ürettiğinden kazanamayan çiftçimiz tarımdan uzaklaşıyor. Ekim zamanı geldi, çiftçinin en çok mazot kullanacağı dönemde mazota her gün zam var. Motorine bu gece bir zam daha geliyor. Motorinde üç günlük toplam artış 4 lirayı geçiyor, mazot fiyatı son zamlarla birlikte 27 lirayı aşıyor. Bu yetmezmiş gibi sektör kaynakları yarın için yeni bir zamdan daha söz ediyor. Unutmayın, çiftçi hor gören gıdayı da zor görür. Siz bu zamlardan hiç utanmıyor musunuz, sıkılmıyor musunuz? Zammınız batsın! Yeter artık, çekin elinizi milletin cebinden! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, süt üretim maliyetinin yüksekliğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ulusal Süt Konseyi tarafından 1 litre süt üretmek için bakılması gereken hayvanlar için hesaplanan maliyet gerçeği yansıtmıyor. TÜİK'in açıkladığı değil gerçek enflasyonun karşısında üretici ne yazık ki eziliyor. Süt üreten küçük aile işletmeleri artan maliyetler nedeniyle batmaktadır. Süt üretim maliyetinin yüksek olması nedeniyle üretici hayvanları kesime götürüyor ve kesilen bir damızlık hayvanın bile telafisi en az üç yıl. Bunun yanında, ocak ayından bu yana çiğ süte gelen 2,8 TL'lik fiyat artışına karşılık raflardaki süte 7 TL mertebesinde zam geldi.

İktidarın kötü ekonomi politikaları nedeniyle yem, mısır silajı, yonca, saman fiyatları 3 kat arttı. Son üç günde mazota 3 zam geldi. Çiftçilerin mazot ve elektrik maliyetleri çiftçi bitirdi. Böyle giderse süt üretecek üretici kalmayacak, fahiş fiyatlar nedeniyle tüketici süt alamayacaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

14.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, seçimler yaklaştıkça saray iktidarının oyunlarının gün yüzüne çıktığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçimler yaklaştıkça saray iktidarının oyunları bir bir gün yüzüne çıkıyor. Özellikle başta Adana ve yabancı uyruklu kişilerin göç ettiği sınır illerimizde birçok hanede e-devlet üzerinden sorgulama yapıldığında, orada oturan aileyle ilgisi olmamasına rağmen onlarca kişinin aynı adreste kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Adana'da birçok belge var elimizde. Bunların nasıl, ne şekilde kaydedildiği belli değil. Bu kişiler yarın oy kullanacaklar, sağlık hizmeti alacaklar, eğitim hizmeti alacaklar ancak kimdir bilen yok, nereden gelmişler bilen yok, neye göre adresleri tanımlanmıştır bilen yok. Düşünün, yaşadığınız evde resmî kayıtlara göre sadece eşiniz ve çocuğunuz olması gerekirken haricinde tanımadığınız 10 kişi daha kayıtlı. Saray iktidarı artık ulusal bir güvenlik sorunudur. Sınırlarımızı koruyamayanlar artık toplumun en önemli yapısı aile kavramını dahi tehlikeye atmıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

15.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat'taki mısır üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Cumhurbaşkanımız tarafından 22 Ağustos'ta mısır alımı konusunda ton başına 5.750 TL'den alım yapılacağı ifade edilmiştir. Şu an için hasadı yapılan mısırın piyasa koşullarında oluşan fiyatı 4.800 TL ile 5.100 TL civarında olup bu miktarın çiftçimizin emeğini karşılamadığı açıktır. Özellikle Erbaa, Niksar, Taşova ve Kazova bölgelerindeki mısır üreticilerimiz Tarım Kredi Kooperatiflerinin alım kotalarının artırılmasını ve Toprak Mahsulleri Ofisinin de alım yapmaya başlamasını, böylece Cumhurbaşkanımız tarafından ilan edilen miktar üzerinden yapılacak alımlarla piyasanın oluşmasını beklemektedir. Ayrıca, nakliye maliyeti altında ezilen çiftçilerimiz için özellikle Erbaa ve Niksar bölgelerinde Toprak Mahsulleri Ofisinin geçici alım merkezlerinin kurulması bölge üreticisinin beklentisi olup bu konu tarafımızca takip edilecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

16.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türk Medeni Kanunu'nda yapılması gereken düzenlemelere ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Türk Medeni Kanunu'nun 4 Ekim 1926 tarihinde yürürlüğe girmesi çok önemli bir gelişmedir. Sosyal hayatımızı düzenleyen kanun özellikle kadın hakları açısından dönüm noktasıdır, kutlanması gereken bir gündür. O günden bugüne elbette sosyal hayatımızda önemli değişiklikler olmaktadır ve kanunda da gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Günümüzün en önemli sosyal sorunu ise boşanmalardır. Boşanmalar ve boşanma davaları artmaktadır. Milyonlarca kişinin bitmeyen boşanma davaları çok önemli bir sosyal sorundur. Bu soruna mutlaka müdahale etmeli ve düzenleme yapılmalıdır.

Boşanmayla ortaya çıkan en önemli sorun ise çocukların velayetidir. Türk Medeni Kanunu'nda mutlaka düzenleme yapılarak çocukların velayetinin boşanmış olsalar da anne ve babaya ortak olarak verilmesi zorunluluktur.

Boşanma sonrasında ortaya çıkan önemli bir konu da yoksulluk nafakasıdır. Bu konuda da mutlaka düzenleme yapılmalıdır. Nafaka ödeyen de nafaka alan da durumdan memnun değildir.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

17.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Şilan Barajı ve Beypınarı Göleti'ne ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Malatya'da yaptığımız köy ziyaretlerimizden üreticilerimizden, çiftçilerimizden ve hemşehrilerimizden aldığımız talepleri yüce Meclisimiz aracılığıyla iletiyoruz. Bu kapsamda, Malatya Battalgazi bölgemizde bulunan tarım arazilerinin sulanmasında büyük bir öneme sahip olan ve 2015 yılından beri su tutma testleri devam eden Şilan Barajı ve proje aşamasında devam eden Beypınarı Göleti'yle Fırıncı, Hacıhaliloğluçiftliği, Söğüt, Elmalı, Beydağı, Karaköy, Karakaş, Hacıyusuflar, Yarımcahan, Bağtepe, Göller, Karatepe ve çevredeki köylerimizin tarım arazilerinin sulanması sağlanacak olup Şilan Barajı ve Beypınarı Göleti'nin planlama ve proje aşamalarının Tarım Bakanlığımız tarafından tamamlanarak 2023 yılı yatırım planına alınması çiftçilerimiz ve üreticilerimizin bizlere ilettiği taleplerdir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

18.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Turgutlu ilçesinin TÜVTÜRK istasyonu ihtiyacına ilişkin açıklaması
BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ağustos ayı sonu itibarıyla Manisa'da 650 bin, Turgutlu ilçemizde ise 50 bin motorlu taşıt bulunmaktadır. Turgutlu'da TÜVTÜRK araç muayene istasyonu bulunmadığından vatandaşlarımız araç muayeneleri için Manisa merkez ve Salihli ilçelerimize gitmek zorundalar. 180 bin nüfuslu Turgutlu'da bir TÜVTÜRK araç muayene istasyonu kurulmasının zorunlu hâle geldiğini daha önce de gündeme getirmiştik. İki yıl önce Sayın Bakan, Bakan Yardımcısıydı ve konunun değerlendirileceği sözünü vermişti ancak bugüne kadar ne kendisi ne de iktidarın bölge milletvekilleri bir adım atmadı. Vatandaşların mağduriyeti akaryakıtta gelen yüksek zamlardan dolayı daha da arttı. Mesafe, zaman, yoğunluk ve araç kusuru nedeniyle tekrarlanan muayeneler yüzünden vatandaşlar büyük sıkıntı çekiyor. Zaman kaybetmeden Turgutlu ilçemize bir TÜVTÜRK istasyonu kurulmasını istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

19.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Halk TV, Tele1 ve KRT'ye cezalar yağdığına ve "Anadolu basını"nın desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mediste sansür yasası görüşülürken bugün Halk TV, Tele1 ve KRT'ye cezalar yağdırdınız. Farklı seslere, farklı renklere tahammülünüz yok, tek tip bir Türkiye yaratmaya çalışıyorsunuz.

Yine, Anadolu basınının önündeki zorluklar ve ağır mali yükümlülükler nedeniyle pek çok yerel basın ve gazete kapılarına birer birer kilit vuruyor. "Anadolu basını" diye tabir ettiğimiz yerel ve bölgesel gazetelerde yayınlanan haberlerin etkisi tirajlarının çok ötesinde bir durum teşkil etmektedir. Ayrıca, Türkiye genelindeki toplam yerel ve bölgesel televizyon kanallarına da destek beklenmektedir. Gazete sahiplerine, gazete ve televizyon çalışanlarına özel kredi imkânları sağlanmalı; belediyelerin, oda ve borsaların, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinin medya sektörüne gerek abone gerekse reklam desteğinde bulunması, basın kuruluşlarına sigorta ve vergi indirimi sağlanması için çalışma yapılmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Kenanoğlu...

20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Cumhurbaşkanının 7 Ekim Cuma günü Şahkulu Dergâhı'nda katılacağı açılışa ve Alevilerin taleplerine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, Cumhurbaşkanını, AKP Genel Başkanı 7 Ekim Cuma günü Şahkulu Dergâhı'nda bir açılışa katılacak. 6 Alevi üst kurumu bu ziyaretle ilgili bir açıklama yaptılar ve "Polemik değil, hak istiyoruz." diyerek taleplerini sıraladılar. Bu talepler, Alevilere eşit yurttaşlık kapsamında cemevlerinin ibadethane olarak tanınması ve anayasal güvenceye alınması, zorunlu din dersi uygulamasının müfredattan çıkarılması, Diyanet İşleri Başkanlığının lağvedilerek inançların özgürleştirilmesi, devletin tüm katliamlarla yüzleşmesi şeklinde oluşuyor. Bu talepler HDP Halklar ve İnançlar Komisyonu olarak da "Alevilere Eşit Yurttaşlık Hakkı" kitapçığında bizim de dile getirdiğimiz taleplerdir. Bu talepler sadece Aleviler için değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik ve laik bir cumhuriyet olması açısından da olmazsa olmaz taleplerdir. Biz de bu taleplerin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Filiz...

21.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nin yüksek elektrik fiyatları nedeniyle kepenk kapatmak üzere olduğuna ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1.200 iş yeri ile 240 bin kişiye istihdam sağlayan Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi yüksek elektrik fiyatları nedeniyle kepenk kapatmak üzere. Sanayi tüketimine göre yirmi dört saat esasına göre çalışan fabrikalarda elektrik birim fiyatlarında yaşanan yüzde 50'ye varan artış ürün birim fiyatındaki elektrik payını yüzde 50'ye kadar yükseltmiştir. Elektrik fiyatlarında destekleme bekleyen sanayicilerimiz yabancı şirketlerle rekabet edemez duruma geldiklerini ve elektrik fiyat artışlarının önüne geçilmemesi durumunda işletmelerini kapatmak zorunda kalacaklarını ifade ediyorlar. İlaveten, finans kaynaklarına erişimde zorlanan sanayicimiz yüksek kredi faizinden şikâyetçidir. Girdi maliyetlerindeki yükseliş, kurdaki hareketlilik ve ekonomideki belirsizlikler sanayicimizi üretimden çekilmeye doğru götürüyor. İktidara sesleniyorum: Bu kötü gidişe bir an önce "Durl" deyin, yoksa biz hazırız, biz çözeriz, az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamliyorum.

BAŞKAN - Sayın Gökçel...

22.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, mazota yapılan zamlara ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

5 Ekimde mazotun litresine yapılan 1 lira 10 kuruşluk zammın ardından bugün de mazota 1 lira 39 kuruş zam yapıldı. Aldığımız bilgilere göre bu gece yarısından geçerli olmak üzere mazota 1 lira 50 kuruş yeni bir zam daha yapılacağı söyleniyor. Tam çiftçilerin tarlasını ekeceği dönemde mazota üç günde 4 liranın üstünde zam yapmak vicdansızlıktır. Çiftçi tarlasını nasıl sürecektir; buğdayını, arpasını nasıl ekecek? Vatandaş ekmeği, unu, bulguru bu şartlarda nasıl alacak? AKP'nin ülkemizi getirdiği nokta ortada. AKP demek, zam demek, yoksulluk demek, enflasyon demek. Vakit geçmeden derhâl çiftçimize indirimli mazot kullandırın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

23.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, 2022 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükümetinin, lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiği çalışmalara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

2022 yılı itibarıyla AK PARTİ Hükümetinin, lideri Recep Tayyip Erdoğan önderliğinde gerçekleştirdiği çalışmaları anlatmaya devam ediyorum. Özel gereksinimi olan çocuklarımız da dâhil olmak üzere okul öncesinden yükseköğretime kadar fırsat eşitliğini her bir çocuğumuza sunuyoruz. 5 yaş grubundaki okullaşma oranını yüzde 78'den yüzde 90'a çıkardık, 2.133 anaokulunu yatırım programına aldık. Daha önceden sadece 28 ilimizde 52 özel eğitim anaokulu bulunurken bu sayıyı şu anda 81 ilde 135 anaokuluna ulaştırdık; bu yılın sonuna kadar 165 yeni özel eğitim anaokulunu yaparak bu sayıyı da 6 kat artırmak suretiyle 300'e yükselteceğiz. Zaman evvelinde birilerinin zorla yaptığı gibi Anayasa'yla verilen öğrenme ve eğitim hakkını gençlerimizin ellerinden almayı, kısıtlamayı, okullaşma oranını artırmak için var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, süt ve et üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Süt ve et üreticimiz çıkmaz sokağa itildi, üretim yapamaz hâle geldiler; maliyetlerini karşılayamayan çiğ süt fiyatı piyasada işlemiyor. Süt üreticimiz süt ineklerini teker teker kesiyor. Bakanlık, süt krizine çözüm bulmak için üretici ve sanayicilerle bir araya geldi, karar çıkmadı. Dün de Gıda Komitesi toplandı, tam bir fiyatasko; maalesef dağ fare doğurdu. Süt fiyatları Hazine Bakanı Nureddin Nebati'nin insafına kalmış görünüyor ancak onun gözlerinde ıslıl ıslıl dolar parlıyor. "Borsa" diyor, "dolar" diyor ama "gıda" demiyor; enflasyonu düşük göstermek için üreticilerimizi yok sayıyor. Amerika'yı

yeniden keşfetmeye gerek yok, çözüm belli: Süt ve et üreticisinin girdi maliyetlerinin en önemli kalemi olan yem maliyetleri yüzde 50 desteklenmeli. Süt üreticisine verilen 50 kuruş prim desteği en az 3 liraya çıkarılmalı ve üç ayda bir revize edilmelidir. Besicilerimize yine kilogram başına kesimde prim desteği ödenmelidir, bu yapılmazsa et ve süt fiyatları altın fiyatlarını geçer. İthalat çözüm değildir çünkü elden gelen öğün olmaz, onunla da karın doymaz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Şahin...

25.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Burnaz Plajı'na kurulmak istenen polipropilen üretim tesisine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) - Erzin'in tarımını yok edecek, çevre katliamı yaratacak; Hatay'ın tarımına, hayvancılığına, ekolojisine ve insan sağlığına büyük darbe vuracak olan, Burnaz Plajı'na kurulmak istenen polipropilen üretim tesisine ilişkin açıklaması ortada herhangi bir ruhsat olmadan kazı çalışması başlatıldı. Projeyle ilgili, Danıştaya, ÇED iptali ve özel endüstriyel bölgelerle alakalı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin iptali için açılan davalar sonuçlanmadan ve herhangi bir ruhsat olmadan kazı çalışması başlatılması asla kabul edilemez. Erzin halkının istemediği bu tesis için, mevcut davalar devam ederken kim, nereden cesaret alıyor da bu kazı başlatılıyor? Su kaynaklarını yok eden, tarım alanlarını ve su kaynaklarını zehirleyerek insan sağlığını ve doğayı hiçe sayacak ve çok ciddi sağlık sorunlarına neden olacak olan bu tesisin bölgemizde kurulmaması için sonuna kadar mücadele edeceğiz. Hatay'ı zehirleyecek olan bu garabet, rant ve talan projesinden derhâl vazgeçilmelidir.

BAŞKAN - Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Dervişoğlu...

26.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne, motorin ve benzin fiyatına üst üste yapılan zamlara, yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının ülkeyi getirdiği duruma, devlet yönetmeye namzet olan İYİ Partinin millî meselelerdeki tavrının net olduğuna ve intihar eden polislerle ilgili İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İstanbul'un düşman işgalinden kurtuluşunun 99'uncu yılını kutluyorum. İstanbul'u büyük fetihten sonra yeniden vatan topraklarına katan, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kurtuluş Savaşı kahramanlarımızı rahmet, minnet ve saygıyla yâd ediyorum.

Brent petrol fiyatlarındaki düşüşün ardından vatandaşlarımız indirim haberi beklerken motorin ve benzin fiyatına iki gün üst üste zamlar yaptınız. Bu geceden itibaren geçerli olmak üzere bir zam daha geliyor. Üst üste gelen zamlarla birlikte motorinde üç günlük toplam artış 4 liranın üzerine çıkacak. Akaryakıt zamlarıyla birlikte temel gıda ürünlerine gelen zamlar da vatandaşlarımızın alım gücüne ağır darbeler vurmaktadır. 1 paket makarna 12 lira, 1 kilogram un 15 lira, 1 litre süt 19 lira, 1 kilogram salça 60 lira, 1 kilogram et 150 liraya yaklaşmıştır. Bu fiyatları oturup geçen yılki fiyatlarla mukayese etmenizi istirham ediyorum. Temel gıda ürünlerindeki artışlar vatandaşın geleceğine dair derin kaygılar yaşamasına vesile oluyor. Millet nasıl doyacağını ve ailesini nasıl geçindireceğinin derdine düşmüş durumda. Sayın Cumhurbaşkanına bir kez daha çağırıda bulunuyoruz: Gün piyasayla, ekonomi bilimiyle ve ekonominin gerçekleriyle inatlaşma günü değildir. Türkiye, kendini heterodoks ekonomi politikalarının mucidi zanneden Bakan Nebati'nin ifadesiyle "Ya hep birlikte çıkarız ya da hep birlikte batırız." diyerek üzerine kumar oynanacak bir ülke değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında giden hep millettendir olmuş, bedeli de her zaman Türk milleti ödemiştir. Bugün, Türkiye'de servet ve mülkiyet hızla el değiştiriyorsa, vatandaşlarımız fahiş kira fiyatlarından dolayı mağduriyet ve barınma sorunu yaşıyorsa, malımız, mülkümüz, neyimiz varsa yabancılar tarafından yağmalanıyorsa bunun gerçek sorumlusu iş başında bulunan iktidardır. Yapay tartışmalarla milleti meşgul etme alışkanlığını lütfen terk ediniz. Yirmi yıllık iktidarınızın yıkıcı etkilerini sarıh bir şekilde özetleyecek bir veriyi sizinle paylaşayım da ne hâle geldiğimizi Allah rızası için idrak edin. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelmeden önce, 2000 yılında Bulgarlar Türkiye'ye geldiğinde 1 lira almak için yaklaşık 4,4 leva ödemek zorunda kalıyorlardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Şimdi, geldiğimiz noktada, Bulgarlar 1 leva vererek 9,5 lira alıyorlar. Türkiye'yi getirdiğiniz nokta budur, bu gerçekleri görün. İktidar sahibi olmak yalnızca yetki sahibi olmak değildir, aynı nispette sorumluluk sahibi olmayı da gerektirir. O hâlde soruyoruz: Türk lirası Gürcistan para birimi lari karşısında yüzde 134 değer kaybetti, bunun sorumlusu kimdir? Türk lirası, yıllardır devlet olma vasıflarını dahi tam ve kâmil yerine getiremeyen Irak dinarı karşısında yüzde 113 değer kaybetti, bunun mesulü kimdir? Türk lirası on bir yıldır iç savaş yaşayan Suriye'nin para birimi Suriye lirası karşısında yüzde 111 değer kaybetmiştir. Bundan kendinize pay çıkaracak mısınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Çıkın ve hâlihazırda savaşta olan Rus rublesi karşısında Türk lirasının nasıl yüzde 158 değer kaybettiğini bu millete izah edin.

Türkiye ve Libya arasında hidrokarbon alanında mutabakat muhtırası imzalanması üzerine bilindiği gibi Yunanistan'dan birtakım çıkışlar söz konusu olmuştur. Yunanistan Başbakanı Miçotakis Parlamentoda yaptığı konuşmada gerekirse askerî güce başvurmaya hazır olduklarını ifade etmiştir. İYİ Parti için aslanan, yalnız ve ancak Türk milletinin ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin çıkarlarıdır. Biz bu konuda tarafız. Ege'de, Doğu Akdeniz'de ya da nerede gerekiyorsa orada Türkiye'nin çıkarlarından ve Türk milletinden yana olmaktan da asla vazgeçmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Bu konuda iktidar partisine sözümüz şudur: Dün Yunan postalına ezdirdiğiniz Ege adalarını gösterdiğiniz ferasetsizliği bugün Yunanistan'ın askerî müdahale tehditlerine karşı da göstermeyiniz. Devlet yönetmeye namzet olan İYİ Parti'nin millî meselelerdeki tavrı, duruşu, iradesi net ve ortadadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, bir yaraya parmak basmak istiyorum, bitireceğim. Geçtiğimiz, geride bıraktığımız son iki gün içinde 5 polis memurumuz intihar etmiş, bunlardan 1'i Allah'a şükür ki teşebbüs safhasında kalmış, kurtulmuş, 4'ü ise hayatını kaybetmiştir. İstanbul Emniyet Müdürlüğü intihar eden polis memurumuzla ilgili psikolojik sorunları ön plana çıkaran bir açıklama yapmıştır. Bu açıklamayı bir sorumsuzluk örneği olarak görüyoruz. İntiharların arkasından "Psikolojik ve ekonomik sorunları vardı." diyerek birtakım açıklamalar yapılmasından ziyadesiyle rahatsız oluyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonu, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu mesleğe girenler psikolojisi sağlam bir şekilde girip nasıl psikolojik sorun sahibi oluyorlar, bunu açıklamak zorundasınız. Bu önemli problemin çözümü için yapılması gerekenleri yapmanızı ve alınması gereken tedbirleri zaman kaybetmeden almanızı temenni ve tavsiye ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, müsamahanız için de teşekkür ediyorum efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, İstanbul'un işgalden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümüne ve 6-7 Ekim olaylarının 8'inci yılına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarih ve medeniyetin merkez noktasında yer alan aziz vatan toprağımız İstanbul, Birinci Dünya Savaşı şartlarında itilaf devletleri tarafından işgal edilmiştir. Kuvayimillîye ruhuyla Anadolu'da başlayan işgale karşı direnişler, aziz vatanın tüm sathında kurtuluşa vesile olmuştur. Kartal İstimbotu'nda "Geldikleri gibi giderler." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kararlılığı Türk milletinin hür karakterinde vücut bulmuş ve aziz İstanbul'umuz 6 Ekim 1923 tarihinde Şükrü Naili Paşa komutasındaki Türk ordusunun şehre girmesiyle yaklaşık dört yıl on ay süren esaret zilletinden kurtulmuş ve işgal sona ermiştir. İstanbul'un işgalden kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere bütün gazi ve şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, 2014 yılında meydana gelen ve kamuoyunda "6-7 Ekim olayları" olarak bilinen olaylar 35 ilimizde yoğunlaşmış ve âdeta bir kalkışma provası niteliğinde kamu düzeni ve güvenliği hedef alınmıştır. Meydana gelen olaylarda 2 polisimiz şehit olmuş, 35 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 761 insanımız da yaralanmıştır. Vatandaşlarımızın evleri, iş yerleri, kamu binaları, okullar ve hatta Diyarbakır'da bulunan Ziya Gökalp Müzesi de dâhil olmak üzere, terör örgütü yandaşları tarafından yağmalanmış ve ateşe verilmiştir. Bu olaylar sırasında Diyarbakır'da kurban eti dağıtırken vahşice katledilen Yasin Börü ve 3 arkadaşı hâlâ hafızamızda yerini muhafaza etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - 6-7 Ekim olaylarının 8'inci yılında, hayatlarını kaybeden vatandaşlarımızı, şehitlerimizi rahmetle anarken bu olayların mümessillerini ve bölücü terör örgütü PKK'yı bir kez daha şiddetle kınıyor ve lanetliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

28.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, 6-7 Ekimin yıl dönümüne ve Kobani kumpas davasına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün gerek Orta Doğu gerekse Türkiye siyaseti açısından belirleyici bir momente sahip olan 6-7 Ekimin yıl dönümü. Aradan sekiz yıl geçti. Her anlamda bağlamından koparılan, HDP'yi kapatma davasının temeline yerleştiren, bugün devam eden Kobani kumpas davasında arkadaşlarımıza karşı haksız, mesnetsiz, yalan iddialara dönüşen ama hepsinin tek tek ifşa olduğu ve gerçeklerin ispatlandığı bu dava devam ediyor. DAEŞ'in, IŞİD'in 3 Ağustos 2014'ü gösterdiğinde 73'üncü ferman olarak nitelendirilen Ezidi katliamını gerçekleştirmeye çalıştıktan sonra yönünü Kobani'ye çevirmesiyle başladı. Açıkçası, Kobani'nin kuşatılması insanlığın gözü önünde, tüm dünyanın gözü önünde bir katliam tehdidine doğru ilerliyordu ve başta Birleşmiş Milletler olmak üzere uluslararası koalisyon güçlerini ve dünyanın her yerinde toplumu, toplulukları harekete geçirdi ve ayağa kaldırdı. Bu olayda, tabii ki, aynı zamanda dünyanın Kürt halkının, Kobani halkının, toplumunun yanında yer almasının çok önemli olduğunu, bu barbar çete IŞİD'e karşı birlik olduğunu unutmadık, tarih de unutmadı. Fakat maalesef, Türkiye, o zaman Kürt halkının, tam, Suruç ile Kobani'nin komşu olduğunu, Suruç'tan Kobani kentinin merkezinin görüldüğünü de... Parantez içinde söylemek istiyorum; Kobanililer ve Suruçlular anne-kardeş, anne-oğul, baba-yeğen kadar yakın bir akraba topluluğu aynı zamanda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Fakat herkes, bütün dünya, IŞİD'e karşı tutum alırken Türkiye, IŞİD'e karşı tutum almayan ülke oldu maalesef. Buna ilişkin bugün yaşanan bir olayı örnek vermek istiyorum: Şu anda 10 Ekim Ankara Gar katliamı davasının firarı sanıklar yönünden 17'nci celsesi Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesinde yapıldı ve biraz önce bitti. IŞİD Türkiye emiri olarak bilinen Kasım Güler bugün tanık olarak dinlenmiş. Onun ifadesinden çok kısa bir kesit vereceğim. Ne diyor? "2014 yılında Konya'da El Kaide operasyonu ile girdim cezaevine ve çıkınca Suriye'ye gittim." Bu, mahkeme tutanağı. "DAEŞ kurulunca bir Müslüman olarak kalmak istedim. 2014-2015'te Türkiye-Suriye arası ayda 2-3 kez gidip geldim. Karakol komutanı da biliyordu."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "O dönem yalnız ben değil, hem Türk hem yabancı yüzlerce kişi sınırın iki tarafına geçirdi. Karakol hiç sorun yapmazdı. Bazen yakalasa da hemen bırakırdı." Kasım Güler'den söz ediyoruz. Mahkeme Başkanı önceki ifadelerini soruyor 10 Ekim Gar katliamıyla ilgili. Kendisinin cevabı aynen şöyle: "MİT'in tehdidiyle konuştum."

İşte Kobani döneminde de buna karşı itirazlarımız vardı. Talebimiz neydi? İnsani yardım koridoru açılması. Bir halkın, bir topluluğun -başka kimlikler de var orada; Ermeniler, Süryaniler, Kobani halkı- katliamdan kurtulması için insani yardım koridorunun açılmasını talep ettik. O dönem çözüm süreci de devam ediyordu fakat maalesef, Türkiye bu talepleri karşılamadı ve dünyanın her yerinde ve tabii ki Türkiye'de de protestolar başladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu süreçte asıl her şeyi bitiren ya da başlatan, artıran sözler ise Erdoğan'ın Antep'te yaptığı bir mitingde "Şu anda Kobani düştü düşüyor." sözleri oldu. İnsanların sokağa çıkmasında daha fazla tetiği çeken bu cümle oldu ve eş zamanlı, koalisyon güçleri, havadan Kobani'ye, IŞİD'e müdahale etti -ve hâlâ rakamları yanlış söylüyor iktidar cenahı- HDP'nin tespit ettiği rakam, 43 kişi yaşamını yitirdi; Bingöl'de hâlen faili meçhul olan 2 polisin öldürülmesi, Bingöl'de bir aracın güvenlik görevlilerince taranıp 2'si çocuk 4 kişinin öldürülmesi, Adana ve Van'ı da katarsak 51 kişi yaşamını yitirdi fakat bu 51 kişinin ya da 43 kişinin faileri bulunmadı, bir iki dava dışında bu isimler anılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Fail yok ama bizim 17 arkadaşımız şu anda azmettirmek suçuyla, iddiasıyla Kobani kumpas davasında yargılanıyor üstelik altı yıl sonra açılan bir davadan, tamamen siyasetin müdahalesiyle, organizesiyle ve yönetimiyle açılan bir davadan söz ediyoruz. Ve dünyanın gözleri önünde, bu katliam tehdidine karşı şu anda Kobani davası kapatma davasına dayanak kabul ediliyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kobani kumpas davasının dayanağı olan açıklamayı kesinlikle suç olarak görmediklerini değerlendirdi kesin bir kararla. Evet, Kobani halkı direndi aylarca, zafer kazandı,

özgürlüklerinin bedeli çok ağır oldu, bunu biliyoruz; yüzlerce insan toprağa düştü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ve açıkçası bugün bile hâlâ 6-7 Ekim manipüle ediliyor, gerçekler ters yüz ediliyor. Biz bir broşür hazırladık, bunu bütün milletvekillerine gönderebiliriz “yalanlar ve gerçekler” diye. Aslında ne oldu? İşte, bütün bunu aslında Türkiye’de 84 milyonun okuması gerekiyor. Paramiliter güçlerin olduğunu ve sahadaki güçlere hâkim olunamadığını dönemin İçişleri Bakanı Efkân Ala bizzat söyledi ama bugün o dönem yönetimde olan Adalet ve Kalkınma Partisi yöneticileri konuşuyor. Olayların durulması için iktidar İmralı’ya gitti ve Sayın Öcalan çağrıda bulunduktan sonra olaylar duruldu. Buna ilişkin birçok yanlış ve doğru bir arada tartışılıyor. Savaş yanlısı iktidarın zulmünü bütün dünya duydu ve tarihteki yerini aldı, destansı Kobani direnişi de ödenen bedeller de tabii ki tarihteki yerini aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan.

BAŞKAN - Son kez mikrofonunuzu açıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aslında bu olay, Kobani protestoları ve tarihsel kesit sadece Türkiye’yi değil bütün dünyayı ilgilendiren ve dünyanın IŞİD vahşetine karşı birleştiği tarihsel bir dönemeci ifade ediyor. Bu yönüyle bugün hele Kasım Güler’in ifadesi oldukça nettir ve bizim bütün beyanlarımızı bir kez daha doğrulamıştır. Biz Kobani toplumunun direnişini bir kez daha selamlıyoruz ve kesinlikle IŞİD vahşetine karşı bugün de olsa Halkların Demokratik Partisi olarak katliam tehditlerine boyun eğmeyeceğimizi, tabii ki anayasal hak olarak demokratik protestolarda bulunacağımızı herkes biliyor, bütün partiler de bunu yapar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ettim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Selamlayayım mı?

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İnsan yaşamı her şeyin üstündedir. Katliamlara “Dur!” demek insanlık görevidir. Türkiye kumpaslardan vazgeçmelidir, er ya da geç zaten bizlerin bu konudaki rolü bilinecektir.

Teşekkür ediyorum Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

29.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 6 Ekim İstanbul’un düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümüne, basın özgürlüğünün önemine ve muhalefet partilerinin Sayıştayın raporları doğrultusunda devletin harcamalarını kontrol ettiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, 6 Ekim, İstanbul’un düşman işgalinden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümü. İstanbul, Anadolu’daki direniş ve Lozan’daki diplomatik zaferle 6 Ekim 1923 tarihinde beş yıllık bir işgalden kurtulmuştur. Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği gibi geldikleri gibi gittiler ve şehrimiz Türk Bayraklarıyla kırmızı beyaza boyandı. Düşman askerinin cenderesinde beş yıl yaşayan halkımız ordumuzla kucaklaşmak için sokakları doldurdu, şekerler dağıtıldı, kurbanlar kesildi, mevlitler okutuldu. Bu kutlu günü bize yaşatan Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, Lozan fatihi İsmet İnönü’yü ve tüm silah arkadaşlarını saygıyla sevgiyle minnetle anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, basın özgürlüğü aslında güçler ayrılığının ayrılmaz bir parçasıdır. Ülkemizde gerçeklerin konuşulması, gerçeklerin tartışılması bizim geleceğimize zarar vermez, geleceğimizi güçlendirir. Sadece yolsuzlukları konuştuğu için KRT’ye, Tele1’e, Halk TV’ye RTÜK tarafından verilen cezaların doğru olmadığını, bunu kınadığımızı bir kere daha ifade ediyorum. Bizim haber alma ve haber verme özgürlüğünü ortadan kaldırmamamız gerekiyor, zaten Genel Kurulda da konuştuğumuz konu budur. Arkadaşlarımızla devamlı iletişim hâlindeyiz, birlikte yapamayacağımız hiçbir şey yok, her şeyin üstesinden gelebiliriz; samimiyetle, iyi niyetle birbirimize yaklaşmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Bütçe görüşmeleri yaklaşıyor; muhalefet partisi olarak Sayıştayın raporları doğrultusunda devletin harcamalarını kontrol ediyoruz. Sayıştayın geçmiş yıllardaki bulguları haber konusu olmuştu, bu yılki denetimlerde belli kurumlarda bu önemli bulgular artık maalesef yok, akıbeti de belirsiz; Enerji Bakanlığı, EPDK, TENMAK, Sanayi Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı denetim raporlarında geçmiş yıllarla kıyaslanınca bunu net bir biçimde görüyoruz hatta bulguların önemli bir kısmı Sayıştayın o kuruma dair raporlarının sonunda yer alan izleme, takip cetvellerinden bile çıkarılmış durumda. Sayıştayın temel Anayasa görevi tamamen ortadan kaldırılıyor yani budanıyor, budanıyor, budanıyor. Raporlarda yıllar içinde ne yapıldığına ne yapılmadığına dair Meclis hafızasını canlı tutacak kısımlar ise ayıklanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Buradan sormak istiyorum: Sayıştayın devleti denetlemesi engelleniyor mu? Engelleyenler kim? Milletten ve muhalefet partilerinden ne saklanıyor? Bizim görevimiz, milletin vergileriyle hizmet aktarılması gerekirken eğer bir yolsuzluk, bir haksızlık, bir usulsüzlük varsa bunu denetlemektir. Bunu ortadan kaldırmak Meclisin güvenilirliğini ortadan kaldırmak demektir; bunun karşısında şiddetle duracağız.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal...

30.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, İstanbul’un işgalden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümüne, 6-7 Ekim 2014 olaylarının yıl dönümüne, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün 6 Ekim, İstanbul’un, o İstanbul ki Necip Fazıl Kısakürek’in “Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar/Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.” dediği İstanbul’un işgalden kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümü. Dört yıl on ay yirmi üç gün süren ve Kurtuluş Savaşı’mızın önderi, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde yürütülen Kurtuluş Savaşı’nın nihai sonucu olan İstanbul’umuzun kurtuluşunun 99’uncu yıl dönümünü kutluyorum.

Sayın Başkan, bugün, aynı zamanda, maalesef, 6-7 Ekim 2014 olaylarının da yıl dönümü. PKK tarafından canice katledilen Yasin Börü, Ahmet Dakak, Riyat Güneş, Hasan Gökğuz kardeşlerimizi de buradan rahmetle anıyorum; 35 kişi hayatını kaybetti, 2 polisimiz şehit oldu. Ve o günlerin, kandan beslenen, şiddetten ve terörden beslenen bir anlayışın çağrısıyla bu kayıpları Türkiye yaşadı ama bu terör çağrısı, terör elebaşlarının Kandil’den yaptıkları çağrı konuşulmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Cumhurbaşkanımızın âdeta içi yanarak yaptığı bir açıklama bağlamından

kopararak, "Kobani düştü, düşüyor." cümlesi bağlamından kopararak o gün bugündür kullanılıyor. Bir kez daha bunun bağlamını hatırlatmak istiyorum ve Meclis kayıtlarına geçmesini de önemsiyorum. Cumhurbaşkanımızın ifadesini aynen okuyorum, Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: "Şimdi Batı'ya sesleniyorum: Havadan bombalayarak bu sorunlar çözülmez. İşte, bir IŞİD terör örgütü çıktı, Suriye'de güç buldu; bunlar İslam adına 'Allahuekber.' diyerek insanları öldürüyorlar. Müslüman Müslüman'ı bu şekilde öldürebilir mi? Müslüman'ın Müslüman'a kanı, canı, malı, ırzı haramdır. Kardeşlerim, şunu çok iyi bilmeniz lazım: Cardiff'te bunu Batılı müttefiklerimize söyledim, sadece havadan bombalamak suretiyle bu sorunu çözemezsiniz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – "Bununla ilgili, yerde mücadele eden yapılarla iş birliği kurulmadan netice alınmaz. Bu konuda üç şey istedik. Bir: Uçuşa yasak bölge ilan edilmeli, o bölgeye paralel güvenli bölge ilan edilmesi lazım ve 'eğit-donat' anlayışıyla Suriye'de ve Irak'taki ılımlı muhalif kesimin hem eğitilmesi hem de donatılması lazım. İşte, aylar geçti ve herhangi bir netice yok. Şu anda Kobani de düştü, düşüyor." Acısını ifade ediyor. Yani gerekli önlemler alınmadığı, Batılı müttefiklerin bu konuda üzerine düşeni yapmadığı için orada olan acıyla ilgili kendi acısını ifade eden Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili bu ifadenin kullanılması bir bağlam koparma ve bir dezenformasyon biçimidir. Ben tekrar 6-7 Ekimde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza, başta Yasin Börü olmak üzere Allah'tan rahmet diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizin sözünüzü verdim, bitti.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Ünal şöyle bir cümle kurdu: "Kandan beslenen, terörden beslenenlerin çağrısıyla..." Burada kimi kastetti bilmiyorum.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Duran Kalkan'ın "tweet"i var burada.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bizim parti niye yargılanıyor o zaman?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kimin?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Duran Kalkan'ın "tweet"i var burada.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niye HDP yargılanıyor o zaman?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben sadece yerimden, bu Sayın Cumhurbaşkanına yönelik sözlerimiz...

BAŞKAN – Ama sizin buna alınmanıza gerek yok.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Burada bir sataşma yok ki. Ben HDP...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben sordum, cevabımı...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HDP niye yargılanıyor o zaman Duran Kalkan'ın attığı "tweet"ten...

ZAFER IŞIK (Bursa) – Başka kim çağrı yaptı?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, ben HDP Grubuyla ilgili bir ifade kullanmadım.

BAŞKAN – Kullanmadınız, ben de onu söylüyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niye HDP Genel Merkezi yargılanıyor? Neden HDP MYK'si yargılanıyor?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Konuşmamda açık bir şekilde Kandil'in elebaşlarının yaptığı çağrıları ifade ettim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Neden HDP yargılanıyor o zaman Sayın Başkan?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Şimdi, burada kendileriyle ilgili bir sataşma yokken burada neden alınganlık gösteriyorlar?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çünkü siz yargılıyorsunuz bizi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan "Manipülasyon yapıyorsunuz." dedi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İtiraf ediyorsun şu anda o zaman ya!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kaldı ki Eş Başkanları Selahattin Demirtaş'ın çağrısını da ifade etmedim, burada onu da ifade etmiş olayım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – HDP yargılanıyor ama şu anda; o zaman...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, "Manipülasyon yapıyorsunuz." dedi, bu da bir sataşmadır aslında.

ZAFER IŞIK (Bursa) – "Dezenformasyon." dedi ya!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – "Dezenformasyon." dedi

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – "Manipülasyon yapıyorsunuz." demedim, Cumhurbaşkanımızın ifadesini bağlamından koparmak manipülasyondur dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Yerinizden buyurun.

31.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir, Kobani'de ölenleri ayırmak gibi bir gaflet içindeler, sadece Yasin Börü'nün adını anıyorlar.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hangi cümlemizde ayırdık Meral Hanım onu?

ZAFER IŞIK (Bursa) – Hiç öyle bir şey söylemedik ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben 43 kişinin yaşamını yitirdiğini söyledim; bir. Hepsinin ailesine başsağlığı ve sabır diliyorum. Bunların failerini yakalamayan bir iktidarın sözcüsü nasıl böyle bir özgüvenle konuşuyor, onu bilmiyorum.

Demir Türkiye'nin IŞİD emiri Kasım Güler'in bugünkü mahkeme ifadesini okudum. Bugün, sabah bu ifadeyi vermiş, buna cevap bekliyorum.

Diğeri, Sayın Cumhurbaşkanının üzüntüyle söylediğini söylüyor. Videoyu getirelim, üzümlüyor mu, seviniyor mu hep birlikte görelim; görüntüler ortada.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Konuşmayı okudum, konuşma metnini okudum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğeri "Bombardımanla çözülmez." dediğini söylüyor ama Kobani 6-8 Ekim arasında havadan bombardımanla kurtuldu ve IŞİD'liler oradan ayrılmak zorunda kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O dönemde çözüm sürecinin de devam ettiğini ve sonrasında, Dolmabahçe mutabakatının imzalandığını da hatırlatmak istiyorum.

Sevgili Eş Başkanımız Selahattin Demirtaş'la ilgili o dönem yine yalan olan bir haberi doğruymuş gibi takdim etti. Selahattin Bey'in tek "tweet"i var o konuda, o da protestolar sırasında "Sokakta karşı karşıya getirme senaryolarına karşı herkes

bilinçli hareket etmeli ve sokaktan çekilmelidir.” “tweet”idir yani bunun haricinde Selahattin Demirtaş’a ait bir “tweet” yoktur.

Bu kitabı önerirken “yalanlar ve gerçekler” derken işte bu sekiz yıldır yapılan algı operasyonuna ve dezenformasyona dikkat çekmek istedim yani Kobani’yle ilgili cevap verilemeyecek hiçbir soru yoktur. Biz bu konuda çok açık ve net konuşuyoruz.

BAŞKAN – Kifayetimizakere...

Teşekkür ettim.

Sayın Göker...

32.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker’in, süt ve et üreticilerinin üretim yapamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, değerli vekiller; süt ve et üreticimiz çıkmaz sokağa itildi, üretim yapamaz hâle geldiler. Maliyetlerini karşılayamayan çiğ süt fiyatı piyasada işlemiyor. Süt üreticimiz süt ineklerini maalesef kesiyorlar. Bakanlık süt krizine çözüm bulmak için üretici ve sanayi üreticileriyle bir araya geldi ancak karar çıkmadı, çıkmayan kararın akabinde üç günde 3 kez mazota zam geldi. Çözüm belli: Süt ve et üreticisinin girdi maliyetlerinin en önemli kalemi olan yem maliyetinin yüzde 50’si sübvansede edilmelidir. Süt üreticisine verilen 50 kuruşluk prim desteği en azından 3 TL’ye çıkarılmalı ve üç ayda bir güncellenmelidir. Besicilerimize kilogram başına kesimde prim desteği ödenmelidir çünkü elden gelen öğün olmaz, olsa da karın doymaz; ithalatla bu işi çözemeyiz, kendi üreticimize sahip çıkmamız lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Göker, sen Ramazan Kerim Özkan Bey’e özenmişsin ama o veterinerdi sen doktorsun!

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına dair bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla

Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/2079)

5/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

1/6/2022 tarihinde çalışmalarına başlayan Yaşlıların Hayatın Çeşitli Alanlarında Yaşadıkları Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 5/10/2022 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 105’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 1/12/2022 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Erol Kaya

İstanbul

Komisyon Başkanı

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 105’inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Araştırmasını üç ay içinde bitiremeyen komisyona bir aylık kesin süre verilir.” hükmü gereğince Komisyona bir aylık ek süre verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu Çek Cumhuriyeti Dönem Başkanlığı tarafından 10-11 Ekim 2022 tarihleri arasında “Avrupa Birliği İçinde İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim” konulu parlamentolar arası konferansa katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/2080)

1/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Parlamentosu Çek Cumhuriyeti Dönem Başkanlığı tarafından 10-11 Ekim 2022 tarihleri arasında “Avrupa Birliği İçinde İstikrar, Ekonomik, Koordinasyon ve Yönetişim” konulu parlamentolar arası konferans düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 9’uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, polisleri intihara sürükleyen sorunların tespit edilmesi ve polis intiharlarının önlenmesi için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 12/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/10/2022 Perşembe günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından polisleri intihara sürükleyen sorunların tespit edilmesi ve polis intiharlarının önlenmesi için çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla 12/5/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 6/10/2022 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Arslan Kabukcuoğlu...

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzca verilmiş olan polis intiharların araştırılması konusundaki Meclis araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Hepinizi saygıyla selamlarım.

Konuşmama başlamadan önce, kaybettiğimiz tüm polisler Allah'tan rahmet diliyorum, milletimize başsağlığı diliyorum; yaralı polislerimize Allah şifalar versin.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde polis intiharlarının ne yazık ki önüne geçilememektedir; son iki günde 4 polisimiz daha canına kıymıştır, 1 polisimiz ise intihar girişiminde bulunmuştur. Yaşanan intiharlar bizleri derinden üzmekte ve yaralamaktadır. Hele ki bu intiharlardan birinin Emniyet müdürlüğünün içerisinde gerçekleşmesi olayın vahametini gözler önüne sermektedir. Son yirmi yılda binden fazla polisimiz yaşamına son vermiştir. Sadece 2021 ve 2022 yıllarında yani son iki yılda 139 polisimiz intihar etmiştir. Toplumumuzdaki intihar oranı yüzde 4,1 iken Türkiye'de polisler arasındaki bu intihar oranı yüzde 17'dir. Bazı Batı ülkelerindeki polis intihar oranları ise İngiltere'de yüz binde 9,5; Fransa'da yüz binde 14'tür. Görüldüğü gibi, polis intihar oranları hem ülkemiz ortalamasının üzerinde hem de bazı Batı ülkeleriyle yarışacak ya da onları geçecek kadar fazladır.

Polislik mesleğinin kendisinden kaynaklanan sorunları, adil olmayan tutumlar, insan hakları alanındaki hukuk dışı zorlamalar ve polisler üzerindeki siyasi baskılar polislerimizin ruh sağlığını tahrip etmekte, psikolojik yüklerini artırmaktadır. Uzun mesai, ekonomik sıkıntılar, mobbing, yıllık ve idari izinleri kullanmadaki sorunlar, Emniyet teşkilatındaki liyakatten uzak atamalar bu tahribatı artırmaktadır.

İntihar eden polislerimizin geride bıraktıkları notlar, mektuplar yaşadıkları sorunları gayet güzel ve veciz bir şekilde açıklamaktadır. Örneğin, bunlardan biri: "Adaletle olan inancım kalmadı, başka çıkış yolu bırakmadılar, mesleğimi sevmekten ve çok çalışmaktan başka bir suçum yok. Delilsiz, suç isnatsız bir dosya uydurarak beni Koruma Büroya gönderdiler. 'Suçsuzum.' dedim, 'İnceleyin, soruşturma yapın.' dedim, dinlemediler. Dosyanın kapağını bile açmadan yıllarca zulmettiler. Ölümüm hiçbir şeyi değiştirmeyecek, ben de biliyorum ama şerefli bir Türk polisiyim. Onurumun, şerefimin, kendi müdürlerim ile komiserlerim tarafından ayaklar altına alınmasını artık kaldıramıyorum." şeklindedir. Bir diğer polisimiz ölmeden önce arkadaşına yolladığı notta "Beni kimsenin bu kadar aşağılamasına, küçük düşürmesine izin veremem." demiştir. Bunlar, polis intiharları altındaki gerçek nedenleri gözler önüne sermek bakımından önemli notlar ve delillerdir. Bir mobbing, bir adaletsizlik, insanoğlu tarafından bundan daha veciz dile getirilemez.

İYİ Parti olarak, hayatımızı güvenli bir şekilde devam ettirmemiz için zor şartlar altında gecesini gündüzüne katıp çalışan polislerimizin yaşamış olduğu sıkıntıların ve sorunların farkındayız. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener 30 Mart 2022 tarihinde grup konuşmasında polislerimizin aşırı çalışma saatlerine ve iş koşullarına dikkat çekmiş, bu uyarıdan sonra polislerimizin mesai saatlerinde az da olsa bir düzenleme yapılmıştır.

Değerli milletvekilleri, polis intiharlarını siyasetüstü tutup her yönüyle araştırmalıyız; polis intiharlarını ruhsal hastalıklara bağlamak kolaycılığına kaçmayıp polislerimizin intihar vakalarının neden son bulmadığını ve bu intiharların sebeplerinin neler olduğunu ortaya çıkarmalıyız. Hiç vakit kaybetmeden, polislerimizin intihar etmesine neden olan sıkıntıların ortadan kaldırılması için gerekli adımları belirleyip derhâl yerine getirmeliyiz. Bu adımları atmak, Mersin'deki alçakça terör saldırısında olduğu gibi, yaşamını fedakârca milleti için feda eden polislerimize boynumuzun borcudur. Üzerinde konuştuğumuz konu, önemli kurumlarımızdan 330 bin kadrolu polisimizin can alıcı sorunudur, Türkiye Cumhuriyeti'nin sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Bir polisimiz daha yaşam ile ölüm arasında kalıp intihara sürüklenmeden Türkiye Büyük Millet Meclisi konuya sahip çıkmalı, bu önemli konumda çalışanların canlarına kıymasının önüne geçmelidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Murat Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; gün geçmiyor ki bir polis intiharı haberi daha almayalım. Herhâlde, tüm meslek grupları içinde en çok intihar eden meslek grubu polislik mesleği. Geçen sene, 2021 yılında, bizim tuttuğumuz istatistiğe göre 108 polis memuru intihar etti. 2021 yılında Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclis araştırması önergesi verdik, polis intiharları araştırılsın dedik; 2022 yılı Haziran ayında Meclis araştırması önergesi verdik, yine Genel Kurula indirdik, polis intiharları araştırılsın dedik; AKP, MHP oylarıyla reddedildi. Şimdi İYİ Partinin "polis intiharları araştırılsın" önergesini konuşuyoruz.

Değerli arkadaşlar, ben her 2 konuşmamda da şunu söyledim: Eğer bu önergeyi, bu Meclis araştırması önergesini burada reddederseniz bundan sonra her polisin intiharından siz sorumlusunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye?

MURAT BAKAN (Devamla) – Bakın, siz sorumlusunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye biz sorumluyuz?

MURAT BAKAN (Devamla) – Araştırılsın, istemiyor musunuz polis intiharlarının araştırılmasını? Arkalarında mektup bırakıyorlar.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye biz sorumlu oluyoruz?

MURAT BAKAN (Devamla) – Siziniz sorumlusu bu polis intiharlarının. O polis intiharları, intihar değil, cinayet. Siz hastanın hastalığını biliyorsunuz, sorunun çözümünü biliyorsunuz; görmezden geliyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Hepsi arkasında mektup bırakıyor. Bakın, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesinde görev yapan Mehmet Ali Bulut, 28 yaşındaydı, arkasında intihar mektubu bıraktı, "amir baskısı, mobbing" dedi. Semanur, Giresun'da 24 yaşında, gencecik, hayatının baharında polis memuruydu, arkasında intihar mektubu bıraktı, "amir baskısı, mobbing" dedi. Alparslan Soylu, Şırnak'ta Özel Harekât polisiydi, arkasında mektup bıraktı, babası da eski bir Özel Harekâtçı, o da işaret etti, "amir baskısı, mobbing" dedi. Biz bunu söylüyoruz. Bu arada Enes, dün Vatan Emniyette, İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde intihar etti, arkasında mektup bıraktı.

Arkadaşlar, görmezden gelemezsiniz, hepsi bir şeye işaret ediyor, "Biz mesleğimize âşığız, ben şerefli Türk polisiyim. Amir baskısı var, mobbing var." diyor, siz araştırmıyorsunuz bunu ve bu polislerin birinin annesini babasını arayan yok biliyor musunuz? Ben hepsinin ailesiyle görüşüyorum. Kim bu polisler? Esnafın çocuğu, çiftçinin çocuğu, memurun çocuğu; anası babası Boğaz'da yalı sahibi olan polis çocuğu yok, sizin yaptığınız rezidanslarda, TOKİ'nin yaptığı lüks rezidanslarda anası babası oturan yok. Sirtından yirmi yıl çelik yeleği çıkartmamış Özel Harekâtçının çocuğu bu çocuklar. Bu cinayetlerin sorumlusu polis intiharı değil, sizsiniz arkadaşlar.

Sayın Bülent Turan, bunu reddederseniz bundan sonraki her cinayetin, polis intiharının sorumlusu sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Önergelerde...

MURAT BAKAN (Devamla) – Bakın, Emniyet teşkilatı binlerce "tweet" atıyor, Süleyman Soylu polis intiharlarıyla ilgili tek kelime etmiyor, bugün Alişan'ın, bilmem, Hayata Gülümse programına gidiyor sabah. Böyle bir şey olur mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Mersin'deki cinayeti söyleyeceksiniz.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MURAT BAKAN (Devamla) – Böyle bir şey olur mu arkadaşlar ya? Bir İçişleri Bakanı, teşkilatında iki günde 5 polis intihar edecek sesini çıkartmayacak, ağzını açmayacak. Bu çocuklar sana emanet değil mi? Annesi babası, o üniformayı giydiğinde yemin töreninde gözyaşı dökmeyi mi? Şimdi onların cenazeleri gidiyor evlerine ve sen programını aksatmıyorsun, sabah programına gidiyorsun; Alişan'la gülümse. Polis gülümsemiyor arkadaşlar, polis çile çekiyor, polis zor durumda. Polisin derterini araştırmalıyız hep beraber, İYİ Partinin grup önerisine burada oy vermeliyiz, polis intiharları araştırılmalı diye bir komisyon kurmalıyız, hep beraber konuşmalıyız. Biz bu sorunları biliyoruz, siz de öğrenin, beraber çözelim. Bu çözümün de ortağı olun Sayın Bülent Turan, oy verin, bu sorunların çözümünün ortağı olun. 330 bin polisten bahsediyoruz, jandarmadan bahsediyoruz. Asker, polis üzerinden, bakın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunu böyle polemik konusu yapmak doğru değil Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Kemal Çelik...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, terörist, polisi şehit ettiği zaman bunu söylemiyorsunuz.

MURAT BAKAN (İzmir) – Ben söylüyorum, aç konuşmalarımı, dinle.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Terörist, polisi şehit ettiği zaman bir şey söylemiyorsunuz.

REFİK ÖZEN (Bursa) – Koruduğunuz gazeteciler dağda çıkıyor bak. Koruduğunuz gazeteciler polis katlediyor, polis!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – PKK alçaktır, terörü alçaktır! PKK'dan daha alçak örgüt yoktur! Bütün terör lanet bir alçaktır, bütün teröristler alçaktır! Silahlı çözüm isteyen alçaktır, daha ne ya!

MURAT BAKAN (İzmir) – PKK'ya lanet olsun! Polisin intihar etmesine sebep olana da lanet olsun!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – PKK askeri şehit ettiği zaman bir şey söylemiyorsunuz.

MURAT BAKAN (İzmir) – Senin samimiyetini göreceğiz oy verirken; polis için mi veriyorsun, polise karşı mı veriyorsun?

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Yalan söylemekten de utanmıyorsunuz! Yalan söylüyorsunuz!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Teröristler polisleri, askeri şehit ediyor, bir şey söylemiyorsunuz; çıkıp bir şey söyleyin be!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sizin gibi yalan mı...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hadi! Hadi oradan! Konuşuyorsun be!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Bütün teröristler alçaktır! Polislerimiz şehittir, çocukları bizim çocuklarımızdır!

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sizin gibi yalan söylemiyoruz!

MURAT BAKAN (İzmir) – O polise uzun namlulu silahı vermeyen de haindir!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Doğru söyle! Şehit olan polisin... Teröristlerin şehit ettiği polisler...

MURAT BAKAN (İzmir) – O polisin gövdesini, canını ortaya koymasına sebep olan da haindir.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuşma!

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Yalan söylüyorsun ya! Niye yalan söylüyorsun!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde; arkadaşınıza saygısızlık yapıyorsunuz, yapmayın lütfen.

Sayın Çelik, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun, polis intiharlarıyla ilgili Meclis araştırması komisyonu kurulması amacıyla vermiş olduğu önerge üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, polislerimiz bizim için çok kıymetli ve her kayıp bizim için üzüntü kaynağıdır, bu bir gerçek. Millî hassasiyetlerini yakından bildiğim Sayın Arslan Kabukcuoğlu için de bunun böyle olduğunu biliyorum. Bugün, başta Emniyet teşkilatımız olmak üzere tüm güvenlik güçlerimiz üstün gayretleri sayesinde ülkemizde huzur ve güveni hâkim kılmıştır. Bu sayede ülkemizin dünyada sayılı ve en fazla tercih edilen turizm merkezi hâline gelmiş olması, işte polislerimizin sayesinde sağlanan bu huzur ve güven sayesinde. Bu nedenle, polisimizin çalışma şartlarının da moral ve motivasyonunu yüksek tutacak düzeyde olması esastır.

Polis intiharları da hepimizin üzerinde hassasiyetle durması ve sorunları süratle çözmemiz gereken önemli bir konudur; böyle yaklaşmak daha doğru değerli milletvekilleri. Polislik mesleği elbette stresli; travmatik olaylara ilk elden müdahale eden ve silahlı olarak görev yapan bir teşkilattır ama görevini hassasiyetle yapan bir teşkilattır.

Yapılan araştırmalarda şunu görüyoruz: Evet, dünyada da intiharlar vardır ama birçok gelişmiş ülkenin polisleriyle kıyaslandığında 2009-2018 yılları arasında intihar ortalaması Fransa'da yüzde 34,92; Portekiz'de yüzde 19, Avustralya'da yüzde 16,9; İngiltere'de 16,44; Japonya'da 16,1 ve Amerika'da yüzde 16'yken bizde 15,17'dir. Bunu da belirtmekte fayda var.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Yüzde değil, yüzde olamaz.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, gerçekten bu konularda hem İçişleri Bakanlığımız hem de Emniyet Genel Müdürlüğümüz özellikle 2017'den bu yana ciddi çalışmaları ve önlemleri ortaya koymuştur. Polislerimizin moral değerlerini arttırmak ve psikolojik destek uygulamaları konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla her yıl en az 1 defa psikolojik değerlendirmeye tabi tutuldukları uygulama başlatılmıştır. Emniyet teşkilatında tüm rehberlik ve psikolojik destek uygulamalarının daha etkin ve kapsamlı takibi amacıyla da Rehberlik ve Psikolojik Danışma Şube Müdürlüğü kurulmuştur; bu da görevinin başındadır.

MURAT BAKAN (İzmir) – Emniyet Genel Müdürü vali, polis bile değil. Medya ve Tanıtım Müdürü, Emniyet Müdürü olması gerekirken A Haber muhabiri.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Polisimizin aile ve iş yaşantısına, sosyal çevre uyumuna ve ilişkilerine, stresi yönetebilmesine ve iletişim becerilerine pozitif yönde katkı sağlayacak çalışmalar da yapılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Polislerimizin psikolojik sağlamlığını arttırmak amacıyla üniversitelerimiz ile ilgili bölümlerin öğretim üyeleriyle bağımsız bir bilimsel danışma kurulu oluşturulmuştur ki buna çok önem veriyoruz; gerçekten olay bilimsel açıdan da değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2010 yılında Emniyet teşkilatında görev yapan polis sayısı ile 2021 yılı polis sayısı karşılaştırıldığında yüzde 44 artış olmasına rağmen sayıda, intihar olaylarında ciddi bir düşüş vardır. Her bir intihar önemlidir ama bunu da belirtmekte fayda var.

MURAT BAKAN (İzmir) – İki günde 5 polis intihar etti "Artış yok." diyorsunuz ya "Düştü." diyorsunuz. İki günde 5;

dünyanın neresinde böyle bir şey var? Gencecik yaşında polisler intihar ediyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen...

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Emin olmalısınız ki değerli milletvekilleri, emin olmalısınız ki her bir intihar olayı polis müfettişlerince titizlikle incelenmekte ve soruşturulmaktadır, ayrıca bilimsel olarak konu da araştırılmaktadır. İçişleri Bakanlığımız ile Emniyet Genel Müdürlüğümüz polisin moral ve motivasyonunu yükseltecek önlemleri de almaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ÇELİK (Devamla) – Bu sebeple bu öneriye “ret” oyu vereceğimizi belirterek yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.
(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

İYİ Parti Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/10/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

6 Ekim 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan - 21720 grup numaralı- Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/10/2022 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Garo Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, AKP 3 iddiayla iktidara geldi. Ne dedi? “Yoksullukla, yasaklarla ve yolsuzlukla mücadele edeceğim.” dedi. Yoksulluktaki durumumuz belli; halk perişan. “Yasaklar” dediğimiz gırla gidiyor, bugün sansür yasasını görüşüyoruz. Peki, ya yolsuzluk arkadaşlar? AKP, ülkeyi bir yolsuzluk ülkesi yaptı maalesef.

Bakın, bundan kırk gün önce Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük yolsuzluklarından biri ifşa oldu, öyle değil mi, kırk gün önce? Kimlerdi aktörleri? Türk Hava Kurumu Üniversitesi’nin Rektörü Ünsal Ban. Bakın, başka aktörü kimdi? SPK Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu. Diğer aktörü kimdi? AKP Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu. Diğer aktörü kimdi? Cumhurbaşkanı Danışmanı Serkan Taranoğlu. Bir diğer aktörü ise Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi Korkmaz Karaca. Şimdi, bu insanları ne bir araya getirir arkadaşlar?

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Para.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Para.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yolsuzluk maalesef bir araya getirir.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Hizmet, hizmet(!)

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu insanların hepsi memur yani devlet memuru. Bu insanlar normalde maaşlarıyla nasıl bir hayat sürerler? Orta hâlli, mütevazı bir hayat sürerler değil mi? 20 bin, 30 bin, 50 bin lira maaşla nasıl bir hayat sürersin? Orta hâlli bir hayat sürersin. Ama bu insanlar ne yapıyor buz dağının görünen tarafına göre? Bu insanlar 3 milyon 850 bin euroya yat kiralıyorlar; bak, satın almıyor, kiralıyor. Ey bugün ekmek derdine düşmüş işçim, çiftçim, memurum; bak, bu insanlar sana ne yapıyorlar: 3 milyon 850 bin euroya bu devlet memurları yat kiralıyorlar yani 75 milyon liraya. Buz dağının başka görünen bir tarafını AKP Erzurum Milletvekili ifşa ediyor “Ben bu yolsuzluk çarkının bir üyesine 2,5 milyon dolar borç verdim diyor.” Yani “45 milyon lira borç verdim.” diyor. Başka ne iddia var? “SPK Başkanının başkaları adına yüzlerce gayrimenkulü var.” diyorlar, yüzlerce gayrimenkul yani milyarlarca liralık bir yolsuzluk çarkı; bugün yurttaşımız açken, işsizken, perişanlık çekerken.

Şimdi, ey AKP’li milletvekilleri, hani siz yolsuzluklarla mücadele edecektiniz ya, bakın, sizin SPK Başkanınız, rektörünüz, milletvekiliniz bir yolsuzluk yapmış, ifşa olmuş, yer, zaman, mekân belirtiliyor, kendi ifşaatları var, birbirlerine düşmüşler; AKP ne yapıyor? AKP sessiz, AKP bir adım atmıyor. AKP neyle meşgul? Sansür yasasıyla meşgul. AKP neyle meşgul? HDP’li milletvekillerini hapse atmakla meşgul.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terörle mücadeleyle meşgul.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ama iş yolsuzluğa gelince orada zurna zırt diyor.

Bakın, bu yolsuzluk çarkında ne yapmışlar biliyor musun? Hani halka arzlar oluyor ya, bu dört yılda 79 tane halka arz oldu. Tam 79 milyar liralık halka arz olmuş; yüzde 3, yüzde 5 komisyon alıyorlar; rüşvet alıyor bu çark, rüşvet! “Ben seni halka açarım ama senin şirketin 5 lira yapar, ben seni 10 liradan halka açarım.” diyor, aradaki parayı, malı götürüyorlar.

Başka? Yasaklı şirketler var, işlem yasaklı şirketler var. “Ben senin şirketini yasaktan çıkarırım ama şu kadar milyar lira para alırım.” diyor. “Sermaye artırımlarından para alırım.” diyor. Milyarları götürmüş bu şebeke, milyarları; organize bir şebekeden bahsediyoruz. Ya, böyle bir durumda Cumhurbaşkanlığı ne yapar? Ne yaptı biliyor musunuz? Danışmanını görevden aldı, Serkan Taranoğlu’nu görevden aldı. İyi bir şey yaptı Sayın Cumhurbaşkanı, görevden aldı ama yeter mi? Yetmez. Savcılığa suç duyurusunda bulundu mu? Hayır bulunmadı. Savcıları göreve davet etti mi? Etmedi. Diğer aktör Korkmaz Karaca sağlık gerekçesiyle istifa etti, sağlık gerekçesiyle. Peki, diğer aktör Ünsal Ban ne oldu? Adam kaçmaya çalışırken yakalandı, konuşacaktı, susturuldu diğer aktör. Peki, bir diğer aktör değerli arkadaşlar, bu milletvekili arkadaşımız Zehra Taşkesenlioğlu ne yaptı? Nerede Zehra Taşkesenlioğlu? Gidip savcılığa kendisi hakkında suç duyurusunda bulundu mu? “Hadi ben hazırım.” dedi mi? “Kaldırın benim dokunulmazlığımı.” dedi mi?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – “Kaldırılım.” dediler mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın.

GARO PAYLAN (Devamla) – “Kaldırın.” dedi mi, “Gelin hodri meydan.” dedi mi, “Benim alnım açık.” dedi mi? Yok, demedi. Yalnızca “Benim başım açık videom ortaya çıktı.” dedi. Yanlış, aile mahremi doğru ama tek meselemiz o mu? Meselemiz hırsızlık, yolsuzluk değerli arkadaşlar. Bakın, bununla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi ne yaptı? Sayın Başkan ne yaptı, şurada oturan Sayın Başkan -sizi kastetmiyorum, Meclisimizin Başkanını kastediyorum- ne yaptı? Sizi de kastedebilirim tabii ki Divan Üyesi olarak, ne yaptınız? Ne yaptınız arkadaşlar?

BAŞKAN – Hâlâ Plan ve Bütçe Komisyonundan kalma sıkıntılarını yaşıyorsun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ne yaptınız arkadaşlar? Meclisin itibarı nasıl korunur? Bak, Meclisin bir milletvekilinin açık ifşaati var, milyonlarca, milyarlarca lira götürmüşler, bununla ilgili Meclis adım attı mı? Atmadı. Biz HDP olarak çağrı yapıyoruz, gelin bununla ilgili adım atalım, bu milletvekili hesaba çekilsin, bu çark ortaya çıkarılsın, yolsuzluk çarkının mağdurları ortaya çıkarılsın. Değerli arkadaşlar, bu konuda adım atılması çağrımız var.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Sevdâ Erdan Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye uzunca bir süredir Sedat Peker’in delillere dayandırarak anlattığı iddialarla çalkalanıyor. Ben de grubumuz adına 29 Ağustos’ta benzer mahiyette bir araştırma önergesi vermiştim. Peker’in vekillerle, iş insanlarıyla, gazetecilerle olan ilişkileri...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz Sedat Peker’in basın sözcüsü müsünüz?

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – ...uyuşturucu ticareti, yolsuzluk, el koyma, şantaj, cinayet, rüşvet gibi...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz Peker’in sözcüsü müsünüz?

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – ...önemli olaylarla ilgili sosyal medya paylaşımları ülkemizin gündemine bomba gibi düştü, sadece cumhuriyet savcılarının bir türlü gündemine girmede. Eminim ki bunları burada bulunan herkes izlemiştir, hatta aranızda “Sıra ne zaman bana gelecek?” diye uykusu kaçanların dahi olduğunu biliyorum. Bunlar da iddiadan da öteye geçti, birçok istifa yaşandı, itirafçılar çıktı, anlattı, bazı milletvekilleri ve aile üyeleriyle ilgili iddialar hâlen devam ediyor, borsacılar ortaya çıktı, derken bir anda Peker’in sesi soluğu kesildi. Biz sebebini bilmiyoruz tabii. İpliğiniz pazara çıkmasını diye yapamayacağınız şey yok, sizi ne kadar korkuttuğu da ortada. Yıllarca korku imparatorluğu kurarken şimdi sıra size geldi, korku bacayı sardı. Sedat Peker’in suçlamalarının odağındaki kişilerin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’ya yakın isimler olduğunu görüyoruz. Birkaç istifayla bu konu böyle kapanmaz arkadaşlar. Bu kişileri bulundukları mevkilere kimler getirmiş? Bu kişiler kimlerden güç alıyor? Bu kadar delil ortaya saçıldığı hâlde bu kişileri kimler koruyor? Bu soruların cevapları her ne kadar devleti yönetenleri gösteriyor olsa da yargının kuşatıldığını bilsek de muhakkak Meclis tarafından araştırılmalıdır ve suçu işleyenler ve onları koruyanlar da muhakkak yargı önünde hesabını vermelidir.

Bugün, RTÜK, programlarında bu konular tartışıldığı, adı geçenlerin küçük düşürüldüğü iddiasıyla Halk TV, Tele1 ve KRT’ye para cezası verdi. Film platosu gibi oldu canım memleket; devlet, bir taraftan, yolsuzluğu yapana değil yolsuzluğu tartışırana ceza keser; bir taraftan, adı geçen vekil hanım devletin verdiği çift korumayla gezer. Peki, soruyorum buradan: Açıkta kalan bu vatandaş, günahına girdiğiniz öksüzü, yetimi, sizden, sizlerden kim koruyacak bu ülkede? Asıl beka sorunu bu işte. Videolarla, mesajlarla çarşaf çarşaf... 3 yaşındaki çocuk izliyor, biliyor ne olduğunu. İktidar gibi düşünmeyen, ağzını açan herkese saniyede dava açan, soruşturma açan savcılar nerede? Koskoca ülke organize bir çetenin elinde uçuruma doğru sürüklenirken buna “Dur!” diyecek yargı üç maymunu oynuyor maalesef. Gelin, biz Gazi Meclis olarak bu kötülüğe ortak olmayalım. Kuralım komisyonu, gerçekleri herkes öğrensinsin. Parti olarak da suç duyurusunda bulunduk biz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

...ve halkımızın hiç şüphesi olmasın, bu siyaset, sermaye, mafya, medya ilişkileri bugün açığa çıkmazsa bizim iktidarımızda açığa çıkacak ve adalet geç de olsa yerini bulacak diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ahmet Bey, ihale size mi kaldı? Allah kolaylık versin.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisi üzerine söz aldım. Sayın Başkanların önerisinin içeriğine baktım; Meclis araştırması önermesine konu birçok konu izah etmişler, biraz da sosyolojik bir değerlendirmeye var aslında. Sadece şunu söyleyebiliriz: Biz iktidarımız boyunca toplumsal olarak önümüze gelen bütün konularda toplumumuzun doğru işleyişini, adalet duygusunun teminini, beklentileri gerçekleştirmek için mevzuat yapıyoruz. Bizim yaptığımız mevzuatı uygulama konusunda da görevli ve yetkili olanlar mahkemeler ve cumhuriyet savcıları. Şimdi, her 2 vekilimiz de yaptığı konuşmalarda Meclis araştırması önergesinden bahsetti.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hiç ilgilendirmiyor sizleri Ahmet Bey(!)

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Eğer bu iddialar çok ciddi, vahimse CMK 161’de açık hüküm var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Değil mi? Değil, değil zaten(!)

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Vardır ya da yoktur demiyorum çünkü ben hâkim değilim. Ben siyaset yapmak, yasama, kanun yapmakla görevliyim, siz de öylesiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hiç medya da dinlemiyorsunuz, televizyon da dinlemiyorsunuz.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Biz toplumun beklentilerini gerçekleştirmek için kanun yaparız, bunları uygulayıcılar cumhuriyet savcılarıdır. İşleyiş de 2 şekilde olur: Cumhuriyet savcılarımız gerekli ve yeterli görürse resen soruşturma açar veya şikâyet üzerine.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Açmadı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Açtı, açtı.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Resen açtığı dosyalar da var. Saygıdeğer milletvekillerimiz burada sadece -araştırma önergesinde- açılmadığını ve olumsuz kısımlarını söylüyorlar ama burada iddia edilen konuların birçoğuyla ilgili savcılar önünde dosyalar var, açılmış soruşturmalar var, şikâyet konuları da var. Dolayısıyla şikâyet edilmiş, soruşturmalar devam ediyor, yargıda devam eden veya şikâyet tabi olan, cürüm olan konularda da burada Meclis araştırması önergesi vermeyi anlamsız ve Meclisin zamanını heba etmek olarak değerlendiriyorum. Elbette Meclis araştırması önergesine konu olacak konular var, geçmişte de mutabık kaldığımız birçok konu var.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, sataşma yok, söz vermeyeceğim size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Nereden anladınız?

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleriyle birlikte bu konuda birlikte çalıştık ama burada zikredilen yolsuzluğa, hırsızlığa ve rüşvete dair isnatların cumhuriyet savcılıklarının ve yargının konusu olduğunu düşünüyorum. Biz de sizin gibi düşünüyoruz, biz de vatandaşlarımızın bu konudaki hassasiyetini...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hiç rahatsız değilsiniz yani(!)

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Toplumun düzeni konusunda attığımız adımlarla vatandaşlarımızdan takdir gördüğümüz için biz hâlâ iktidardayız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşte onun için şimdi iktidardan gidiyorsunuz.

AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Onların beklentilerini gerçekleştirdiğimiz için hâlâ iktidardayız ama her güzel işin içinde yanlış yapanlar vardır, yanlış yapanlar cezasını da her zaman görmüştür. Bunu yapacak olan yargı, Meclis değil, araştırma önergesi değil. O yüzden Halkların Demokratik Partisinin bu araştırma önergesine "hayır" oyu vereceğimizi bildiriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istemiyorum söz vermeyeceğinizi peşinen söylediğiniz için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yerinden.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İhsasirey yaptınız Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Söz verecek misiniz, yoksa tutanaklara mı geçireyim?

BAŞKAN – Tutanaklara geçsin, vermeyeceğimi söyledim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama niye peşinen söylediniz?

BAŞKAN – Notlarınızı almaya başladığınızı gördüm, onun için bunu söyledim çünkü bir sataşma yok yani araya giriyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yerinden Başkanım, yerinden.

BAŞKAN – Sayın Paylan, burası Plan ve Bütçe Komisyonu değil.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Sayın Vekili anlıyorum, böyle bir konuda konuşmak kolay değil yani açıkcası konuşmada zaten reddetmedi, reddedemiyor. Aslında mealen "Doğrudur ama bu görev Meclisin değil, savcılarındır." demiş oldu.

BAŞKAN – "Benzer düşünüyoruz." dedi zaten.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz de tam da buradan şunu söylüyoruz: Sözü edilen kişilerden biri maalesef, bu Parlamentonun üyesi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ve dokunulmazlığı var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sadece Cumhurbaşkanına hakaretten bu Parlamento vekillik düşürdü. Sadece polise meşru müdafada bulunulduğu için bu Parlamentoda Karma Komisyon aylarca meşgul edildi. Bu Parlamentoda o kadar çok vekilimizin vekilliği, düşünce ve ifade özgürlüğü açısından düşürüldü ki bu kadar vahim bir iddiada "Bu hiç bizi ilgilendirmiyor." tutumunun çifte standart ve parti ayrımı olduğunu tutanaklara geçiriyoruz.

İkincisi de doğrudur, savcıların görevi var ama savcılar maalesef bu dönem kendi başlarına, iktidardan bağımsız işlem yapamadıkları için hem de biri Cumhurbaşkanını Başdanışmanı...

BAŞKAN – Savcılar töhmet altında bırakıyorsunuz, yapmayınız lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öyledir, öyle.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bırakalım ya, biraz bırakalım bence yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Maalesef" diyerek aslında töhmet altında bırakmıyorum. Bunu yapan, muhalefetten bir milletvekili ya da o koltukta oturan Cumhurbaşkanı, HDP'den bir Cumhurbaşkanı olsaydı bugün iktidarın ne söyleyeceğini kamuoyunun takdirine bırakıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in istatistik araştırmalarının değerlendirilmesi, yüksek enflasyona karşı sağlıklı politikalar ile enflasyonun halk üzerindeki yıkıcı etkilerinin giderilmesine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/10/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/10/2022 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in istatistik araştırmalarının değerlendirilmesi, yüksek enflasyona karşı sağlıklı politikalar ile enflasyonun halk üzerindeki yıkıcı etkilerinin giderilmesine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3672 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/10/2022 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Tekin Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Enflasyonu konuşacağız. Bugün, Türkiye'nin en can alıcı konularının başında enflasyon geliyor ve bu konu anket araştırmalarında, pazarda, hayatın her alanında ve bu çatı altında bulunan bütün milletvekili arkadaşlarımızın da gündeminin birinci maddesini teşkil ediyor. Enflasyonla ilgili konuşulurken zaman zaman iktidar partisine mensup arkadaşlar bunu savaş ortamına ya da pandemi koşullarına bağlayabiliyorlar; olabilir ama ne o savaş ne de pandemi koşulları sadece Türkiye'yi

etkilemedi. Avrupa'daki enflasyon oranının ortalaması yüzde 10, bir an için TÜİK'in açıkladığı yüzde 83'ü enflasyon oranını kabul etsek dahi arada çok ciddi bir fark olduğunu görürüz. Zaman zaman konuştuğunuz ve kendinize payeler çıkardığınız 2001 krizindeki enflasyon oranı yüzde 68,5; o büyük kriz döneminde dahi, o yılda yüzde 68,5 enflasyon varken bugün sizin halkı canından bezdirdiğiniz enflasyon oranı yüzde 180'lerin üzerinde.

E, tabii, enflasyonu konuşurken TÜİK'i de konuşmak lazım. TÜİK, internet sitesinde kendisini ta bin üç yüz yirmi altı yıllık toprak ve nüfus sayımına kadar götürabiliyor. Günümüze gelelim, 1926 yılında kurulan TÜİK, aradan geçen doksan altı yıllık süre içerisinde tam 21 kez başkan değiştirmiş; çok ilginç, sizin iktidarınıza gelinceye kadar, yetmiş altı yıllık süre içerisinde sadece 14 başkan değişiyorken bu yirmi yıllık zaman dilimi içerisinde 7 başkan değişmiş ve çok ilginç, son iki yılda 4 başkan değişmiş. Niçin? Liyakatsizse niye görev verdiniz? Yolsuzluk, usulsüzlük yapmışlarsa bunu açıklayın. Hayır, bunun bir tek gerekçesi var; saraya ve size uygun, sizin içinizi rahatlatan, huzur veren, siyaseten rant elde edeceğiniz rakamları açıklamadığı için gece yarısı, kelle alırcasına bu bürokratları görevden alıyorsunuz. Sonuç: TÜİK devletin kanununda tanımlanırken "güvenilir, şeffaf, tarafsız" olarak nitelendirilir, bugün TÜİK eşittir AKP olmuştur; ne güvenilirliği kalmıştır ne de tarafsızlığı. Bunu söylerken elbette TÜİK gibi bir kuruma haksızlık yapmak istemem ama siz devletin bütün kurumlarını kendinize paralel birer kurum hâline getirdiniz, TÜİK de maalesef böyle çalışıyor.

Bakın, Merkez Bankası her yıl, bir yıl sonraki enflasyon öngörülerinde bulunur. 2020'de enflasyon yüzde 12 iken "yüzde 5" demiş, enflasyon yüzde 36 çıkmış. 2021 yılında 2022 yılının enflasyon öngörüsü yüzde 18, bugün enflasyon yüzde 83'ün üzerinde. Yıl sonuna üç aydan az bir zaman kalmış, geçen hafta AKP Genel Başkanı enflasyonu tek haneye indireceğinden bahsediyor. Eğer bu üç aylık süre içerisinde enflasyon tek haneye inerse sizi yürekten kutlayacağız ama göreceğiz bu enflasyon 200'ün üzerine çıkacak; üç aylık kısa bir süre içerisinde göreceğiz. Yaz dönemi bitti, sebze meyve fiyatları artmaya başladı. Bütün bunlara rağmen, bu enflasyon nasıl tek haneye inecek? Gelin bu enflasyonu araştıralım, nedenlerini ortaya koyalım, çözüm önerilerini birlikte önerelim. Bunu yapar mısınız? Yapmazsınız. Yaptığınız bir tek şey var, Nebati gibi bir dâhiyi ekonominin başına getirmişsiniz. Dünyadaki iktisatçılar şaşkınlık içerisinde, onun döktüğü incilerin hangi iktisat programına uygun olduğunu kimse çözemiyor. Türkiye'deki iktisatçılar kafa kafaya vermiş, Nebati'yi çözmeye çalışıyorlar; hiçbir kitaba, hiçbir iktisat kuralına uyan bir yanı yok. Keşke bu dâhiyi, bu Ekonomi Bakanını yıllar önce getirseydiniz de Türkiye'nin ekonomisini düze çıkarsaydı.

Bir başka konu var, her fırsatta ekonomist olmakla övünen bir Genel Başkanınız var. Ne diyor sizin ekonomiden anlayan, ekonomist Genel Başkanınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Diyor ki: "Faiz sebep, enflasyon sonuç." İyi, ben de bunu şöyle dönüştürmek istiyorum: AKP sebep, yoksulluk sonuç; AKP sebep, yolsuzluk sonuç; AKP sebep, yasaklar sonuç. (CHP sıralarından alkışlar) Ve nihayet, AKP sebep, enflasyon sonuç; bu enflasyon da sizin sonunuzu getirecek.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Muhammet Naci CİNİSLİ. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Yeni yasama yılının başarılarla vesile olmasını dilerim.

AK PARTİ'nin Türkiye'yi fakirleştirme operasyonunun en kilit aparatı ve Türkiye'nin ekonomik felakete gidişinin en önemli iş birliğişi TÜİK konumuz. Türkiye'nin en güvenilmesi gereken kurumları SPK, Merkez Bankası, Kızılay, Sayıştay gibi TÜİK de maalesef AK PARTİ'nin gayrimillî, partizan ve laubali tutumundan nasibini aldı. Bir devlet kurumu olan TÜİK uzun süredir siparişle veri hazırlıyor. İktidar partisinin ekonomik vaatlerinin gerçekleşmiş olduğu yalan algısını onaylamak değildir TÜİK'in görevi, TÜİK'in görevi gerçekçi ve ulaşılabilir hedeflerin belirlenmesini sağlamak için devlete ve özel sektöre doğru ışık tutmaktır. Devlet kurumuna partizanlık yakışmıyor. Aldatmacalı işler için bir yılda Başkanlık koltuğuna 4 farklı ismin getirildiği Türkiye İstatistik Kurumunda geçtiğimiz mart ayında da 2 başkan yardımcısı görevden alındı. Geçtiğimiz aylarda ise TÜFE ve ÜFE oranlarından sorumlu Daire Başkanı görevinden alındı, sonrasında 20 bölge müdürü değiştirildi. En son olarak TÜİK geçtiğimiz haziran ayından itibaren temel gıda ürünlerinin fiyatlarının ne kadardan hesaplandığını, ortalama kira fiyatlarının ne kadar olduğunu artık yayınlamayacağını açıkladı. Oysa ekmek, peynir, süt, yumurta ve daha birçok temel gıda maddesinin ortalama fiyatları kalem kalem 1933'ten Nisan 2022'ye kadar biliniyordu. 2003 yılından bu yana ise çok daha detaylı bir liste açıklanıyordu, 400'den fazla mal ve hizmetin tek tek ortalama fiyatı kayıt altındaydı. Ne üzücü bir durum ki artık gizleniyor. Kurumsal, şeffaf devletten giderek uzaklaşıyor. Kökleri doksan yıl geriye giden kurumun hakiki veri açıklamasından vazgeçildi. Hep ifade ediyorum, AK PARTİ kök düşmanıdır diye söylüyorum, somut bir örneğini daha görüyoruz maalesef.

TÜİK, yitip giden inandırıcılığını geri kazanmak adına kamuoyuna daha şeffaf olmak yerine tam tersi bir anlayışla savrulmaya devam ediyor. Veri yayınlamamak, milletimizin hakkını hiçe saymaktır. Anlaşılan TÜİK, kendisini bu ülkenin vatandaşlarına karşı değil sadece bir kişiye karşı sorumlu hissediyor. Unutulmamalı ki TÜİK'in belirlediği verilerle işçinin, emeklinin maaş zamları belirleniyor. TÜİK yöneticilerinin üstlendiği bu çok ağır vebali bir kez daha hatırlatmalıyım. Üzülerek ifade etmeliyim ki AK PARTİ ile TÜİK servet transferine de aracı oluyorlar.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin dedikleri gibi, gelin, iki cihanınızı da karartmayın, gelin, bu milletin ahını daha fazla almayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Milletimize olan sorumluluk bilinciyle ya görevinizi hakkıyla yapın ya da devlet insanı vakarıyla, şerefimizle ayrılın.

Yapılacak ilk seçimlerle İYİ Parti iktidarında devlet kurumlarının partizanlıktan arındırılacağını ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çepni, salı günü yaptı bu işi Cumhuriyet Halk Partisi, siz iki gün geç kaldınız bu pankartlar için.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biz de bugün yapıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Toğrul, siz de İdare Amiri olarak gereğini yapın, biliyorsunuz, bunları aslında kullanmamamız gerekiyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz de aynı gün yapmak istemedik pişti olmayalım diye.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz de demokrasiyi koruyun Meclis Başkan Vekili olarak.

BAŞKAN – İdare Amiri olarak gerekeni yapın.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz de Meclis Başkan Vekili olarak demokrasiyi koruyun.

BAŞKAN – Demokrasiye her daim sahip çıkıyorum.

Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Murat Çepni.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız, önce “Ekonomik kriz yok.” dediler ve bunun dış güçlerin bir dezenformasyonu olduğunu söylediler; sonra “Ekonomik kriz var.” dediler fakat sebebinin yine uluslararası güçler olduğunu söylediler; sonra “Ekonomik kriz var, bunu düzeltse düzeltse yine biz düzeltiriz.” dediler; daha sonra kuramsal bir tartışmaya giriştiler ve ekonomik krizin en büyük sonuçlarından bir tanesi olan enflasyonun nasıl ortadan kalkacağı tartışıldı, iktisat bilimcileri, ağızları açık izlediler. Tayyip Erdoğan dedi ki: “Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.” ve herkes bu yanlış tespitin düzeltilmesi için açıklamalarda bulundu fakat AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan bu konuda ısrarcı olmaya devam etti ve faizi kademeli olarak düşürmeye başladı. Şimdi, beklersiniz ki madem faizin kendisi sebepten o zaman enflasyonun düşmüş olması gerekir fakat gelin görün ki faiz 12'ye düşmesine rağmen enflasyon tırmanmaya devam ediyor. Enflasyon tırmanıyor, halkımızsa yoksullaşıyor fakat Tayyip Erdoğan, bütün bunlara rağmen, 2022'nin sonunda enflasyonun tek haneye ineceğini söylemekten geri durmuyor; TÜİK'e göre yüzde 83, bağımsız araştırmacılara göre, ENAG'a göre de yüzde 186.

İstanbul'daki pahalılık, fiyatların artışı eylülde yüzde 107,42'yi bulmuş durumda fakat bu süreçte krizde olmayanlar var; işte az önce Garo Vekilimizin anlattığı ultra yolsuzluk çok çarpıcı bir biçimde ortaya konuldu. Evet, bu süreçte bankalar ve AKP'nin şirketleri, yani sermaye, hiç de krizde değil; bunlar tarihlerinin zirvesi kârları yapıyorlar. Bankaların 2022'nin ilk sekiz ayında 252 milyar net kârı var. Ortada bir kriz var ve bu krizin sonuçları ezilen milyonlar için yıkım biçiminde ama bir avuç kan emici sermaye için ise bulunmaz bir fırsat. Fakat bu süreçte açlık sınırı 7 bin lira, yoksulluk sınırı 23 bin lira, asgari ücret 5 bin lira yani nüfusun yarısı açlık sınırının altında yaşıyor.

Şimdi AKP'nin krizi şu yani sermayenin bir krizi var, o da şu: Bu açlıkla yaşamaya çalışanlar ya ayaklanırlarsa ya isyan ederlerse, işte bunların krizi bu. Şimdi buradan biz şunun altını kalın kalın çiziyoruz, eğer açlıkla inim inim inleyen milyonlar, bu soyguncu hırsızlara karşı başkaldırmazlarsa, örgütlü mücadele etmezlerse bu düzen sürgit devam edebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Enflasyon demek yoksulluk demek, enflasyon demek şirketlerin ve cemaat koalisyonu olan AKP yandaşlarının kâr etmesi demek. AKP iş bilmez bir parti değil, AKP işini bilen bir parti, sınıfsal tercihinin göre bunları yapıyor. Bankalara yüzde 12'yle parayı veriyor, bankalar bunun 2 katı, 3 katı oranlarla piyasaya sunuyor ama halkımız kredilerle esir alınmaya çalışılıyor. Bu düzen halkımızın iradesiyle değişecektir diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Yaşar Kırkpınar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi seyreden aziz milletimiz; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu öneri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım.

Değerli arkadaşlar, üç yıldan beri pandeminin ekonomi üzerindeki etkisi, tahribatı devam ediyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Bahaneniz bitmiyor, bahaneniz. Her dönem bir bahaneniz var, iki yıldır da pandemi.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Dünyada pandemiyle birlikte üretim kapasitesinin düştüğünü, arz cephesinde çok büyük sıkıntılar yaşandığını biliyoruz. İktisadi açıdan alışlagelmiş yöntemlerin dışında farklı metotların da değerlendirilmeye alındığını gözlemliyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Dış güçler ve pandemi bitmedi.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Küresel iklim krizi başta olmak üzere, gıdaya erişimin zorlaşması...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sen üretmezsen ulaşamazsın tabii.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – ...ardından Amerika ve Çin'in ticaret savaşları gibi gerçeklerle karşı karşıya kaldı bütün dünya. Özellikle Çin'in daha önceden dünya üretim kültürünü kendi lehine çevirmiş olması ve pandemiyle birlikte bu kapasitesini tek taraflı olarak kullanmaya başlaması da dünya ticaretinin dengesini iyice bozmuş durumda. Bu olumsuzluklar yetmiyormuş gibi bir de Rusya-Ukrayna savaşının patlak vermesi, diğer taraftan rezerv parası olanların da bu güçlerini hoyratça kullanma arzuları, tahıl kriziyle birlikte gıdaya erişimin zorlaşması ve ardından enerji kriziyle birlikte maliyetlerin 10 katına kadar artmış olması bütün dünya üzerinde büyük bir fiyat artışına yol açtı. Avrupa'sından Amerika'sına kadar bütün dünyada hayat pahalılığı, özellikle enflasyon söz konusu oldu. Özellikle gelişmiş ekonomilerin resesyona doğru gidiyor olması bu durumda çaresizlikleri iyice ortaya çıkarıyor. Türkiye bu ifade etmeye çalıştığım olumsuzluklardan etkilenmesine rağmen kendine özgü geliştirmiş olduğu ekonomik modellerle pozitif yönde ayrışmayı başarmıştır. Faizleri düşük tutarak ekonomiyi canlı tutmayı başardık. Büyümek için yatırımı teşvik ettik, buna bağlı olarak istihdamımız ve üretimimiz arttı. Bu sayede hedeflediğimiz gibi Türkiye'yi büyütmiş olduk. Böylece Türkiye dünyadan pozitif ayrıışan birkaç ülkeden biri hâline geldi. İhracatımız 250 milyar doları aşarak rekor üzerine rekor kırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – İthalatı da söyleseydin keşke.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Orası yasak!

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Bizler sosyal devlet olmanın bir gereği olarak toplumumuzun her katmanıyla ilgili iyileştirmeler yapıyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – İthalatı da duysaydık.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Orası yok.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Asgari ücretten emekliye, sosyal konuttan tarıma, KOBİ'lerden öğrencilerimize ve kadınlarımıza kadar her bir kesimle yakından ilgileniyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Belli!

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Ayrıca bu verilen önergeyle ilgili TÜİK'in enflasyon ölçümleri konusunda bir mesele ortaya atılıyor. Belki, TÜİK Türkiye genelinde ilgili bir ölçüm yapıyor, bölgeler arasında farklılıklar olmuş olabilir; burada çarpıtma ve manipülasyon yapmaya gerek yok. Biz öteden beri milletimizin yanındayız ve bundan sonra da milletimizin yanında olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aman yanımızda olmayın, cepte para kalmadı.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi hiçbir dönemde vatandaşımızı enflasyona ezdirmeyeceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) – Daha ne kadar ezdireceksiniz ya?

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – İnşallah bundan sonraki süreçlerde de ezdirmeyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – Daha neler olacak?

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) – Genel Kurulu, ekranları başında bizleri takip eden vatandaşlarımızı ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

Evet, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Ama sunmadan önce bir yoklama talebi vardır, onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Özkan, Sayın Arı, Sayın Aygün, Sayın Emre, Sayın Emre, Sayın Aydoğan, Sayın Ünver, Sayın Ünsal, Sayın İlhan, Sayın Önal, Sayın Zeybek, Sayın Şahin, Sayın Kaya, Sayın Tokdemir, Sayın Kaya, Sayın Serter, Sayın Başevirgen, Sayın Berberoğlu, Sayın Gökçel.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, yarım saat ara ver.

BAŞKAN – Yirmi dakika verecektim arayı, gene yirmi dakika vereceğim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İlk oylamaya artık AK PARTİ de gelmiyor Başkanım.

BAŞKAN – Evet, gelmiyorlar Sayın Toğrul, haklısınız.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Malzeme bu!

BAŞKAN – Aslında benim hepinizi, burada, Genel Kurulda mevcut olan bütün milletvekillerini sayıya dâhil etmem lazım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl oluyor o iş?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İmkânınız olsa İç Tüzük'ü ona göre değiştirirsiniz Başkanım.

BAŞKAN – Yani burada olup sisteme girmemeyi çok doğru görmüyorum. Sayın Paylan yapar, onu biliyoruz da, hani...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Başkanım, ihtiyaç varsa biz de girelim.

BAŞKAN – Sizi, 4'ünüzü saydım ben zaten, sıkıntı yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, sizin nöbetinizde AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlar gelmiyorlar Meclise, sizi protesto mu ediyorlar?

BAŞKAN – Beni protesto ediyor olabilirler ama bu sizi ilgilendirmiyor tabii.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, Meclisin çalışma düzenini bozuyor bu durum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Olur mu efendim, sizin nöbetinizde özellikle gelmiyorlar. Yani diğer arkadaşlarımızın nöbetinde geliyorlar ama sizin nöbetinizde gelmiyorlar.

BAŞKAN – Siz geliyorsunuz ya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz sizi seviyoruz zaten.

BAŞKAN – Ama beni o kadar çok sevmesen iyi olur Sayın Tanal.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:16.15

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.31

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.-YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kurul Salonu'ndan ayrılmasınlar.

Sisteme giriş yapabilen sayın milletvekilleri eğer pusula verdilerse lütfen geri alsınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, TÜİK'in istatistik araştırmalarının değerlendirilmesi, yüksek enflasyona karşı sağlıklı politikalar ile enflasyonun halk üzerindeki yıkıcı etkilerinin giderilmesine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 6/10/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Ekim 2022 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları'nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

4 Ekim 2022 tarihli 2'nci Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel olarak görüşülen 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerindeki önerge işlemlerinde kalınmıştı.

3'üncü madde üzerinde 3 adet önerge vardı, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 3- 5187 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"İnternet haber sitelerinde ayrıca, faaliyet gösterdiği iş yeri adresi, ticari unvanı, elektronik posta adresi, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi ile yer sağlayıcısının adı ve adresi kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve iletişim başlığı altında sunulur.

İnternet haber sitelerinde bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin arka planında saklanır."

Engin Özkoç
Sakarya

Yunus Emre
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yunus Emre'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de, seçimlere gittiğimiz bir ortamda çok önemli bir düzenlemeyi tartışıyoruz. Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu demokrasi sorunlarını, ifade hürriyeti sorunlarını zaten birçok örnek olayda yakından gözlemleme imkânımız oldu. Bir de bunun yanına, bu sorunları daha da derinleştirecek, daha da pekiştirecek bir girişimle karşı karşıya bulunuyoruz.

Değerli arkadaşlarım, tabii, en önemli sorunların başında, ceza hukukunun temel ilkelerine çok aykırı bir şekilde, belirlilik ilkesine çok aykırı bir şekilde bir ceza düzenlemesinin bu kanun kapsamında getirilmesi yer alıyor. Öncelikle, tabii, şunu hatırlatmak istiyorum, bakın Türkiye'de –başlangıçta söyledim- önemli demokrasi sorunları var, önemli ifade hürriyeti sorunları var ve bu şartlar çerçevesinde Türkiye'de iktidarın medya üzerinde çok kesin bir kontrolü var. Ayrıca, kamu yayıncılığı yapan kuruluşların taraflı bir şekilde yayıncılık yaptığı bir ortamı yaşıyoruz. Değerli arkadaşlarım, bu şartlar içerisinde vatandaşlarımızın alternatif bilgiye erişebilmesi için internet gazeteciliği ve sosyal medya kullanımı aslında yegâne mecra olarak görülüyor yani Türkiye'de gazetecilerin sesi kısıldı için, Türkiye'de özgür gazetecilik imkânları ne yazık ki ortadan kaldırıldığı için, basın üzerinde kesin bir kontrol kurulduğu için vatandaşlarımız bakımından sosyal medya kullanımı ve internet gazeteciliğinin kullanımı tabii büyük önem taşıyor. İşte burada tam olarak yapılmak istenen şey, seçimlere gidilen bir ortamda buraların sesini kesebilmek arkadaşlar, başka bir anlamı bulunmadığını açıklıkla görüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, peki bu nasıl yapılıyor? Bu bir iddiayla, bir maskeyle yapılıyor; dezenformasyon iddiasıyla, maskesiyle yapılıyor. Bir defa şunun bilinmesini istiyorum: Türkiye'de dezenformasyona maruz kalan kesimler aslında bizleriz yani Türkiye'de muhalefeti izleyen, takip eden, muhalif görüşleri olan insanlar zaten dezenformasyonun mağdurları. Burada iktidarın, burada bu paketi hazırlayanların dezenformasyonla mücadele bakımından en ufak bir hedefinin olmadığını ben size söylemek istiyorum. Niye bunu söylüyorum? Bakın, bir defa dünyada bu dezenformasyon konusu üzerine çalışan, bunun demokrasiyi dejenere etmesini gündemine alan bütün uzmanların gündeme getirdiği birtakım uygulamalar var. Bir defa siz bunları yapıyor olsanız belki bu iddialarınızın bir ağırlığı olabilir, bunları tartışma imkânı olabilir. Ne demek istiyorum? Bakın, bir defa dezenformasyon konusunda dünyada çok farklı mekanizmalar gündeme alınıyor. Şimdi, Türkiye'de de aslında bunun bazı uygulamaları sivil girişimler tarafından yapılıyor. Nedir? Sosyal medyada doğruluğu teyit edecek bazı platformlar oluşuyor. Biliyorsunuz, Türkiye'de "teyit.org" başlıklı bir site var, bunun sosyal medya hesapları var; kötü bir bilgi, yanlış bir bilgi oraya yansırsa buradan o bilginin teyit edilmesi bakımından yayınlar yapılıyor. Sadece bu "teyit.org" değil, bunun dışında başka mecralar da var. Bir defa, bunların önünü açacak girişimlerde bulunmuyorsunuz.

Bir konuyu daha hatırlatayım: Mesela, bu bakımdan önemli bir kuruluş; İngiltere'de kamu yayıncılığı yapan BBC'nin tam adı "BBC Reality Check" (BBC Doğruluk Kontrolü) olan bir çalışması var arkadaşlar. Ya, netice itibarıyla, dezenformasyonla gerçekten mücadele etmek isteyen, halkın doğru bilgiye erişmesini, doğru bilgiye erişim hakkının korunmasını isteyen yönetimler böyle şeyler yapıyorlar. Şimdi, siz Türkiye'de TRT'nin böyle -doğruluk kontrolü bakımından- doğruluk teyidi bakımından- saygın bir platform olabileceğini düşünüyor musunuz? Kesinlikle değil ve TRT'yi de bu hâle getiren zaten sizlersiniz, sizin yönetiminiz.

Bunun dışında başka ne yapılıyor? Bir defa, bu konularla ilgili, dezenformasyonla mücadele bakımından eğitim çalışmaları yapılıyor. Özellikle gençlere dönük hem temel eğitimde hem üniversite öğrenimi sırasında ve tabii, bütün vatandaşlara dönük de... Avrupa Birliği'nin biliyorsunuz, Bologna Süreci uygulamaları var, hayat boyu öğrenme uygulamaları var. Bu kapsamda insanların bu türden yanlış bilgiler, doğru bilgiler ayrımını yapabilmesi, sosyal medyanın, internet platformlarının kötüye kullanılmaması bakımından yapılan birçok eğitim programları var, bunları da gündeminize almıyorsunuz.

Ayrıca, yine belirtmek istiyorum, dünyada yeni bir kavram gündeme geliyor bu kapsamda, "internet ombudsmanlığı" diye kurumlar oluşuyor birçok ülkede.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YUNUS EMRE (Devamla) – Türkiye'de kesinlikle bu türden kurumları gündeminize almıyorsunuz.

Sevgili arkadaşlar, niyetin ne olduğu açıklıkla ortada görülüyor. Seçimlere gidilen ortamda Türkiye'de baskı altında bulunan muhalif kesimlerin sesini daha fazla kısma çalışıyorsunuz. Bu konuda birtakım gerçekle hiç ilgisi olmayan iddialarla toplumun karşısına çıkıyorsunuz.

Son olarak, zaten bu getirilen teklifin saçmalığını, hakikatlere aykırı bir teklif olduğunu, Türkiye'ye zararlı bir teklif olduğunu daha Komisyon çalışmaları sırasında Yargıtaydan gelen bir değerli bir hâkim, doktorası da olan uzman bir hâkim

(*)) 340 S. Sayılı Basmayazı 4/10/2022 tarihli 2'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir

açıklıkla anlattı; hakaretler ettiniz hakime, “Boş konuşuyorsun.” dediniz. Yani Türkiye’de bu şartlarda bu yasanın yapıldığını hatırlatmak istiyorum. Bakın, Türkiye’de bu yasa muhalefet dinlenilmeden, farklı toplum kesimleri dinlenilmeden, gençler dinlenilmeden, uzmanların sesi kesilmeye çalışılarak yapılıyor arkadaşlar; bu gerçeği hepimiz görüyoruz.

Bu şartlar içerisinde bu kanunun Türkiye’ye büyük bir kötülük olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinde yer alan “her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilir” ibaresinin “her erişildiğinde değişmeyecek şekilde veri olarak tutulur” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Adana

Murat Çepni

İzmir

Nuran İmir

Şırnak

Hasan Özgüneş

Şırnak

Sait Dede

Hakkâri

Oya Ersoy

İstanbul

Serpil Kemalbay Pekgözeği

İzmir

Mehmet Ruştü Tiryaki

Batman

Mahmut Celadet Gaydalı

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Oya Ersoy’un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, sosyal medya yasa teklifi getirmiştir, yalan ve dezenformasyonla ilgili yani bilgi çarpıtma ile mücadele edeceğimiz. Şimdi, sormak istiyorum: Gerçekten siz yalana karşı mısınız, gerçekten yalanla mücadele edecek misiniz? Bir kez daha sormak istiyorum: Bu taslakta yazan -tane tane okuyorum- sırf halk arasında endişe, korku ve panik yaratmak amacıyla ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığıyla ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi kamu barışını bozacak şekilde alenen yaymaya karşı mısınız siz? “Evet.” diyorsunuz değil mi? Peki öyleyse.

O zaman, tam da buradan, Meclisten ve bizzat devleti yönetenlerden başlayalım. O taslakta bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası getiren madde var ya, ek yapalım buna ve diyelim ki: “Bu suç, milletvekilleri ve devlet yöneticileri tarafından işlenirse 5 katı ceza verilir.” Var mısınız? Bir kere daha düşünün. Özellikle de şunu hatırlatmak isterim size: Sadece söylenen değil, söyleneni yaymak da suç ve bugüne kadar söylediklerinizi, birilerinin söylediklerini, yaydıklarınızı ve yaymak zorunda bundan sonra da olacağınızı bir düşünün. Ne oldu? Hâlâ ısrarlı mısınız?

Evet, sıralayalım: “Camide içki içtiler; görüntüler elimizde, bu cuma yayınlayacağız.” “Gezi’de -dokuz yıl sonra- camilerimizi yaktılar.”a geldi. “Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi’ni, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi’ni biz kurduk; ‘Kuracağız.’ dedik, kurduk.” “Adnan Menderes Havalimanı’nı, Adıyaman Havalimanı’nı biz yaptık.” “Biz, bu ülkede iktidara yürürken seçme ve seçilme yaşı 30’dur. 30’dan aldığımız seçme ve seçilme yaşı önce 25’e sonra 18’e düşürdük.” “Abdülhamit otuz üç sene gram yer kaybetmeden Osmanlı’yı yönetti.” “Bu can bu bedende, bu fakir bu görevde olduğu sürece o teröristi -rahipten bahsediyor- alamazsınız.” “Dünyanın hiçbir yerinde medya, Türkiye’deki kadar serbest değildir.” Evet, bunlar sizin, AKP’nin Genel Başkanının sözleri. Eminim, benim aklıma gelmeyen ama sizin ezberinizde olan daha epeyce bir yalan vardır.

Sağlık Bakanınız pandemi dönemi boyunca halka yalan söyledi yani yasa taslağındaki o, halkın genel sağlığıyla ilgili yalan var ya, işte onu söyledi. Her gün yaptığı açıklamalarla istatistik biliminin aklıyla oynadı ve iki yıldır bu ülkede TÜİK ölüm sayılarını açıklayamıyor.

İçişleri Bakanınıza gelelim, vallahi onun söylediklerini saymaya gerek yok çünkü onun doğru söylediğine sizler bile şahitlik edemezsiniz.

Bir de Fahrettin Altun var, evet, sarayın İletişim Başkanı, dezenformasyonu yani bilgi çarpıtmayı profesyonel bir iş olarak yapıyor ve bunun için de maaş alıyor. Nereden alıyor? Halkın vergilerinden.

Şimdi yeniden soruyorum: Bu yasayla siz gerçekten halka yalan söyleyenleri mi cezalandıracaksınız? Hayır, amacınız bu değil. Eğer öyle olsaydı başta Genel Başkanınız olmak üzere bilumum bakanınızı cezaevine göndermek zorunda kalacaktınız. Tabii ki bunu yapamazsınız çünkü zaten amacınız yalanı cezalandırmak değil, yalanların açığa çıkmasını engellemek. Yani taşlar bağlı yalanlar serbest.

Basın özgürlüğünde Türkiye, 2005’te 98’inci sıradaydı, bugün 149’uncu sırada. Her ay 50 gazeteci hâkim karşısına çıkıyor, 36 gazeteci ve medya çalışanı hapistedir. Üstelik bunlar, medyanın yüzde 95’i iktidarınız tarafından kontrol edilen bir ülkede yani bu ülkede yaşanıyor ama size bu yüzde 95 yetmiyor; sizin derdiniz o kalan yüzde 5’i de zapturapt altına alıp yok etmek; o da yetmez, yurttaşların birbirine haber ilettikleri sosyal ağları da yok etmek. Yok edilmeli ki seçim döneminde iktidarınızın pislikleri ortaya dökülmesin, bağlanmadık taş kalmasın. Yani kadına yönelik sistematik şiddet asla gösterilmemeli, çocuğa yönelik cinsel istismar faileri haber yapılmamalı, Sedat Peker’in videoları zinhar yayınlanmamalı, Tarkan’ın eleştirilerinin üstü kuzu kuzu kapatılmalı, Çiğdem Toker ihalelerinizi deşmemeli. Bu yasa “Açım!” diye sokakta bağırmanın sesi duyulmamalı yasadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

OYA ERSOY (Devamla) – Evet, burada hedef sadece gazeteciler, muhabirler değil, aynı zamanda bu ülkede yaşayan bütün halklardır ve halkların haber alma, bilgiye ulaşma hakkı gasbedilmek istenmektedir. Ve seçim yaklaştı, siz gideceksiniz, halktan oy isteyeceksiniz, propaganda yapacaksınız. Ne diyeceksiniz? “Bu yasayı, başta HDP olmak üzere engel olmaya çalıştılar ama biz çıkarttık.” diyeceksiniz. Eklemeyi unutmayın: “Asıl yalan söyleyen siyasetçiler ceza alsın diye önerdiler ama biz karşı çıktık.” deyin. Deyin ki: “Bu ülkede halka karşı yalan söylemek serbest.”

Sevgili arkadaşlar, halka yalan söylemek suçtur, suç ve asla unutmayın, gerçekler yalandan güçlüdür. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Dursun Ataş

Kayseri

Hüseyin Örs

Trabzon

Zeki Hakan Sıdalı
Mersin

Yasin Öztürk
Denizli

Bedri Yaşar
Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Bedri Yaşar'ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

340 sıra sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Teklifin bu maddesiyle, internet haber sitelerinin kendilerine ait zorunlu bilgileri, kullanıcıların rahatlıkla ulaşabilecekleri şekilde ana sayfalarında bulundurmaları öngörülmektedir. Ayrıca, internet haber sitelerinde yayınlanan içeriklere her erişimde değişmeyecek şekilde tarih yazılması zorunlu hâle getirilmektedir.

İnternet, sınır tanımaz bir şekilde günlük hayatın her alanına girmiştir, hayatın bir parçası olmuştur. Birçok yönden insan hayatını kolaylaştıran internet, son yıllarda iyiden iyiye kitle iletişim aracı hâline gelmiştir. Bu nedenle, her zaman internet haber sitelerinin yasal bir statüye kavuşturulmasından yana olduk, internet haber sitelerinde çalışan arkadaşlarımıza basın kartı, gazeteci unvanı verilmesini hep savunageldik. Bu amaçla, 5187 sayılı Basın Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair 2'nci ayın 3'ünde yani 3 Şubat 2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine bir kanun teklifi hazırlayıp vermişiz, maalesef bugüne kadar gündeme gelmedi. Bizim kanun teklifimiz aradan geçen iki yıl sekiz aylık bir süre içinde ne yazık ki iktidar tarafından bugüne kadar dikkate alınmamıştır. Bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmuş olduğumuz kanun teklifimizde sansür yoktur, baskı yoktur, basın ve ifade özgürlüğüne yönelik kısıtlamalar da yoktur. Belki bugün, bu yüzden bizim kanun teklifimiz iktidar tarafından dikkate alınmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu düzenleme kapsamında, halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçunu işleyenler için bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası getirilmektedir. Düzenleme bu hâliyle ülkemizde ne basın bırakır ne de yayın, yalnızca yandaş basın bırakır. Zaten dışarıdan bakıldığında basın özgürlüğünde durumumuz hiç de parlak değildir; Türkiye, basın özgürlüğünde 180 ülke arasında, maalesef 149'uncu sırada yer almaktadır. Bu düzenleme sonrasında Türkiye muhtemelen Sudan ve Myanmar'dan sonra son sırada yer alacaktır. Düzenleme bu hâliyle cumhuriyet tarihinin en ağır sansür yasası olarak tarihteki yerini alacaktır.

Yine bu düzenlemeyle birlikte temel haklar, ifade ve basın özgürlüğü ortadan kalkacak, vatandaşların haber alma özgürlüğü büyük yara alacaktır. Düzenleme sadece basın ve yayın konusunda değil, aynı zamanda sosyal medya konusunda da ciddi yasaklar ve yaptırımlar getirmektedir. Teklifin bu hâliyle yasalaşması hâlinde iktidarın hoşuna gitmeyen her haber, her açıklama, her sosyal medya paylaşımı halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçu kapsamına alınacak ve suç sayılacaktır. Yorumla açık olan bu düzenleme somut olmayan gerekçelerle gazetecilerin cezalandırılmasının yolunu açacaktır. Gazeteciler, bilim insanları, akademisyenler, dernekler, vakıflar sendikalar bilgilerini, birikimlerini, herhangi bir konuda düşüncelerini ve araştırmalarını bundan böyle maalesef özgürce paylaşamayacaklardır, doğru bilgiye ve habere ulaşmak neredeyse imkânsız hâle gelecektir. Başta basın yayın kuruluşlarımız olmak üzere toplumun hemen hemen her kesimi bu düzenlemeye tepki göstermektedir. Bu nedenle, basın ve ifade özgürlüğüne sansür getiren maddelerin geri çekilmesi yerinde bir davranış olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ifade ve basın özgürlüğü birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de anayasal olarak güvence altına alınmıştır, basın tarafsız ve bağımsız olmalıdır. Basın kuruluşları bu teklifle büyük bir yara alacaktır, pek çoğu kapanacak veya kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu teklifte yerel basının ekonomik sorunlarına bir de sansür sorunu eklenmiştir. Basın ve ifade özgürlüğü garanti altına alınmalı, saygı duyulmalı ve de korunmalıdır. Özellikle bugün Anadolu basını oldukça güç durumdadır, neredeyse A4 formunda çıkan gazetelerden ibarettir. Bunlar desteklenmediği takdirde... Özellikle yerel basının desteğinden bahsediyorum. Bunlar özellikle toplumun, demokrasinin sinir uçlarıdır, muhakkak desteklenmelidir; bu şartlar altında desteklenmesini bir tarafa bırakın, hepsi teker teker kapanacaktır.

Dolayısıyla bizim, bu yasaya vereceğimiz oy bellidir. Şimdiden, reddettiğimizi ifade ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 adet önerge vardır. İlk okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz
Adana
Sait Dede
Hakkâri
Serpil Kemalbay Pekgözgeçü
İzmir

Hasan Özgüneş
Şırnak
Murat Çepni
İzmir
Nuran İmir
Şırnak

Hüseyin Kaçmaz
Şırnak
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş
Kayseri
Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana

Yasin Öztürk
Denizli
Zeki Hakan Sıdalı
Mersin

Hüseyin Örs
Trabzon

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Süleyman Bülbül
Aydın

Engin Özkoç
Sakarya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz talebi Sayın Hasan Özgüneş'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Özgür basın susturulamaz. Özgür basın susturulamaz.

Evet, bir sansür kanununu tartışıyoruz, bir de AKP'li arkadaşlar Avrupa'yı örnek veriyorlar, orada da var, o hâlde bizde de olmalı. Şimdi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa uçu gitti demokrasi, özgürlük, hukuk alanında. Bu, şuna benzer: Mercedes ile at arabasını yarıştırmak. Bizim durumumuz at arabası konumudur, onun için Avrupa'yı, Amerika'yı bırakın, Türkiye'ye bakın.

Şimdi, özgürlükçü olmayan devletler, hukuku esas almayan devletler ve iktidarlar gelenekçi, muhafazakar geçmişe dayanırlar, biraz da Machiavelli'yi taklit ederler ya da esas alırlar çünkü Machiavelli diyor ki: "İktidarda kalabilmek için her davranış mübahtır."

Şimdi, Türkiye tarihine baktığımızda, Osmanlı'ya doğru da gittiğimizde şunu açıkça görüyoruz: Gerçeklerden bir korkma vardır, aydınlıktan korkma vardır, demokrasiden korkma vardır, özgürlük ve adaletten korkma vardır, muhalif sestten korkma vardır. Onun için, bugün, AKP her taraftan korkuyor çünkü kaybediyor.

Osmanlı'da ilk basın yasağı Abdülaziz'le başlar, 1857 Matbuat Nizamnamesi'yle gelmiştir. Abdülhamit, istibdat dönemi, ona karşı hürriyet sesleri yükseldi, ilk sansürü Ağâh Efendi'nin çıkardığı Tercümân-ı Ahval'e karşı kullanmıştır ve birçok gazete kapatılmış, sansür edilmiştir. İttihat ve Terakkiye geldiğimizde, Hasan Fehmi Bey, Ahmet Sami Bey, Zeki Bey gazeteci olarak katledilmiştir yani siz ya kanunla susturursunuz ya bastırırsınız ya bu geleneğin devamcısı olarak katledersiniz, maalesef öyle bir şey.

Takrir-i Sükûn dönemini çok iyi biliyoruz. Velid Ebüzziya, Ahmet Emin, Eşref Edip, Suphi Nuri, Fevzi Lütfi, İsmail Müştak istiklal mahkemesine sevk edilmişlerdi; bunlar da gazeteci. İkinci Dünya Savaşı'nda sadece Anadolu Ajansının haberleri esas alınmış, bugün siz aynı şeyi yapmak istiyorsunuz. Yüzde 95 ele geçirmişsiniz bütün basın-yayını. Akademisyenleri, gazetecileri, trolleri çalıştırıyorsunuz; her gün tonlarca, torbalarca yalan söylüyorsunuz, eğer bir muhalif bir şey söylüyorsa ona da göz dikmişsiniz. Demokratik Partiye geldiğimizde, 2.300'ü aşkın dava açılmış gazeteciler üzerine. 12 Mart da aynıydı, 12 Eylül de. 3 bin gazeteci yazar ve yayımcı yargılanmıştır. 2 binin üzerinde basın davası açılmış -çalışanlar- 5 binin üzerinde insana ceza verilmiştir. Şimdi, Gazeteciler Cemiyetine göre 90'lı yıllarda... Şimdi gelenekten bahsediyoruz. Ahmet Taner Kışlalı'yı kim öldürdü, Uğur Mumcu'yu kim öldürdü, Turan Dursun'u kim öldürdü, Musa Anter'i ve 27 Kürt gazeteciyi kim öldürdü? Toplamda 37 gazeteci öldürülmüş, bunlar Türkiye'nin aydınlık yüzüydü. İşte, aydınlık yüze düşmanlık edenler ve korkanlar sadece kanunlara sığınmazlar, karanlık güçleri de devreye koyarlar; bu tarihte böyledir. Özgür Gündem'in binasını 90'larda bombaladılar mı? Bombaladılar. Çalışanı katledildi. 27 faili meçhul cinayet gerçekleştirildi bu ekol üzerine. Dolayısıyla 580 gazetenin 486'sına dava açıldı, çalışanlarına yüz kırk yedi yıl hapis istendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

Sayın milletvekilleri, eğer benden ilave söz talep etmezseniz bilemem ben.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Devamla) – Bugün yine, Kürt gazeteciler ya hapiste ya Süleymaniye'deki dükkân olayı gibi katlediliyor. Dolayısıyla bu geleneksel hafıza özellikle sağ siyaseti yürütenler açısından son derece güçlüdür. O açıdan, televizyonları, gazeteleri, radyoları, dergileri kapattınız, Jiyan, Özgür Gündem, TV10, İMC, Hayatın Sesi TV ve onlarcasını... Bugün arkadaşlar söylüyorlar; Halk TV, KRT TV –bilmem- Tele1 her gün ceza alıyor. Niye? Size göre siyaset ya da haber yapmadıkları için.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, Türkiye'nin sansüre değil, demokrasiye, hukuka, özgürlüklere, sonuna kadar özgürlüğe ihtiyacı vardır. Siz, bu gidişatla, Türkiye'yi batırdığınız gibi bundan sonra daha da batıracaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci söz talebi Sayın Zeki Hakan Sıdali'nin.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Altıncı Yasama Yılı milletimize fayda getirsin dedim dün, siz sansür getirdiniz.

Mesela, görüşmekte olduğumuz 4'üncü maddede süreli yayınların çıkarılması için verilecek beyannamenin makamı cumhuriyet başsavcılığından alınıp Basın İlan Kurumuna veriliyor, gerekçesi; yargının iş yükünü hafifletmek. 6 yargı paketi çıkarıp hafifletmediğiniz bu iş yükünü yargının yetkilerini idareye devrederek çözmeyi düşünüyorsanız çöremezsiniz. Görevi resmî ilan ve reklamları dağıtmak olan ve üyeliği iktidara yakınlığıyla paylaşım bir kuruma yargının görevlerini veriyorsunuz. Bu, basın bağımsızlığını baltalamak, tarafsızlığı bertaraf etmek demektir. Komisyonunda arkadaşlarım söylemişti, yine söylüyoruz, basın hürriyeti için tehdit oluşturan bu madde teklif metninden çıkarılmalı ve her kurum asli işini yapmalı. Medya ekosistemini yıpratın, bağımsız, tarafsız ve özgür medyayı zayıflatan, kişilerin haber alma özgürlüğünü doğrudan tehdit eden bu teklife boşu boşuna dışarıda insanlar "sansür kanunu" demiyorlar. Getirip geri çektiğiniz bu teklife o gün ne kadar karşıysak bugün de o kadar karşıyız. Yasama tatilini iyi değerlendirip teklif metnini toplumun taleplerine göre revize etmenizi isterdik, beklerdik; sizse yazın sıcağında sadece dondurmuşsunuz. Üç ay sonra görüyoruz ki aynı tas, aynı hamam.

Kıymetli milletvekilleri, gerekçede yalan haberleri önlemenin amaçlandığı söylenmekte. Gerçekliğin itinayla önemsizleştirildiği, insanların kutuplaşma sarmalına itilerek filtre balonlarına hapsedildiği bu dönemde, dezenformasyon ve hakikatin çarpıtılmasıyla elbette ki mücadele edilmeli, buna kimsenin itirazı yok. Aynı zamanda vatandaşın doğru bilgiye ulaşma hakkını da koruyarak bunu yapmalıyız. Fakat sizde yöntem farklı işliyor; her zamanki gibi, kontrol edemediğinizi bertaraf etmenin peşinde koşuyor, sosyal medyayı da kendi yankı odanız hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Anladık, trendleri iyi takip ediyorsunuz; ifade özgürlüğüne dair ne varsa da hedefinize almışsınız. İfade özgürlüğü elbette hakaret ve iftira dâhil her istediğinizi söyleyebilme aymazlığı değil ancak siz, birilerinin her şeyi söyleyebildiği, "öteki" olarak nitelendirdiklerinizin hiçbir şey söyleyemediği bir ortam yaratma peşindesiniz; bu, yanlış. Sosyal medyayı demokrasinin ana tehdidi olarak görmek aslında sosyal medyaya da demokrasiye de doğru yerden bakamadığınızı gösteriyor. Size göre sadece kendi söyledikleriniz doğru. Biri sizden farklı bir şeyler söylüyorsa hepsi yalan. İşin garibi, teklifinizi, Avrupa'daki kanun çalışmalarına, uluslararası belgelere dayandırmaya çalışarak bir meşruiyet yaratma gayretindesiniz. Biz bu filmi tarihte gördük, sonunu da biliyoruz. Atıf yaptığınız belgelerden bir örnek vereyim; AKPM raporunda "yasa dışı içerik" ve "sakıncalı içerik" ayrımına dikkat çekiliyor ve bu ayrıma özen gösterilmesi öneriliyor ancak siz dijital mecralara ait her konuyu aynı potada eritmek niyetindesiniz. Kanunlar, yasa dışı içerikleri tespit etmeyi ve önlemeyi amaçlamalı. "Sakıncalı içerik" gibi yorumlamaya açık ve geniş kavramlardan kaçınmalıdır çünkü iş sizin yorumlarınıza kalmışsa vah özgür düşüncenin hâline! Merhum Demirel'in de söylediği gibi "Hakların askıya alınışını alkışlayan bir meclis olamaz." Fikirlere pranga, haberlere sansür uygulamasına razı olmadık, olmayacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Kıymetli milletvekilleri, hükümetlerin görevi, sanal "big brother" olmak değil; çevrim içi iletişimin kimseye zarar vermeyecek şekilde devam etmesini sağlamaktır. Aksi takdirde adaletin yerini keyfiyet alır. İşte, o keyfiyeti bu teklifte "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" adında yeni bir suç üretirken görüyoruz. Anlaşıyor ki hangi ifadenin suç olduğu, hangisinin olmadığına süreç içerisinde duruma göre karar vereceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

ZEKİ HAKAN SİDALI (Devamla) – Yani tam Zaytung'luk bir kanun; tabii, bu kanundan sonra da Zaytung kalırsa.

Muğlak kavramlar, muğlak adalet yaratır, güven vermez. Ülkemizdeki yargıya güvenin bu kadar düşük olması sizin de beyan ettiğiniz gibi boşuna değil. Sizler “Yasaklarla mücadele edeceğiz.” diye gelmişsiniz, yasakların sembolü olarak gidiyorsunuz. Gerçekten hakikati gizleyebileceğinize inanıyor musunuz? Siz sanıyorsunuz ki biz sussak mesele kalmayacak. Hâlbuki biz sussak tarih susmayacak, tarih sussa hakikat susmayacak.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son söz Sayın Süleyman Bülbul'ün. (CHP sıralarından alkışlar)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 2019 Mayıs ayında Yargı Reformu Stratejisi Belgesi yayınlandı. Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nden sonra 2022'ye geldik, 2022'de de İnsan Hakları Eylem Planı yayınlandı. İkisi de, Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı da Sayın Cumhurbaşkanlığı tarafından yayınlanan aynı şekilde belgeler. Bu belgelerde ne vardı? Bu belgelerde demokrasi, özgürlükler ve hukuk devletinin getireceği hükümler olduğu iddia edildi. Bu belgelerden sonra gelen yasa teklifleri ise saraydan gelen yasa teklifleri ise hep güvenlikçi yasa teklifleri oldu, özgürlükçü yasa teklifleri olmadı; bu yasa teklifleri güvenlikçi, yasakları öngören ve kişilerin Anayasa'dan doğan hak ve özgürlüklerini yaşamalarını uygulamada engelleyen yasa teklifleriydi. İşte, bu yasa teklifi de aynı. Bu yasa teklifi, burada açık ve net olarak seçime hazırlık yasa teklifi. Bu yasa teklifi, sansür yasası teklifi, açıkça otosansür yasası teklifi. Bu yasa teklifi, basın özgürlüğünü bir kenara iten, medyada, sosyal medyada ifade özgürlüğünü bir kenara iten, insanların kendisini ifade etmesini, kanaat özgürlüğünü bir kenara iten, haberleşme özgürlüğünü bir kenara iten bir yasa teklifi. Bu yasa teklifi, alışkın olduğumuz üzere, gelen yasa teklifleri gibi, Anayasa'ya aykırılığı had safhaya ulaşmış yasa teklifi. Şöyle bakıyorum: 40 maddelik bir yasa teklifi; 18 yasada ve 30 tane maddede değişiklik arz ediyor. İçeriğine baktığımız zaman düzenleyici ve denetleyici kurumlar olan ve yürütmeye bağlı olan BTK, Basın İlan Kurumu ve İletişim Başkanlığına birçok yetki veren yasa teklifi. Bu yasa teklifi, artık tarafsız olmayan Cumhurbaşkanına, yürütmenin başı olan Cumhurbaşkanına bağlı olan, taraflı, propaganda aracı hâline gelen İletişim Başkanlığına basın kartı verme yetkisi veren bir yasa teklifi. Yani kuvvetler ayrılığını bir kenara itip yargıyı, yasamayı yürütmeye, saraya bağlayan nasıl bir yapı oluşmuşsa bu ucube sistemde -Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde- burada dördüncü kuvvet olan basını da basın kuvvetini de basın özgürlüğünü bir kenara itip saraya bağlayan bir yasa teklifi. Onun için bakıyorum Anayasa'ya aykırılık nerede var diye, ben 10 maddede Anayasa'ya aykırılık ortaya çıkardım.

Arkadaşlar, bakın, madde 9, yargı yetkisi; siz çıkıyorsunuz, mahkemelere ait olan yargı yetkisini BTK'ye veriyorsunuz yani erişimin engellenmesi ve içerik çıkarma yetkisini, mahkemeden önce, nasıl, bir idari kurum olan BTK'ye verebilirsiniz? Siz, nasıl, çıkıp da İletişim Başkanlığına basın kartıyla ilgili düzenleme yönetmeliğini çıkarma yetkisini verirsiniz? Siz, nasıl, Basın İlan Kurumuna çıkıp da Genel Kuruldan önce dijital mecradaki yönetmelik yapma yetkisini verirsiniz? Bununla açıkça, kanunda düzenlenmesi gereken hususları yönetmelikle yürütmeye, saraya bağlıyorsunuz; bu açıkça Anayasa'ya aykırı, Anayasa'nın 9'uncu maddesine aykırıdır.

Başka bakıyorum, 10'uncu madde, eşitlik; 11'inci madde, Anayasa'nın bağlayıcılığı ve üstünlüğü; 12'nci madde, temel hak ve hürriyetlerin niteliği; 13'üncü madde, temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması; 14'üncü madde, temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması; 22, haberleşme hürriyeti; 25, düşünce, kanaat hürriyeti; 26, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti; 28, basın hürriyeti ama bunlarda bir farklılık görmüyoruz. Nasıl görmüyoruz? Arkadaşlar, bakın, 1878'i hatırlayın, istibdat dönemini hatırlayın. Bu dönemde Yıldız Sarayı Başkâtipliğinden Matbuat Müdürlüğüne gönderilen bir yönerge var arkadaşlar, 9 maddelik yönerge var; bu yönergede neler var? Yıllar geçmiş, 1878 yılından 2022 yılına gelmişiz, aynı şeyler var, getirdiğiniz bu yasa teklifiyle benzeşen birçok şey var. Ben birkaç maddeyi okuyayım. Yıldız Sarayı Hümayunu Başkıtabet Dairesi tarafından gönderiliyor. İstibdat döneminde sansürün nasıl uygulandığını bu belgelerden de anlıyoruz. “1'inci madde: Her şeyden önce Padişahın değerli sağlığına, ürünlerin durumuna, ticaretin ve sanayinin gelişmesini bildiren haberlere öncelik verilmesi.” Nerede var? 1878'de var, burada da var. Padişah kim? Sizin takdirinize bırakıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - “2'nci madde: Millî Eğitim Bakanlığının ahlak açısından onaylamadığı hiçbir romanın veya yazı dizisinin yayınlanmaması.” Çok ilginç; var, burada da var.

“5'inci madde: Kişilere satışı yapılmaması; bir vali veya mutasarrıfın hırsızlık yaptığı, para yediği, adam öldürdüğü veya ayıplanacak bir iş yaptığı söylenecek olursa saklanması gerekir.” Bakın arkadaşlar, yüz yıl önce!

“6'ncı madde: Kişilerin ve vilayet ahalisinin bazı yolsuzlukları bildirmek için Hükümdara verdikleri dilekçelerin yayınlanması kesinlikle yasaktır.” Yolsuzlukların yayınlanması kesinlikle yasaktır, 1878'de. Arkadaşlar, bazı kötü niyetli kişilerin yersiz yorum ve gözlemlerine yol açabileceği için bu yönergenin gazetede yayınlanması yasaktır. 1878 arkadaşlar. 1878'de ne varsa istibdat, şu anda bu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Ama bunun çözümü basit: Demokrasiyi, özgürlükleri, hukuk devletini biz getireceğiz, bu işi çözeceğiz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunacağım...

III.-YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ama öncesinde bir yoklama talebi var, onu yerine getireceğim.

Sayın Özkoç, Sayın Özkan, Sayın Sarıaslan, Sayın Bülbul, Sayın Antmen, Sayın Tanal, Sayın Aydoğan, Sayın Sertel, Sayın Tokdemir, Sayın Yıldız, Sayın Kayan, Sayın Ünsal, Sayın İlhan, Sayın Kılıç, Sayın Erbay, Sayın Önal, Sayın Kaya, Sayın Hakverdi, Sayın Kasap, Sayın Karabat.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birinci yoklamalarda yeter sayı çıkmayınca, her seferinde on beş-yirmi dakikanın üzerinde bir zaman kaybı oluyor yani gün içerisinde çalışmalarımızı bir-bir buçuk saatin üzerinde uzatıyoruz. Yani biraz daha hassas olmak gerekiyor.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.-YOKLAMA

BAŞKAN – 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde verilen aynı mahiyetteki önergelerin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum, yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir, İstanbul Milletvekili Feti Yıldız ve 64 Milletvekilinin Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4471) ile Dijital Mecralar Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (S. Sayısı: 340) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Divanla birlikte sayı sağlandı. Yani sizlerden ricam, lütfen yoklama taleplerinde birinci yoklamada burada olalım yoksa sürekli zaman kaybediyoruz. Bugün birinci bölümü bitirmek üzere bir konuşmamız var, önümüzde bu maddeden sonra 14 maddemiz daha var; uzun bir çalışma süreci, lütfen zaman kaybetmeyelim.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 4: 5187 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasına “türü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve elektronik tebligat adresi” ibaresi eklenmiştir.”

Mahir Ünal
Kahramanmaraş
Feti Yıldız
İstanbul

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş
Canan Kalsın
İstanbul

Ahmet Sorgun
Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle beyannamelerin Basın İlan Kurumu yerine yönetim yerinin bulunduğu yer cumhuriyet başsavcılığına verilmesi uygulamasının devamı amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette 4 adet önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş
Sait Dede
Hakkâri
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

Hasan Özgüneş
Şırnak
Kemal Peköz
Adana
Nuran İmir
Şırnak

Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
Murat Çepni
İzmir
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Dursun Ataş
Kayseri
Yasin Öztürk
Denizli

Mehmet Metanet Çulhaoğlu
Adana
Hasan Subaşı
Antalya

Hüseyin Örs
Trabzon
Zeki Hakan Sıdalı
Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Evet, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, yine bir AKP mucizesiyle karşı karşıyayız! Evet, AKP yemedi içmedi ve uzun uğraşlardan sonra gerçekten dört başı mamur, Türkiye'yi dünya liglerinde en üst sıralara çıkaracak muazzam bir yasayı bize aldı getirdi. Gerçekten tebrik ediyoruz kendilerini! Çünkü böyle bir yasama yapma yeteneği başka bir iktidarda olamazdı, ancak yaparsa AKP yapar, istibdat da AKP'ye yakışır zaten.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, 5'inci madde üzerine ben söz aldım ama teklifin sadece 5'inci maddesi değil, aslında bir bütünün elle tutulur bir şey değil. Toplamı basın ve ifade özgürlüğüne aykırı, toplamı gerçek anlamda Türkiye'deki demokrasi kırıntılarını yok edecek nitelikte, toplamı bu ülkede aslında iyi adına ne varsa, bu ülkenin bütün halklarının direnişiyle yasalara yazılan iyi, güzel ne varsa her şeyi ortadan kaldıracak nitelikte. Peki, niye böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyuyorsunuz? Çünkü seçim sathımailline girdik ve siz de dikensiz bir gül bahçesi istiyorsunuz. Hani bu İstanbul seçimlerinde olmuştu ya, diyordunuz ya “Bir şey olmadıysa bile kesin bir şey oldu...” İşte o bir şey olmadıysa bile kesin bir şey olma meselesinin şu anda aslında yasal

kılıfını hazırlamış bulunuyorsunuz.

Şimdi, Türkiye’de hiçbir zaman basın ve ifade özgürlüğü olmadı, bu ülkede gerçekten gazetecilerin hiçbir zaman kendilerini anlatabilecekleri bir mekân olmadı, hiçbir zaman böyle bir demokrasiye ne yazık ki sahip olmadık ve Türkiye, gazetecilerin, katledilen gazetecilerin isimleriyle dolu, neredeyse takvimin her gününe biz bir gazeteci anması sıkıştırıyoruz, bir gazetecinin anması var ama siz yine de gelmişsiniz, bu istibdat rejimini, basın ve ifade özgürlüğünü daha da geriletecek bir düzenlemeye imza attınız.

Şimdi, buradan özellikle Kürt basınına, özgür basına bir kez daha selamlarımızı, sevgilerimizi gönderiyoruz. Hakikate ne olursa olsun sadık kalanları; Osman Şiban’ın, Servet Turgut’un helikopterden atılma meselesini gündem yapanları; Garibe Gezer’in haberini yapanları; bu ülkede her türlü hukuksuzluğun üzerine giden ve kalemini satmayan, sarayın emrine girmeyen bütün basın emekçilerini buradan bir kez daha selamlıyoruz ve ne olursa olsun bu mücadeleyi birlikte yürüteceğimizi de bir kez daha ifade ediyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 5’inci maddeyle ne getiriyorsunuz? Bir sürü şey var ama aslında şu: Siz, İstanbul’da bir tek yetkili mahkeme yapıyorsunuz. Niye İstanbul’a taşıyorsunuz? Zaten bütün mahkemeler sizin emrinizin altında, zaten hangi savcılığı arasanız hemen sizin için iddianame yazıyor, hangi hâkimi arasanız zaten “Tabii efendim.” deyip karar çıkarıyor. Niye götürüp bir de bütün bu basın yargılamalarını İstanbul’a taşıyorsunuz? Çünkü seçim zamanı olur da farklı bir mahkeme, farklı bir karar alır, farklı bir uygulamayı hayata geçirir diye endişe edindesiniz. Onun için de aslında sürece müdahil oluyorsunuz ve bir kez daha yargıyı emrinize alıyorsunuz, bir kez daha yargıyı demokrasinin ve basın özgürlüğünün üzerinde Demokles’in kılıcı gibi sallandırıyoryorsunuz. Peki, bütün bu yaptıklarınız neye yol açıyor değerli arkadaşlar? Yıl 2022, 21’inci yüzyıldayız ama bugün burada, dün ve bir önceki gün de konuşan bütün muhalefet hatipleri ne dediler? “Siz istibdat dönemini getiriyorsunuz.” yani Türkiye’yi yüz elli yıl öncesine götürüyorsunuz. Hani bir tarafta “uzay vatan” bir tarafta “dijital çağ, bilmem şu” diyorsunuz ya, ama aynı zamanda uygulamalarda Türkiye’yi yüz elli yıl öncesine götürüyorsunuz ve bu toplumu nefes alamaz hâle getirmek istiyorsunuz. İşte bu nefes alamama hâlinin kendisi sizin sonunuzu getirecek, hiç merak etmeyin. Bu konuda biz toplumumuza da Türkiye’nin ferasetine de Türkiye’nin sağduyusuna da güveniyoruz değerli arkadaşlar.

Bakın, siz 2007 yılında bir düzenleme getirdiniz; aslında daha çok da çocukların içerik erişimi, çocuklara zararlı olan içeriklerin engellenmesi yönünde. Ama 17-25 Aralık operasyonu oldu -ya da olayı oldu diyelim, operasyon demeyelim çünkü ayyuka çıkmış gerçek bir olay- siz üzerine kapattınız, siz hemen kanunun kapsamını genişlettiniz. Bugün sizin lehinize olmayan, aleyhinize olan, gerçeği ifşa eden birçok habere zaten hemen mahkemeden erişim engeli kararı getiriyorsunuz. Yetmiyor ama bütün bunlar bile size yetmiyor çünkü suç skalanız o kadar geniş ki günahlarınız o kadar çok ki hatalarınız o kadar çok ki o kadar çok çalıp çırpıttınız ki bunların üzerini ancak ve ancak böyle istibdat yasalarıyla kapatabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) - Teşekkür ederim.

Başka bir şansınız yok çünkü siz de şunu biliyorsunuz ki: Çeteleşmiş bir yapıyla karşı karşıyayız ve çetenin her bir elemanının öbürüyle çıkarının çatıştığı yerde çetenin bir üyesini ele verme riski var. İşte orada basın devreye giriyor çünkü bu bilgiler sızdığına hâlâ kalemini satmamış olan basın mensupları bunları haberleştiriyorlar, köşelerine taşıyorlar ve biz de bu sayede ülkenin dört bir yanının, dağlarının, ovalarının, kıyılarının, yer altı ve yer üstü kaynaklarının nasıl AKP iktidarı tarafından yağmalandığını görüyoruz. İşte, bütün bunları haktan gizlemek, bütün bunları toplumun gözünden kaçırmak istiyorsunuz ama biz de söyleyelim; hakikat karartılmaz, güneş balçıkla sıvanamaz, özgür basın emekçilerinin kalemi susturulamaz.

Selam olsun direnenlere. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz Sayın Hasan Subaşı’nın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

340 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi hakkında partim adına konuşmak için söz aldım.

“Basına sansür yasası” olarak da adlandırılan bu teklif, seçimler yaklaşırken anayasal özgürlüklerin daraltılmasındaki en önemli son halkadır. Bu yasa teklifiyle tüm medya kurumları ve sosyal medyanın susturulması amaçlanmıştır, öte yandan, halkın bilgi alma hakkı engellenmiş ve düşünce özgürlük alanı da daraltılmış olacaktır.

Hatırlarsınız, basının önemini iyi bilen ve hukuksuzluktan çekinmeyen iktidar, 2018 yılı Cumhurbaşkanlığı seçimlerine üç ay kala, Türkiye’de en büyük medya grubunun bir yandaşına geçmesi için hukuk dışı yöntemler kullanmak suretiyle seçimlere gitmişti. Bugün medyanın önemli bir bölümü vesayet altındadır ya da yandaş havuz medyası hâline gelmiştir. Halkın doğru bilgiyi paylaşım odakları son derece kısıtlıdır. Bugün bilhassa gençler internet mecrasında dünyadaki her bilgiye kolaylıkla erişim imkânı bulmakta ve paylaşabilmektedir. Bundan iktidarın kaygılandığını biliyoruz.

5’inci madde internet medyasının susturulması anlamına gelmektedir. İnternet haber sitesi kurmak için başvuru yeri cumhuriyet başsavcılığı iken teklifte Basın İlan Kurumu olarak değiştirilmiştir. Bu kurum, taraflı iletişim Başkanının denetiminde taraflı bir iktidar kurumudur; en başta, muhalif internet medyasına belli dirençler göstereceği açıktı. Neyse ki itirazlar üzerine yeniden düzeltilmek suretiyle yetki başsavcılığa tekrar geçmiştir. Bu düzeltme memnuniyet vericidir. Başvuru sahibinin eksik ve gerçeğe aykırı bilgi nedeniyle internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla da sadece İstanbul Asliye Ceza Mahkemesi görevli kılınmıştı. Yine, itirazlar üzerine bu da değiştirilmek suretiyle “asliye ceza mahkemeleri” olarak düzeltilmiştir. Eğer öyle kalsaydı tek mahkemenin -HSK’nin bugünkü yapısı da düşünüldüğü zaman- ciddi baskı altında kalabileceği kesin öngörülmüyordu. Yetkili mahkemenin tespiti sonucu internet haber sitesi vasfı kazanılmamışsa ilanlardan yararlanılamayacağı gibi, tüm çalışanların da basın kartı iptal edilecek, kurum ve çalışanları işlerini kaybedeceklerdir. Teklifin 29’uncu maddesinde, gerçek dışı haber üretmek, yaymak nedeniyle bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası da öngörüldüğü düşünülürse özgürce görevini yapma imkânı medya için hiç kalmamıştır.

İktidar neden medyayı ve haber sitelerini susturmak istiyor? Çünkü gerçek dışı haberi üreten ve yayan, iktidarın ta kendisidir. İktidar, gerçeklerin ortaya çıkmasından çekinmektedir. İktidar “Dış düşman son mermisini ekonomimize sıkı, yeni ekonomi modelimizle enflasyonu durduruyoruz.” derken gerçeği söylemiyor. İlk defa, İkinci Dünya Savaşı’ndaki rekor enflasyon oranları aşılmıştır. Bilim dışı ekonomi politikaları yüzünden enflasyon, halkı yoksulluğa, açlığa mahkûm etmiştir. Enflasyon oranı savaştaki Rusya ve Ukrayna’nın neredeyse 8-10 katıdır. Gençlere hitap eden Cumhurbaşkanının “Sizleri kimse yanıltmasın.” açıklamasının ardından “30 olan oy kullanma yaşını 18 yaşına biz indirdik.” diye seslenmesi gerçeği yansıtmayan sayısız örneklerden sadece birkaçıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Ana muhalefet partisini Mersin terör olayıyla bağlantılı göstermeye çalışarak, ardından bu partiye “Millî güvenlik sorunudur.” demek gerçek bir dezenformasyon örneğidir. (CHP sıralarından alkışlar) TÜİK gerçekleri

değiştirirken dezenformasyon yapmış olmayacak mı? ENAG görevini sürdürebilecek mi? “Yasakları kaldırıyoruz.” diyerek iktidar oldunuz, ülkeyi yasaklar ülkesi hâline getirdiniz. Az kaldı, sandıkta faturası ağır olacak.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 5: 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

‘Birinci fıkra hükmü, değişikliğe ilişkin beyannameler hakkında da uygulanır.

Sorumlu müdürün bu görevden ayrılması halinde, yenisi tayin edilinceye kadar sorumluluk yayın sahibine veya temsilcisine aittir.

Birinci fıkrada düzenlenen yayım durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmaz. İnternet haber sitesinin bu madde hükmüne uymaması halinde, Basın İlan Kurumu iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini internet haber sitesinden ister. İstemin iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Basın İlan Kurumu internet haber sitesi vasfının kazanamadığının tespiti amacıyla asliye ceza mahkemesine başvurur. Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

Başvurunun kabul edilmesi halinde internet haber siteleri için sağlanabilecek resmi ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar. İnternet haber sitesi için sağlanan hakların ortadan kaldırılması, bu Kanun ve/veya ilgili mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların uygulanmasına engel değildir.”

Engin Özkoç

Sakarya

Özgür Karabat

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Özgür Karabat'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün kadim kentimiz İstanbul'un esaretten kurtuluşunun yıl dönümü. İşte böyle önemli bir günde, en umutsuz anlarda yokluklar içinde bu toplum kendisine biçilen esaret zincirlerini kırmışken yeni bir esaret zinciriyle karşı karşıya ama şunu söylememiz gerekir ki: Bu toplum geçmişte nasıl esaret zincirlerini kırmışsa nasıl hürriyet ve bağımsızlık mücadelesi vermişse sizin bu yasalarınıza karşı da böyle mücadeleye devam edecektir.

Şunu söylemek isterim ki: Bu kanun teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulma zamanı çok ilginç. Bayram mı, seyran mı? Hayır, seçim zamanı; ne bayram zamanı ne seyran zamanı ama yaklaşan seçimler AKP'yi ve ortağını böyle bir kanun teklifini Mecliste geçirmeye itiyor. Şu bir gerçek: Bu kanun teklifi çok net bir şekilde kamuoyu oluşturmaya engel. Bu kanun teklifi çok net bir şekilde sansür kanunu. Bu kanun teklifi çok net bir şekilde bir otosansür kanunu. Bu kanun teklifi toplumu korku imparatorluğuna teslim etme kanunudur değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kanun teklifi AKP'nin en çok korktuğu özgürlüklere karşı bir kanun teklifidir. Dolayısıyla gençliğe karşı bir kanun teklifidir ama şunu belirtmek gerekir ki değerli arkadaşlar: Hiçbir şekilde teslim olunmayacak, hiçbir şekilde teslim alamayacaksınız.

Yine, bu kanun teklifiyle, bakın değerli arkadaşlar, basın kartı düzenleme yetkisini İletişim Başkanlığına veriyorsunuz. Bu İletişim Başkanlığı bu kanunun amacıyla tam ters işler yapan bir Başkanlık. Diyorsunuz ki: “Dezenformasyon var, ona karşı bu kanun teklifi.” ve bu kanun teklifiyle basın kartını İletişim Başkanlığına veriyorsunuz. Oysa, İletişim Başkanlığının kendisi bu toplumda dezenformasyonu, yanlış algıyı üreten Başkanlığın kendisi değerli arkadaşlar. Dolayısıyla kirli propaganda üreten, karalama kampanyası yapan bu Başkanlığa tarafsız basını teslim ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, iktidarın basın kartı verdiği bir yerde tarafsız basından, özgür basından bahsedemeyiz. Demokrasiden bahsediyorsak eğer kuvvetler ayrılığı esastır; yasama, yargı, yürütme ayrımı esastır ama modern demokrasilerde bunun yeni paydaşları vardır; bir önemli paydaşı medyadır, diğer önemli paydaşı sivil toplumdur. Siz, burada, bu demokrasinin en önemli parçasını iktidarın payandası, iktidarın aracı hâline getiriyorsunuz.

Ve şunu söylemek gerekir ki: AKP iktidarı, dezenformasyondan şikâyet eden bu iktidar, ne yapıyor? TÜİK ne yapıyor değerli arkadaşlar? Sabah akşam yalan istatistikler yayınlamıyor mu? Evde, ocakta, mutfakta hissettiğimiz pahalılık, enflasyon yok diye istatistikler yayınlamıyor mu? Kim için, niçin yapıyor? İktidarınızın bekası için yapıyor. Derdiniz milletin bekası, ülkenin bekası değil, iktidarınızın bekası. İşte o yüzden bu kanunu çıkarıyorsunuz değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Şunu söylemek gerekir ki söz konusu dezenformasyonla önce iğneyi kendinize batıracaksınız, sonra çuvaldızı başkasına batırmayı deneyebilirsiniz değerli arkadaşlar. Daha çok kısa bir zaman önce Sayın Cumhurbaşkanı Sayıştay raporlarından bahsederken ne dedi? “İşimizi zorlaştırmayın.” dedi. Peki, şimdi yeni yayınlanan Sayıştay raporları nasıl değerli arkadaşlar? Bakan arkadaşlar biliyor, hiç bulgu yok. Niye? Artık işler kolaylaştırılıyor. Sizin dezenformasyon anlayışınız bütün devlet kurumlarına sirayet etmiş durumda değerli arkadaşlar, bütün kurumlara; dolayısıyla bu konuda bir şey savunacak durumda değilsiniz.

Şunu söylememiz gerekir ki milletin gerçek gündemi hayat pahalılığıdır, milletin gerçek gündemi işsizliktir, milletin gerçek gündemi yoksulluktur; gençlerin gerçek gündemi bu ülkede iş bulamayıp başka ülkelere gitmektir değerli arkadaşlar. Bütün bu gerçeklerle karşı karşıyayken siz önümüze böyle bir yasa teklifi getiriyorsunuz. Boşuna! Daha önce de getirdiniz, tekrar aynıısını getiriyorsunuz. Bakın, ben size bir şey söyleyeyim: Bu Meclisin mesaisini boşuna harcıyorsunuz, boşuna harcıyorsunuz. Kanun teklifinin kendisi yanlış, sonuçta da uygulayamayacaksınız. Sekiz ay kalmış değerli arkadaşlar, sekiz ay sonra gidiyorsunuz, sekiz ay sonra bu sıraların aritmetiği, matematiği değişiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) - Sekiz ay sonra gidecekken seçimden başka ne derdiniz var? Sadece seçim derdi için bu yasayı getiriyorsunuz; medyayı susturalım, gençleri susturalım, bir baskı ortamı yaratalım, bir korku iklimi yaratalım ve iktidarımızın bekasını sağlayalım. Ama sekiz ay sonra gidiyorsunuz, niye bu kutsal Meclisin mesaisini boşuna harcıyorsunuz? Sekiz ay sonra... Bütün topluma söz olsun, siz buradan bu yasayı sadece çoğunluğunuzla geçirirseniz, biz geldiğimizde, bu Meclis, yeniden demokratik bir düzenleme yapacaktır ve yaptığınız bu antidemokratik düzenlemeyi iptal edecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 5- 5187 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Birinci fıkrada düzenlenen yayım durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmaz. İnternet haber sitesinin bu madde hükmüne uymaması hâlinde, Cumhuriyet Başsavcılığı iki hafta içinde eksikliğin giderilmesini veya gerçeğe aykırı bilgilerin düzeltilmesini internet haber sitesinden ister. İstemin iki hafta içinde yerine getirilmemesi durumunda, Cumhuriyet Başsavcılığı internet haber sitesi vasfının kazanılmadığının tespiti amacıyla asliye ceza mahkemesine başvurur. Mahkeme en geç iki hafta içinde kararını verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

Başvurunun kabul edilmesi hâlinde internet haber siteleri için sağlanabilecek resmî ilan ve reklam ile çalışanlarının basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkar. İnternet haber sitesi için sağlanan hakların ortadan kaldırılması, bu Kanun ve/veya ilgili mevzuat uyarınca öngörülen yaptırımların uygulanmasına engel değildir."

Mahir Ünal
Kahramanmaraş
Feti Yıldız
İstanbul

Ahmet Özdemir
Kahramanmaraş
Canan Kalsın
İstanbul

Ahmet Sorgun
Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 4'üncü maddesinde, önergeyle, beyannamelerin Basın İlan Kurumu yerine cumhuriyet başsavcılığına verilmesi uygulanmasının devamı temin edilmektedir. Bu düzenlemeye uyum sağlaması amacıyla önergeyle değişiklik yapılmaktadır. Böylelikle verilen beyannamelerin incelenmesi süreci de cumhuriyet başsavcılığı tarafından yürütülecektir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri ayrıklılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasının teklif metninden çıkarılması arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz
Adana
Serpil Kemalbay Pekgözeği
İzmir
Nuran İmir
Şırnak

Hasan Özgüneş
Şırnak
Sait Dede
Hakkâri
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

Ali Kenanoğlu
İstanbul
Murat Çepni
İzmir
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Kenanoğlu'nun.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu madde internet sitelerinin yayınladıkları içeriklerin doğruluğu, bütünlüğü ve erişilebilirliğinin sağlanmış şekliyle iki yıl süreyle muhafaza edilmesine yönelik yani 6'ncı madde bununla ilgili. Yani internet siteleri ellerindeki verileri iki yıl boyunca saklayacaklar, daha sonra mahkemeler bunları isterse verecekler ve mahkeme süreci ne zaman sona erecekse o zamana kadar da ellerinde tutacaklar. Esasında maddenin içeriği bununla ilgili. Tabii, burada iki yıl, süre olarak uzun bir süre, bir maliyeti var tabii bu için; diğer taraftan da mahkeme süresi ne kadar sürer, o da belli değil. Bu anlamıyla maddenin kendisi problemli. Esasında tabii, maddeye takılmadan ifade edersek kanunun kendisi problemli yani sadece madde değil çünkü dezenformasyondan bahsediliyor. Dezenformasyona baktığımız zaman işte ya "bilgi çarpıtma" deniliyor, yanlış bilgiyi yayma üzerinden ele alınıyor. Bu konuda tabii, bugünler de bugün de 6-8 Ekim Kobani protestolarının yıl dönümünde aklıma şöyle bir şey geldi: Rus kökenli Fransız bir yazar olan Vladimir Volkoff şöyle ifade ediyor bu dezenformasyonu, zaten Fransızca bir kelime bu dezenformasyon: "Kamuoyunu etkilemek ya da bir gerçeği gizlemek için kasti ve ekseriyetle de örtülü biçimde yayılan yanlış haber." Ve "Bunun 4 tane belirtisi var." diyor: Birincisi, herkes aynı şeyi söyler yani bu yalanla ilgili, bunun kalıcı olarak akıllarda kalmasını sağlamak için herkes aynı şeyi söyler, aynı yalanı tekrar eder; ikincisi, sorunun bir yönüyle ilgili bombardıman yaparken, diğer yönleriyle ilgili hiçbir bilgi vermezler, o kısmıyla hiç ilgilenmezler; üçüncüsü, bir tarafın yaptığı her şeyi iyi, diğer tarafın yaptığı her şeyi kötü olarak gösterirler; dördüncüsü, bir görüşün kabul edilmesi kolektif saplantı hâline gelir.

Şimdi, Kobani davasını takip edenlerdeniz yani biz milletvekili arkadaşlarımızla, grup olarak takip ediyoruz zaman zaman; orada nasıl bir dezenformasyon ve bu dezenformasyon üzerinden HDP'li siyasetçilerin, özelde Kürt siyasetçilerin nasıl hedef alındıklarını görüyoruz. İlginc bir şey var tabii, yani orada Kürt siyasetinden gelen arkadaşlar da aynı bir muameleye tabi tutuluyor yani böyle bir şeye de bir Türk siyasetçi olarak tanık olduğumu da ifade etmek istiyorum. Orada şimdi, bu olayı sürekli yayma konusu bahsediliyor ya, sürekli aynı şeyi tekrar etme, yani bunun dezenformasyon olduğunu söylüyoruz. Şimdi, bakıyoruz, o zaman bu dezenformasyonları kim yapıyor? Şimdi, aynı başlığı atan gazeteler... Şimdi, bu başlıkların hepsi aynı gazeteye ait. Şimdi, şurada bakıyorsunuz... Bir güne ait değil bu -bu bir gün örneğin- başka bir gün aynı gazeteler aynı yalanı hepsi birlikte sıralamışlar, aynı başlık; değişen bir şey yok. Köşe yazarlarının aynı başlıkla yazdıkları yazılar bunlar, yalan haber, tamam mı? Bu, başlığı da aynı yani köşe yazılarının, bu yazarların başlıkları da aynı başlık üzerine ve konu da aynı konu üzerine. Burada 3 tane daha var böyle yani ve bunu girdiğiniz zaman çok daha fazlasıyla var. Yani yalanı üretip bu yalan üzerinden aynı başlığı atan havuz medyasıdır ve bu yalanların muhatabı, mağduru da şu anda bir bütün olarak muhalefettir, özellikle de partimiz bunun muhatabı ve bunun en belirgin özelliği de Kobani protestolarıdır. Öğleyin de tartışıldı burada, "Partinizle alakalı bir şey söylenmedi, biz Kandil'e laf söylüyoruz." filan denildi ama şu anda bizim arkadaşlarımız yargılanıyor ve yarın da dava devam edecek, bugün de dava devam ediyordu, haftada 4 gün de dava devam ediyor. Ve bizim arkadaşlarımız yargılanıyor ve bir bütün olarak "gizli tanık" dedikleri uydurma hikâyelerden, uydurma yalanlardan ibaret bir yargılama sürüyor ve bu yargılamanın tümü de... Ama siz havuz medyasına baktığınız zaman, o yalanları tümüyle gerçek gibi sunan ve hepsinin aynı şeyi tekrar ettiği bir süreci izliyoruz. Dolayısıyla, eğer bir dezenformasyondan bahsediyorsak bu dezenformasyonu yapan tümüyle iktidar ve iktidar yandaşlarıdır; yaptıkları da bütünüyle gerçek bilgiyi ve hakikati karartma üzerinedir. Zaten Türkiye'de bir yasa var yani bu konuyla

ilgili olarak şu anda 5651 sayılı Yasa zaten internet ortamında yapılan yayınların düzenlemesini yapıyor ve bir bütün olarak bir sansür kurulu olarak da çalışıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şimdi, bu 5651 sayılı Yasa'ya muhatap olanlar kimler? Muhalefet, bütünüyle muhalefet. Yani burada iktidara yönelik herhangi bir söz söylediğinizde, bir laf söylendiğinde bütün internet sitelerine, bununla ilgili bütün sosyal medya hesaplarına ve kişilere karşı yaptırım uygulanıyor, cezaı yaptırımlar uygulanıyor ancak muhalefete karşı, özellikle de HDP'ye ve HDP milletvekillerine karşı sosyal medyada, internet ortamında yapılan hakaretler, yalanlar, iftiralar, tehditler; bütün bunlara karşı herhangi bir şey yapılmıyor. Bizim kadın milletvekili arkadaşlarımıza ağza alınmayacak hakaretlere, bizlere, eşlerimize, çocuklarımıza, ailemize yönelik hakaretlere yönelik sözlerle ilişkin mahkemeye başvuruyoruz, mahkemeler dahi bunları bir yorum olarak nitelendirip ceza vermiyor ama biz bir laf edersek hemen bizim milletvekilliğimizi düşüren, dokunulmazlığımızı kaldıran sonuca evriliyor. Bütünüyle derdiniz hakikatleri karartmaktır ancak hakikatler kararmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesiyle 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 10'uncu maddesine eklenmesi önerilen birinci fıkradaki "iki yıl" ibaresinin "bir yıl" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Vecdi Gündoğdu

Okan Gaytancıoğlu

Süleyman Girgin

Kırklareli

Edirne

Muğla

Ünal Demirtaş

Burcu Köksal

Turan Aydoğan

Zonguldak

Afyonkarahisar

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) –Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Turan Aydoğan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Türkçe olmayan bir kavramdan bahsedeceğim size: Panoptikon. Nedir bilir misiniz?

METİN BULUT (Elâzığ) – Bir daha söyler misiniz?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Şimdi yaptığınız...

Panoptikon, bütünü gözetlemek demek. "Pan" bütün demek, "optikon" gözetlemek demek. 18'inci yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da hafif hafif sanayileşmeyle birlikte senyörlere vergi ödemek, onlar için üretim yapmak ve askerlik yapmak kadar olan feodal ilişkilerin arkasından üretim ilişkileri değişmeye başlayınca "Bu toplumu nasıl kontrol altına alınız; daha iyi sömürelim ve sesi çıkmazın." diye geliştirilmiş bir gözetleme kavramı, tamamı gözetleme kavramı. O tarihte Samuel Bentham'dan kaynaklanıyor bu teori, sonra Foucault, o da 20'nci yüzyılda bunu geliştiriyor.

Otoriter rejimlerin toplumun tamamını baskı altına alıp gözetlediği ya da gözetlenir hissettirdiği siyasal kavram bu, bugün yaptığınız. Sizin derdiniz ne milletin özgürlükleriyle? Peki faşist hukuk nedir bilir misiniz? Faşist hukuk da budur işte, bugün yaptığınız; özgürlükleri yok etmek, istibdat, baskıcılık, sansür, faşist hukuk faşizmin hukuk sistemidir. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bunu kendimize yakıştırıyor muyuz? "Türkiye'de demokrasi var." derken, buralarda gürül gürül konuşurken getirdiğiniz "Almanya'daki sistem" diye millete yutturduğunuz, Macaristan'dan devşirme, özgürlükleri yok etme faşizan hukuk çalışmasını bu Meclise nasıl yakıştırıyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Demokrasinin bekçilerine nasıl yakıştırıyorsunuz? Bu halka nasıl giydirmeye çalışıyorsunuz? Duce'nin "Kara Gömlekli"i vardı, bilirsiniz; sokaklarda insan avına çıkan.

TURABİ KAYAN (Kırklareli) – Onlar bilmezler.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bu yasayla beraber, herhâlde sizin yaratacağınız "kara gömlekli" kurumlar da milletin avına çıkacak. Müphem kavramlarla beraber, hukukun çoktan reddettiği, bir şekilde, kişinin subjektif algısı kadar olan kavramlarla beraber kanun düzenliyorsunuz.

Ben burada hukuk konuşmak isterdim ama -sizinle çok hukuk konuştuk- hukukla alakası olmayan işler yaptığınız için şimdi artık anladığınız dilden konuşmamız gerekiyor. Hukukta kanunilik ilkesi nedir? Suçta ve cezada kanunilik ilkesi nedir? Özgürlüklerin teminat altına alınması değil midir, bireyin teminat altına alınması değil midir, hukuki güvenlik ilkesi değil midir, belirlilik ve bilinebilirlik değil midir? Burada bir dünya müphem kavramla beraber dünya kadar insanı içeri tıkmak için kanun getiriyorsunuz, bize de "Elinizi kaldırın." diyorsunuz, öyle mi? Daha önce bu tarzda getirdiğiniz kanunlarla bu ülkeyi ne hâle getirdiğinizi görmüyor musunuz?

Bekçi Kanunu geçirdiniz buradan. Size dedik ki: "Bu kanunla beraber sokaklarda terör estireceksiniz." Ters kelepçe yapan bekçiler geziyor sokaklarda, en son bir avukata ters kelepçe yaptılar. Yüzünüzün aklıyla çıkardığınız kanun bu!

Baroları bölmeye kalktınız. Beceriksizsiniz, oradan bir barolar birliği çıkaramadınız ama malum şahsı Lefkoşa'ya Büyükelçi yapmışsınız, tebrik ediyorum, hayırlı olsun. CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) "Döneklerin kadroları hazır." diyorsunuz herhâlde ama burada dönecek kimse yok, haberiniz yok; olsun. Bundan sonra dönekler bu tarafa dönecek, orada kalmayacak. Dönekleriniz size hayırlı olsun. Zaten rüşvetçiden büyükelçi yapıyorsunuz, dönekten de yaparsınız.

Bu kanunla neyi amaçlıyorsunuz? Kanunun gerekçesine yazsaydınız ya, burada korumak istediğimiz kamu düzeni "soygun düzeni" diye yazsaydınız ya.

SALİH CORA (Trabzon) – AK PARTİ'den geçenler... Onlar dönek mi oluyor?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Burada korumak istediğimiz yalan rüzgârıdır diye yazsaydınız ya. Niye yazmadınız gerekçesine? Öyle ulvi kavramlarla bir faşist hukuk normunu, onlarcasını -ben baktım- Anayasa'nın giriş bölümü dâhil 25 maddesine aykırı kanun getirdiniz buraya. Siz Anayasa'ya sadakat yemini etmediniz mi bizimle beraber, neyin kanununu getiriyorsunuz böyle önümüze? Bu kanun, bu kanun Türkiye'de faşizanlaşmanın kurumsal ayaklarının en önemlisidir arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkanım, istirham ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Seçim öncesi ülkenin bu kadar sorunu varken irinin, cerahatin aktığı yerde onları görmezden gelen başsavcılarla beraber kurduğunuz tek adam rejiminin daha sürmesi için kanunlarla halkı susturacağınızı zannediyorsunuz. Halk, kanunla susmaz, haberiniz olsun, onu kanunla susturmak isteyenleri sandıkta gömer. İşte bu baskıcı adımlarınız sizin sandıkta gömülmeniz için attığınız adımlardır. Bununla ilgili döner bakarsanız onlarca felsefi yazı vardır.

Giderayak yapılan baskıcı düzenlemeler gidenin ömrü kadardır, sanmayın ki bu kanunu parmak hesabıyla geçirirseniz kalır. Bay Kemal'in kadroları gelir, adam gibi kanun yapar size. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin çerçeve 6’ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun AtaşYasin Öztürk

Kayseri
Hüseyin Örs
Trabzon

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Denizli
Enez Kaplan
Tekirdağ
Zeki Hakan Sıdalı
Mersin

Adana
Ümit Beyaz
İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Yasin Öztürk’ün. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 6’ncı maddesi üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve bu kanun teklifinin muhatapları basın mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

İnternet haber siteleri geleneksel medyanın tahtını sallayan bir gerçek. Bugüne kadar internet haber sitelerine yönelik bir düzenleme yapılmaması ve bu mecra da çalışan gazetecilerin diğer basın-yayın organlarına tanınan haklardan yararlanamaması kabul edilebilir bir durum değil ancak AK PARTİ’sinin alışkanlığıdır ki zehri sihirle gizlemek, çirkinliği makyajla süslemek, kurbağayı ürktümeden ılık ılık kaynatmak. İnternet habercilerini uyarmak bir borç ise buradan uyarıyorum: Çok da sevinmeyin, başınıza gelecek felaketten habersiz olanlarınız var. İktidar güdümündeki komisyonca verilen basın kartı ve iktidarın öncelikli seçilmişlerinin beslendiği resmî ilan ve reklamlardan pay alma öz denetime, otosansüre ve yağlamaya tabi. Bu kanun teklifinin görülmemiş ağırlıktaki cezaları bir tehdit gibi tepenizdeki sopa hâline gelecek. Bir örnek verelim: Kişilik haklarıyla ilgili ihlallerde kişiler internet sitelerini dava edebilecek; buna bir itirazımız yok. Bir tıkla kimsenin hayatının karartılmasına izin verilmemeli ancak ne abestir ki basılı medyada bu tür bir dava açmak için tanınan yayın tarihinden itibaren dört aylık süre, internet basınında yayın tarihinden itibaren değil, şikâyet tarihinden itibaren başlatılacak yani her gün yüzlerce haber yayınlayan bir haber sitesi, geçmiş yıllar boyunca yayınladığı ve çoktan unutulmuş binlerce haberiyle ilgili bile dava edilebilecek.

İnternet haber siteleri, yaptığınız haberlerde, Bilgi Teknolojileri Kurumu, İletişim Başkanlığı, Basın İlan Kurumu ve kendinden menkul, resen soruşturma açmayı görev kabul eden yanlış yargı mensuplarının yakın takibi altındasınız; bunlar da internet haberciliğinin “bonus”u olarak tanınma kriterleri.

Bizi basın locasından izleyen değerli Parlamento muhabirleri, bugün yapacağım konuşma sizlerin nezdinde bütün basın mensuplarını ilgilendiriyor. Haberci baskı altındaysa vatandaşın haberi olmaz, aleyhimizde olmadığı sürece bizim de haberimiz çıkmaz. Birçoğunuzu tanıyoruz; sektörün acımasızlığı içinde varlığını sürdürürebilmek, hayatınızı idame ettirebilmek, maddi olarak gelirinizi devamını sağlayabilmek hür iradeyle hareket etmenizi mümkün kılmıyor. Yazabileceklerinizin sınırlarını biliyoruz; bu sınırı kimi zaman gazeteci kendi koyuyor, kimi zaman editöryal sınıra takılıyor. Talebin kimden geldiğini de suçun kimde olduğunu da biliyoruz. AK PARTİ’si, bu yasayla sizin üzerinizdeki baskıyı artırmaya, vatandaş habersiz bırakmaya çalışıyor; haberi suç, haberciyi suçlu hâle getirmek istiyor çünkü saray ve şürekâsı lüks, şatafat içinde yaşarken sokağın yoksulluğu artık dayanılmaz boyutta çünkü yoksulluk artık örtülemez boyutta çünkü adaletsizlik isyan ettirecek boyutta çünkü liyakatsizlik, ehliyetsizlik, iş bilmezlik ayyuka çıkmış boyutta, artan şiddet, toplumsal cinnet had safhayı aşmış boyutta. İktidar eşik bekçileriyle bu dayanılmaz gerçekleri perdelemeye çalışırken Pavlov’un köpekleri gibi şartlı refleksle hareket eden, adına “yandaş” adı verilen bir grup ise kirlenmişliği saklama, saklayamadığında ise aklama görevini üstlenmektedir. Bugün, Babıali Yokuşu’nda gazetecilik yapan patron kalmamıştır; plazalara taşınan gazetecilik ise pahalı bir sektör hâline gelmiş, plazaları ayakta tutmak için gereken sermaye ise yere 90 derece paralel kullanılan vücut diliyle “Emredersiniz” ve “Lütfedersiniz.” gibi yavşanmış, sihirli sözcükler sayesinde bulunmaya başlamıştır.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Bu nasıl bir dil ya?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, lütfen, temiz bir dil kullanmaya davet ediyorum. Yani Pavlov’un köpeği ve diğer ifadeler...

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sermayenin belli sınıfların elinde toplandığı bir kısım medya bugün kendi çıkarları için Hükûmetin devamını istemektedir. İktidarın emir eri hâline gelmiş bir kısım medya siyasal ilişkileri manipüle etmeye çalışmaktadır. İktidarın lütfuna mazhar bir kısım medya devlet üzerinden zenginleşme politikası uğruna asli işi olan halkın sesi olma görevini geri plana itmiştir.

Bugünün medya imparatorları sözüm size: Biliniz ki basın tarihinin çöplüğü, verdikleri tavizlere rağmen vadesi dolan, kullanımından vazgeçilen basın imparatorlarını dışlıları arasında öğütmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Genetiğimizin bozulması, omurganızın dağılması sayesinde iktidar sahipleri sorumsuz davranışlar sergilemekte, ülke kaynakları kötü niyetli bir şekilde erimektedir. Bugün, karşılıklı bir çıkar bağına sahip olabilirsiniz fakat bu çıkar bağı sonunda iktidara kolluk etmeye güvenerek devlet üzerinden zenginleşme politikası izleyen birçok medya grubu ya batmış ya da zora girmiştir ve hızla yok olmuştur, sonunuzu kendiniz hazırlıyorsunuz.

Bir sözüm de tetikçi kalemlere, abone uçak müdavimlerine, parasını peşin alan kalemşörlere, yalı gazetecilerine: Asıl işi medya olmayan patronlarınız devlet bankalarının verdiği ucuz kredilerden yararlansın, kamu ihalelerine davet edilsin...

SALİH CORA (Trabzon) – Kendi etrafınızda olanlara söyleyin. İstanbul Belediyesinden hizmet ücreti alan gazetecilere söyleyin bunları.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - ...kamu ilan ve reklamları gazetenize yağsın ve bu nimetlerin birazı da size doğru aksın derindeyseniz bir süre daha devam edin; sizin de suyunuz ısındı, az kaldı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – İstanbul Belediyesinden hizmet ücreti alan gazetecilerinize, Yeniçağ yazarlarına söyleyin bunları.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz
Adana
Serpil Kemalbay Pekgözeği
İzmir
Murat Çepni
İzmir

Hasan Özgüneş
Şırnak
Sait Dede
Hakkâri
Nuran İmır
Şırnak

Şevin Coşkun
Muş
Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Şevin Coşkun'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7'nci madde üzerine söz aldım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, konuşmama başlarken Süleymaniye'de düzenlenen saldırıda Jineoloji Editörü Gazeteci Nagihan Akarsel katledildi. Kadın mücadelesine ve kalemine yönelik bu saldırıyı buradan bir kez daha lanetliyorum. Hiçbir baskı ve saldırı kadın ve hakikat mücadelesini engelleyemez.

Değerli milletvekilleri, Abdülhamit tarafından yüz on dört yıl önce basına getirilen sansür ve baskılar bugün AKP eliyle getirilmek istenmektedir. Bu ülkede gazete binaları bombalandı, gazeteciler sokak ortasında katledildi. Özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden sonra OHAL uygulamalarıyla haber ajansı, televizyon, radyo, gazete, dergi, yayınevinin de bulunduğu 177 medya kuruluşu bu iktidar tarafından kapatıldı, 2.500'e yakın medya çalışanı işsiz kaldı. DFG'nin verilerine göre, son altı yılda 4 bin civarında basın kartı iptal edildi. Medyayı ve toplumu tek tipleştirmeye çalışan iktidar yüzyıl öncesinde uygulanan sansür ve baskıları bugün “dezenformasyonla mücadele” adı altında yasalaştırarak toplumun eleştiri hakkını ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Haberin serbest dolaşımına, habere erişim hakkına bariyer getirilerek toplumdan yükselen itirazlar engellenmek istenmektedir. Bu gidişata “Dur!” demenin yolu basının özgürlüğünden geçmektedir çünkü basının özgürlüğü halkların kendi geleceğine dair söz söyleme özgürlüğüdür. Ancak bu teklifin hazırlanış aşamasında sivil toplum kuruluşları, gazeteciler, yazarlar ve meslek örgütlerinin görüşleri dikkate alınmamıştır. Bu teklif...

(Hatip tarafından “Basın Yasası Değil Susturma Yasası!” yazılı bir pankart açılması)

BAŞKAN – Sayın Coşkun, konuşmanızı kesmek istemiyorum ama Başkanlık Divanının kararı var yani kürsüde konuşma esnasında bu tarz herhangi bir materyal kullanmıyoruz. Yani oraya itiraz etmiyorum, biliyorsunuz ama bununla ilgili şey var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, böyle bir karar yok.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Kullanılıyor Başkan.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bugüne kadar ilk kez mi kullanılıyor ya? Böyle bir usul yoktur Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım, böyle bir karar yok.

BAŞKAN – Var, var; ben size çıkartır, biraz sonra okurum. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yok böyle bir karar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır Sayın Başkan, yani bugüne kadar hep kullandık.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Başkan, var ya, daha önceden de kullandık.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bakanlar kullandı Başkan, bakanlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bakanlar her gün kullanıyor, biz de kullanıyoruz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, ben size söyleyeceğim, göstereceğim, müsaade edin.

Buyurun, devam edin.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Bu teklif iktidar ve çevresinin istek ve taleplerine göre şekillendirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, “Dezenformasyonla mücadele edeceğiz.” diyen iktidar olunca durum daha da komik bir hâl almaktadır. Çünkü trol ordusuyla sosyal medya linci, hedef gösterme, yalan, dezenformasyon konusunda iktidar mahirdir. Evet, kime göre, neye göre dezenformasyon? Örneğin, 2017 Diyarbakır “Nevroz”unda Kemal Kurkut'un polis kurşunuyla öldürülmesini fotoğraflayan Gazeteci Abdurrahman Gök yaptığı haber nedeniyle yargılandı. Van'da gözaltına alındıktan sonra işkence gören ve “Helikopterden atıldı.” haberiyle gündeme gelen Servet Turgut'un yaşamını yitirdiğine dair yapılan haberler suç sayıldı, 4 gazeteci yargılandı.

İktidarın getirdiği bu yasa teklifiyle gerçeklerin toplum tarafından bilinmesi engellenecektir. Biliyoruz ki sansür yasası, seçime giderken ülkedeki 8,5 milyon işsizi, 10 milyonu aşkın yoksulu, yüzde 186 olan enflasyonu ve yaşanan hak ihlallerini örtbas etme çabasıdır. Sadece 2022'de yaşanan en az 285 kadın cinayetinin, son on iki yılda yaşanan 18 bini aşkın işçi ölümünün, artan çocuk istismarının, son dokuz ayda cezaevlerinde yaşanan 62 ölümün, ölüme terk edilen hasta tutuklu ve hükümlülerin, mevsimlik tarım işçilerinin, sanatçıların ve barınamayan öğrencilerin içinde bulunduğu zor durumun kamuoyu tarafından bilinmesi iktidarın işine gelmemektedir. İktidar “dezenformasyonla mücadele” adı altında gerçeklerin üzerinde tahakküm kurmak istiyor. Bu şekilde ömrünü uzatabileceğini düşünen iktidarın içinde bulunmuş olduğu çürümüşlüğü üstünü hiçbir sansür örtemez.

Değerli milletvekilleri, bu teklifle birlikte, özlük hakları, basın kartı, tanınma gibi talepleri olan internet haberciliğine yönelik de yeni suçlar icat ediliyor. Gazeteciler haber kaynağını açıklamaya zorlanacak, haber nedeniyle yargılanacaktır. Bu teklifin yasalaşması hâlinde basın ve ifade özgürlüğüne dair yargılamalar ve baskılar daha da artacaktır çünkü Sınır Tanımayan Gazeteciler örgütüne göre, Türkiye basın özgürlüğünde 180 ülke arasında 149'uncu sırada ve Türkiye'de 9'u kadın 79 gazeteci şu an cezaevinde. Dicle Fırat Gazeteciler Derneğinin verilerine göre, 2021 yılında 47 gazeteci hakkında toplam yüz otuz üç yıl sekiz ay yirmi bir gün hapis cezası verilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Başkan, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – 2022 yılının ilk sekiz ayında, dijital medyada hak ihlallerinin de içinde yer aldığı 399 habere erişim engeli, 71 habere de yasak kararı getirilmiştir.

Buradan soruyoruz: Bu hukuksuzluklar karşısında gazetecilerin haklarını iktidarın getirmek istediği bu sansür yasa teklifi mi koruyacak? Tabii ki de hayır. Hakikati, gerçekleri topluma ulaştırma mücadelesi veren özgür basın emekçileri bundan sonra da gerçekleri halka ulaştırmaya devam edecek. Çok iyi biliyoruz ki özgür basın ve habercilik, tekçi iktidarın dediği gibi terör faaliyeti değil, hakikatin peşinde vicdani bir kamu hizmetidir, asla sansürlenemez.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.
Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 7- 5187 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

"İnternet haber sitelerinde ise zarar gören kişinin düzeltme ve cevap yazısının; sorumlu müdür, hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. Yayın hakkında verilen erişimin engellenmesi ve/veya içeriğin çıkarılması kararının uygulanması ya da internet haber sitesi tarafından içeriğin kendiliğinden çıkarılması durumunda, düzeltme ve cevap metni ilgili yayının yapıldığı internet haber sitesinin ana sayfasında URL bağlantısı sağlanmak suretiyle bir gün süreyle yayımlanır."

Vecdi Gündoğdu

Okan Gaytancıoğlu

Süleyman Girgin

Kırklareli

Edirne

Muğla

Ünal DemirtaşBurcu Köksal

Ali Haydar Hakverdi

Zonguldak

Afyonkarahisar

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ali Haydar Hakverdi'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sansür yasasını görüşüyoruz.

Yazılı ve görsel medyanın yüzde 95'ini Ziraat Bankasından aldığınız karşılıksız krediyle yani vatandaşın parasıyla yandaşınıza peşkeş çekip havuza bağladınız; şimdi, aynı manşetlerle, birbirinin benzeri manşetlerle muhalefete resmen küfür yağıdırıyorlar. Damat bakan istifa ettiğinde dahi iki gün boyunca bu önemli olayı haber yapamadı bu paçavralar. "Yaz bunu köşende, gereğini yap." dediğiniz, mafya babasının "düşkün" diye hitap ettiği gazeteciler ürettiniz.

Medya üzerinde kurduğunuz tahakküm yetmedi, bir de yürütmeyi ve yaşamayı tek adama bağladınız, herkesin Cumhurbaşkanlığı olmasını reddedip bir kısmın başkanı olmayı tercih eden saraya bağladınız. Yetmedi, yargıyı il ve ilçe başkanlarınızla doldurdunuz, adaleti katledip tek adamın emrine verdiniz. Her şeyi emir komutanıza aldınız; ne kaldı? Sosyal medya ve internet haberciliği. Şimdi, seçim öncesi sosyal medyayı ele almak, yasaklamak ve boğmak istiyorsunuz.

Biz "sansür yasası" diyoruz, siz "dezenformasyon yasası" diyorsunuz. Ne demek dezenformasyon? Yanlış veya doğruluğu bulunmayan ve kasıtlı olarak yayılan bilgi. Ülkemizde dezenformasyonun kaynağı bizzat iktidarın kendisidir. "İstanbul metrosunu biz yaptık." deyip logoyu kapatıyorsunuz, İstanbul seçimlerinde devletin resmî haber ajansı AKP'yi kazandı diye gösteriyor. 1982'de kurulan "Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi"ni biz yaptık.", 1955'te hizmete açılan "Esenboğa'yı biz hizmete açtık.", 1987'de yapılan "Adnan Menderes Havaalanı"ni biz yaptık." deyip gözümüze baka baka yalan söylüyorsunuz. En acısı, en kötüsü, en tehlikelisi de ne biliyor musunuz? Birkaç arkadaşım da burada söyledi. "Benim başörtülü bacıma saldırdılar.", "Camide içki içtiler.", yetmedi "Camiyi yaktılar." dediniz. Bu yalanı havuz medyası günlerce ağzında sakız yaptı. Geçmişte bu yalanlar üzerinden Kahramanmaraş'ta, Çorum'da ve Sivas'ta alçakça eylemler ve katliamlar yapıldı; çok canımız yandı, çok can kaybettik. Yalanlar üzerinden halkı birbirine kırdırmak ülkenin barışına ve huzuruna dinamik koymaktır.

Bu kanun, dezenformasyonu gizleme kanunudur, haber alma hürriyetini yok ediyorsunuz, ifade özgürlüğünü öldürüyorsunuz, haberleşme özgürlüğüne kastediyorsunuz. Yayınlanan haberin gerçek olup olmadığını kim tespit edecek, buna kim karar verecek? Sizin propaganda bakanlığınız mı? İletişim Başkanlığınız mı? Ve buna neye göre, kime göre karar verecek? Daha dün RTÜK, ortaya saçılan pislikleri, patlayan yolsuzlukları haber yaptığı için Halk TV'ye, Tele1'e ve KRT televizyonu kanallarına cezalar yağdırdı.

29'uncu maddede "kamu düzeni" dediğiniz, aslında kastettiğiniz, sizin çürümüş saray düzeniniz. Siz dezenformasyonun bizzat kaynağı oldunuz. 1877'de, Meclis kapatıldığında, Sıkıyönetim Nizamnamesi'yle Abdülhamit'in istibdat döneminde aynı sansürler uygulandı. O dönem "grev" "sosyalizm" "hürriyet" gibi kelimelerin kullanılması dahi yasaklanmıştı. 150 çuval kitap Abdülhamit'in emri ve Şeyhülislamın fetvasıyla hamamlarda yakıldı. Bugün yeniden istibdat dönemini getirmek istiyorsunuz. Saray padişahınız; İletişim Başkanlığı fetvacınız olmuş. Biz o zamanlar da "KahrOLSUN istibdat!" diyorduk, "Yaşasın hürriyet!" diyorduk, bugün de tarafımız bellidir. Herkes sussun, sadece iktidar sahipleri konuşsun istiyorsunuz. İranlı düşünür Ali Şeriatî de "Sadece devletin konuşma hakkına sahip olduğu bir memlekette hiçbir söze inanmayın." diyor arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 7'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Ataş

Yasin Öztürk

Hüseyin Örs

Kayseri

Denizli

Trabzon

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aylin Cesur

Feridun Bahşi

Adana

İsparta

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Aylin Cesur'un.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (İsparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama yılının hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Burada sansür yasasını görüşüyoruz. Kamuoyu neden "sansür" dedi bu yasa teklifine? Ne oldu? Çünkü çok tartışma var, yasaklar var, içerisinde susturulmalar var. Ben her yasama yılı sonunda yaptığım karne konuşmasını yaparak ne susturuluyor, kim susturuluyor; bunu açıklamaya çalışacağım size.

Evet, ne gördü geçen yasama yılında sizinle beraber Türkiye? Milletimizin enflasyonla, pahalılıkla, geçim darlığıyla, Suriyelilerle sınıldığı bir dönemde iktidarın on aylık ekonomi modeliyle ilk sekiz ayda ihracatın yüzde 18, ithalatın yüzde 41, dış ticaret açığının yüzde 146 rekor artış gösterdiğini, sekiz ayda 73 milyar doları bulduğunu; olanları açıklayamayacağını gören Bakanın neoliberal ekonomi düşüncesinden epistemolojik bir kopuşu temsil eden heterodoks yaklaşımla açıklamaya çalıştığını

gördü. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bir yılda 8,8'den 18,5'u geçen dolar kurunu yani herkesin yarı yarıya fakirleştiğini, Merkez Bankasının kayıp 128 milyar dolarına 75 milyar dolar daha ilave olduğunu, yılın ilk yarısında kur korumalı mevduatın maliyetinin, çiftçiye verilen mazot desteğinin 12 katını bulduğunu gördü. "Dünya 5'ten büyük." diyen iktidarın müthiş ekonomi modeliyle 2021 Eylülünde yüzde 19,5 olan enflasyonun TÜİK'e göre bile 4 katı artarak 83,45'le dünyanın en yüksek enflasyonlu 5'inci ülkesi olduğumuzu, enflasyon düşünce düşmesi gereken fiyat artış hızının da artmaya devam ettiğini gördü.

Taban maaş için eylem yapan öğretmenlere gaz sıkılan, "çapulcu" denilen bir dönemde atanamayan öğretmenlere çözüm bulması gereken atanmış Millî Eğitim Bakanının "Mühendisler de atanamıyor ama ağlamıyor." dediğini gördü.

İşsizlik alıp başını gitmişken, icra dosyası 25 milyonu aşmışken, icradan satılanlar arasında büyükbaş hayvanlar, çiftlikler, fabrikalar varken, çıkıp "Devletin fabrika kurduğu, fabrikaları arpalıklara çevirdiği zamanlar artık geride kaldı." diyen Sanayi Bakanı gördü.

Artan girdilerle ezilen çiftçilerin hâlinde de nasıl kıtlığa düşeceğimizden de haberi olmayan, 6 şeker fabrikasını 290 milyon dolara sattıktan sonra şekersiz kalınca, 300 milyon dolara 400 bin ton şekeri ithal eden bir iktidarın "Biz olmasak Afrika, Avrupa kıtlık içindeydi." diyen Genel Başkan Vekilini gördü.

Dünyada konut fiyatları ve kiralarda artışın en yüksek olduğu ülkeyken, Aile Bakanlığı verilerine göre bakımsız hane sayısının 16 binlere ulaştığı bir dönemde, kiradan yakından gençlere, ilginç bir videoyla "Kiralık bulamıyorsanız ev satın alın." diye tavsiye veren her şeyden bihaber bir Çevre Bakanı gördü.

Son on iki yılda Mecliste 16 kez ÖSYM sınavlarının incelenmesini reddetmiş iktidarın, ispatlı KPSS çalınmış soruları nedeniyle görevden alınan ÖSYM Başkanının ardından Devlet Denetleme Kurulunun ve savcılarının sessizliğe büründüğünü gördü. Atatürk'ün şahsi mal varlığı ve milletine başışladığı Atatürk Orman Çiftliğinin adının silinmeye kalkıldığını gördü ve Maliyede KPSS puanı olmayan, üç yıl uzman yardımcılığı yapmayan 1.500 kişinin bir gecede uzman yapıldığını, en yüksek puan alanlarınsa mülakatta elendiğini gördü.

90 ülkenin merkez bankası faiz artışına giderken Merkez Bankasına faiz indirtildiğini ve dünyanın kalanı büyüme pahasına enflasyonla mücadele ederken enflasyon pahasına büyümeyi tercih eden ekonomi modelinde nas açıklamasıyla "Çetin bir mücadeledeyiz." denildiğini ama G20 ülkeleri arasında faizin en yüksek olduğu 2'nci ülke olduğumuzu gördü.

TÜİK göre bile yıllık gıda enflasyonunda yüzde 93 artışla dünyada en yüksek gıda enflasyonuna sahip 5'inci ülke, EUROSTAT verilerine göre "iki günde bir et, tavuk alamayanlar" listesinde 36 Avrupa ülkesinde ilk sırada olmamıza rağmen "Bir ülke eğer kapıları açıksa, fiyatları dünya fiyatlarına yakın sürüyor, dünyayı biz doyuruyoruz." diyen Tarım Bakanı gördü.

İşçiye ödenen ücretin katma değerdeki payının 2012'de yüzde 55'ten yüzde 32'ye düştüğünü, şirketlerin millî gelirden aldığı payın yüzde 43'ten 47'ye yükseldiği bir dönemde çıkıp "İşçinin ekmeğini birlikte yeriz, sanayiciyle ise beraber yürürüz." diyen Ekonomi Bakanı gördü.

Kayseri'de bir vatandaşın "Açım, aç! Faturaları ödeyemiyorum, Suriyelilerin karnını doyur, tüp yok, yiyecek ekmeğim yok." diyerek kendini kestiğini ama Karadeniz'de doğal gaz müjdesinden bu yana elektrik ve doğal gaz faturalarının katlanarak arttığını, OECD enerji fiyatlarında son bir yılda en yüksek ülke olduğumuzu gördü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYLİN CESUR (Devamla) – "Dünyada gerçekleştirdiğimiz kültür ve sanat etkinlikleriyle ender ülkelerden biriyiz." diyen Kültür Bakanına rağmen konser ve festivallerin bir bir iptal edildiğini gördü ve bir sanatçının devlet bürokratları tarafından yüzünün kesilerek, parçalanarak öldürüldüğünü gördü.

Pahalılık, barınma gibi nedenlerle üniversiteye kayıt yaptıramayanların 105 bin arttığını, gençlerin yüzde 73'ünün başka ülkelere gitmek için hayaller kurduğunu ve KYK yurtlarında maalesef 3 gencimizin intihar ettiğini gördü.

Konya'da görev yaptığı hastanede öldürülen meslektaşımı ilgili yayın yasağı getirildiğini ama bir yandan da Horasan'da "Çalıştırın hemşireleri, kırbaçlayın." diyen bir Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü gördü.

Değerli milletvekilleri, zamanım yok. Sansür bu karneden belli değil mi? Sansür yasası böyle bir dönemde zalimlikler.

Nemrud'a sormuşlar "Nasıl bu kadar zalim oldun?" diye, "Kimsenin sesi çıkmadı da ondan." demiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Sesimizi biz millet adına buradan, yarın da sandıkta duyurmaya devam edeceğiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, Sayın Cesur, süreniz doldu.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bu düşüncelerle, bu yasanın bu şekilde geçmesinden dolayı duyduğum üzüntüleri dile getirir, hayırlı uğurlu olmasını diler, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edildi.

8'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8- 5187 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığı "Teslim ve muhafaza yükümlülüğüne uymama" şeklinde değiştirilmiş, birinci fıkrasında yer alan "basımcı, üçyüz milyon liradan bir milyar liraya kadar ağır" ibaresi "basımcı ile teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet haber sitesi sorumlu müdürü, otuzbin Türk lirasından yüzbin Türk lirasına kadar" şeklinde değiştirilmiştir.

Vecdi Gündoğdu

Kırklareli

Süleyman Girgin

Muğla

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Ünal Demirtaş

Zonguldak

Burcu Köksal

Afyonkarahisar

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Alpay Antmen'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu teklif tüm muhaliflerin sesini tamamen kısma teklifidir, gazeteleri karartma ve sosyal medyayı kullanılmaz hâle getirme teklifidir, açıkçası sansür yasasıdır. Basın Konseyini kendinize bağlayacaksınız, gazetecilere basın kartı vermeyi İletişim Başkanınızın keyfine bırakacaksınız, basın özgürlüğünü yok edeceksiniz; amacınız ise baskıcı ve otoriter tek adam rejiminizin devam etmesi.

Bu teklifte sosyal medya kullanıcılarının şansına ise sosyal medyada sansür; daha da doğrusu, daha da acısı otosansür düşüyor. Halk arasında endişe, korku ve panik yaratma saikiyle -ne demekse- ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi alenen yaymak, bir de bunu da aynı şekilde, kamu barışını bozmaya elverişli bir şekilde yaymak; yeni bir suç türü getiriyorsunuz ve buna hapis cezası öngörüyorsunuz ve bunu katalog suç yapıp insanları tutuklamaya sevk ettireceksiniz. Peki, kime göre yalan haber? Böyle subjektif hususlarda kanun yapıyorsunuz, ceza maddesi, ceza hükmü getiriyorsunuz ama bu sizin otosansürü ve sansürü çok isteyip muhaliflerin sesini tamamen kısma isteğinizden kaynaklanıyor.

Siz savcılar, daha doğrusu saraya bağlı savcılarınızı, siyasallaştırdığınız savcılarınızı internetin, sosyal medyanın ve gazetelerin RTÜK başkanı hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Sizlere birkaç örnek vereyim: AKP Genel Başkanı Sayın Erdoğan "Geziciler cami yaktı." dedi. Şimdi, bu yasa bu hâliyle geçerse "Hayır, cami yakılmadı, yalan!" diyen bir kişi ne olacak? Kim yalan haber paylaşmış olacak? Kimin hakkında dava açılacak? Sizin ve kamuoyunun takdirine bırakıyorum. Mesela "128 milyar dolar nerede? Buharlaştı." dediğimiz zaman ne yapacaksınız, savcılarınız ne yapacak? Aynı şekilde "Kaç Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı sattınız?" dediğimiz zaman, bu, dezenformasyon mu olacak? TÜİK çıkacak, enflasyonu düşük gösterecek; gerçek enflasyonu yazan ekonomistler hapse girecek, öyle mi? Evet, bunu istiyorsunuz. Hani sık sık siz Almanya'yı örnek gösteriyorsunuz ya; evet, Almanya'yı örnek gösterin ama 2022 değil, 1942 Nazi Almanyasını örnek alıyorsunuz. Hitler yaşıyaydı, kesinlikle sizi kıskanırdı.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı ve tek adam rejimi, gazeteciler onurlarıyla mesleklerini yapmasın, iktidarın dediğini yazsın istiyor; kendi yalanlarını kabul etmeyen, gerçekleri yazan gazetecileri de işsizlikle, cezalarla ve hapisle tehdit ediyorlar.

Bakın, faşizm, konuşma yasağı değildir; söyleme mecburiyetidir, söyleme mecburiyetidir faşizm. Saray faşizmi şu anda bütün gazetecileri kendi yalanlarını söyleme mecburiyetine itmek istiyor. Seçim sürecinde istedikleri manipülasyonları yapmak isteyecekler, istedikleri yalanları söylemek isteyecekler, bunun karşısında gerçeklerin yazılmasını istemeyecekler ey halkım!

Bakın, halkın açlığı ortada, işsizlik ortada, yolsuzluklar ortada, yoksulluk ortada, kayyum atanan şirketleri kimlerin nasıl soyduğu ortada, hazinenin yağmalandığı ortada, doğanın nasıl kirletildiği ortada ama siz bunların yazılmamasını isteyeceksiniz; güneşi de balçıkla sıvayamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın değerli milletvekilleri, hiçbir gerçeği yazmayan, saray karanlığını manşetlerine taşıyan gazeteler istiyorsunuz. İşte böyle gazete istiyorsunuz, böyle gazete; hiçbir şey yazmasın, karanlık olsun, sizin dediklerinizi yazsın ya da hiç yazmasın ve yaşamasın istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Hiçbir gerçeği yazamayan, saray karanlığını yazan gazeteleri burada esefle kınıyorum. Bakın, İletişim Başkanı diye bir şey çıkardınız, maşallah, devletin memuru değil, AKP'nin propaganda bakanı.

Biz olanları, hakları gasbedilen, saldırıya uğrayan öğrencilerin gözlerinde, sadece "tweet" attı diye hapsedilen çocukların, yaşlılarımızın göz yaşlarında, ayın sonunu getiremeyen çalışanların bordrolarında görüyoruz. Biz gerçeğin ne olduğunu görüyoruz, herkes görüyor ama siz bir türlü gerçeği kabul etmek istemiyorsunuz. Hoşunuza gitse de gitmese de gidiyorsunuz. "Akıntıya kürek çekmek." diye buna denir ama akıntıyı boş verin, siz alabora olmuştunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakın değerli milletvekilleri, bizler halkın haber alma özgürlüğünü, vatandaşların ifade özgürlüklerini her koşulda, size rağmen, savunmaya devam edeceğiz. Gazetecilerin işlerini rahat şekilde yapabilmesi, özgür medyanın yeniden kurulması için mücadeleye devam edeceğiz. İlk seçimde bu diktatörlük meraklıları elbet gidecek. Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı iktidarında demokrasinin olmazsa olmaz dördüncü kuvveti, bağımsız medya olacak. Umut, özgürlük, bilgi, barış, kardeşlik, huzur nehri akacak, geliyor gelmekte olan ve bu diktatörlüğünüz sona erecek diyor, Sayın Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8- 5187 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "basımcı, üçyüz milyon liradan bir milyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır" ibaresi "yüzbin liraya kadar para cezası ile cezalandırılır" şeklinde değiştirilmiştir."

Kemal Peköz	Hasan Özgüneş	Sait Dede
Adana	Şırnak	Hakkâri
Serpil Kemalbay Pekgözegü	Mahmut Celadet Gaydalı	Nuran İmir
İzmir	Bitlis	Şırnak
Murat Çepni	Mehmet Ruştü Tiryaki	İmam Taşçier
İzmir	Batman	Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Taşçier'in. (HDP sıralarından alkışlar)

İMAM TAŞÇIER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuştuğumuz dezenformasyonla mücadele yasası aslında bir sansür yasasıdır; bu yasayla üstü kapalı bir şekilde sansür amaçlanmaktadır. Bu yasayla sözüm ona yalan haberin önü alınmaya çalışılıyor. Kuşkusuz, Türkiye'de yalan haber üreten basın-yayın kuruluşları vardır; bu kuruluşların hangi basın-yayın kuruluşları olduğunu da hepimiz biliyoruz, malumumuzdur. Bu kurumları tekeline alan da iktidarın bizzat kendisidir. Kürtler, bu yasanın ne anlama geldiğini çok iyi biliyorlar. Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana bu yasalarla, her türlü baskıyla Kürtlerin hakları ve gerçeği inkâr ediliyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan günümüze kadar Kürt köylerinin, kasabalarının, şehirlerinin, dağlarının, mezralarının isimlerinin Türkçeleştirildiği hepimiz biliyoruz. 19 Ekim 1983 tarihinde çıkan 2932 sayılı Yasa'yla Türkiye'de Kürtçe özel hayatta bile yasaklanmış durumdaydı. Söz konusu yasa, Türkiye vatandaşlarının ana dilinin Türkçe olduğunu ilan ediyordu. Yani 25-30 milyon Kürt'ün ana dilinin Türkçe olduğunu söylüyor bu yasa; başka bir dilin ana dili olarak kullanımına ilişkin her türlü etkinlik yasaklanıyor.

Diğer yandan, cumhuriyetin ilanından sonra çıkarılan yasalardan biri de 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabulü ve Tatbiki Hakkında Kanun'dur. Türkiye Ceza Kanunu'nun, TCK'nin 222'nci maddesinde bu kanuna muhalefet edenler hakkında cezai müeyyide uygulanmaktadır. Türk harflerini koruyan kanunun Türkiye'de baskının arttığı dönemlerde, özellikle Kürtçeye karşı uygulandığını hepimiz biliyoruz. Kürtçe, 1980 askerî darbesi sonrası bu kanuna istinaden yasaklanmıştır. Kenan Evren 2007 yılında verdiği bir röportajda şöyle demiştir -Kürtçenin yasaklama gerekçelerinde- "Konuşmalarda, mitinglerde, şurada

burada Kürtçe konuşulmayacak; okulda filan Kürtçe tedrisat yapılamaz.' dedim ama biraz ağır yasak koyduk." Kenan Evren'in bu sözlerinden anlaşıldığı üzere Kürtlere hep reva görülen, sansür ve yasaktır. Bu sözleri, gerçekleştirdiği askerî darbeden yirmi yedi yıl sonra söylüyordu; Kenan Evren'in kendisinin bile itiraf ettiği, Kürtlere reva görülen bu zulüm ve inkâr politikası hâlâ sürdürülmektedir. Çok açıktır ki bu yasayla bu politika sürdürülmeye devam edecektir.

Kürt'ün diline uygulanan tahammülsüzlük Kürtlerin basın ve kültür çalışmalarında bugüne kadar kendisini hep yansıtmıştır. Diğer bir deyişle, Kürtlerin diline, basın ve kültür çalışmalarına uygulanan sansür cumhuriyetle yaşıttır. Bu gerçeği belirtmek ve göstermek için sanırım fazla geçmişe gitmeye de gerek yok, aslında 15 Temmuz darbe girişiminden sonra Kürt basın ve kültür çalışmalarına uygulanan baskı ve zulme bakmak yeterlidir. Bu kapsamda, bunlarca, Kürt dili, basın ve kültür çalışmalarını yürüten kurum ve kuruluşlar uyduruk KHK'lerle kapatılmıştır. Bu KHK'lerle 2016 yılından şimdiye kadar yalnızca Kürtçe yayın yapan Azadiya Welat gazetesi kapatıldı, ondan sonra yayın yapmaya başlayan Rojava Medya ve Welat gazetesi de kapatıldı. Kürt ve Kürt'ün dili söz konusu olduğu zaman bu sansürler hâlen devam etmekte, şu anda haftalık yayın yapan Xwebûn gazetesinin sayılarına el konuldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM TAŞÇIER (Devamla) – Sözün kısası, Kürtçe çalışmalara aralıksız bir şekilde sansür uygulanmaktadır. Hatta, Türkçe çalışmalarda bile "Kürt" ve "kürdistan" sözcüklerinin geçtiği her yerde sansür uygulanıyor. Bu konuda son yıllarda birçok tarihî eserlerden dahi "Kürt" ve "kürdistan" sözcükleri siliniyor. Bu tasarrufa gitmemizin tek sebebi var: Kürt'ün gerçekliği, dili ve getirdiği gerçekler sizi hep korkutmuştur, iktidarlara hep korkutmuştur çünkü Kürtler, hiçbir şekilde gerçeklerden taviz vermediler, vermeyeceklerdir. Bunları dile getirdikten sonra sizleri bu yasadan vazgeçmeye davet ediyorum.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 8'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Trabzon

Denizli

Adana

Dursun Ataş

Feridun Bahşi

Fahrettin Yokuş

Kayseri

Antalya

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

Önerge üzerinde söz talebi Sayın Fahrettin Yokuş'un.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Basın Yasası'yla ilgili olarak burada her kesimden muhalefet itirazlarını sürdürüyor. Komisyonlarda itirazlarımız sürdü ancak dinlemediniz. Hiç olmazsa ben bugün bu konuşmamda konunun birinci derece tarafı olan basın mensuplarını temsil eden Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin itiraz ve taleplerini aktarmak istiyorum. Belki bu aktarımlarımdan bir şeyler çıkarıp yanlışları düzeltirsiniz.

"Yasa teklifi, ifade özgürlüğünün önünde tarihimizin en büyük engeli olarak dikilecek 29'uncu maddeyle halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak gibi bir yeni suç tanımı oluşacak. Muğlak ve ucu açık ifadelerle hangi savcının hangi yanlış bilgiyi yayanlarla ilgili harekete geçeceği bilinmeyecek. Sosyal medyada eleştirel paylaşımlar 'dezenformasyon' olarak suçlanabilecek, yalan haberi yapanın yanı sıra yayan ifadesi getirilerek demokrasiyi ve ifade özgürlüğü ilkesini temelinden sarsıp çökertecek pek çok uygulamayla karşı karşıya kalınacaktır.

Yerel gazetelerimiz ana yaşam kaynağı olan resmî ilan gelirlerinin yüzde 75 oranında azalması söz konusu olacaktır. Yerel gazeteler bu darbeyi aldığı taktirde çalışan yaklaşık 8 bin meslektaşımız için işsiz kalma tehlikesi doğacaktır. İnternet siteleri Basın İlan Kurumu havuzuna dâhil edilirken, yeni kaynak yaratılmadığı için ilan pastasından alınan pay iyice küçülecek. Resmî ilan yayınlama hakkına sahip 953 gazetenin yaklaşık 30'u yaygın, geri kalanı yerel gazetedir. Resmî ilan yayın hakkı bekleyen gazeteleri de hesaba kattığımızda yaklaşık bin gazete için gelirlerini önemli ölçüde kaybetme riski oluşacaktır.

İnternet haber sitelerine ait mevzuat düzenlemelerinin sonra yapılacağına belirtilmesi büyük bir boşluk yaratacaktır. Yerel yazılı basın, kazanılmış hakları açısından, eşit maliyet, eşit işlem yönlerinden zarara uğrayacak, kurumsallaşmış, varlığını sürdüren, istihdam yaratan, yıllarca vergisini ödeyerek mesleğe hizmet etmiş yerel gazeteler ile bir süre önce kurulmuş kurumların eşit statü kazanma tehlikesi doğacaktır. Yerel gazetelerimizde haberin doğruluğuna ilişkin eşik bekliliği görevi muhabir, editör, yazı işleri müdürü, genel yayın yönetmeni gibi 3 yetkiliden geçerken bu işlevi zayıflatacak yönler oluşabilecektir.

İktidarlar tarafından tehlikeli görünen sosyal medya paylaşımları ağır cezaya maruz kalacak, kapalı anlık mesajlaşma uygulamaları, görüşmelere ilişkin bilgileri BTK'ye verecek.

Teklifin bir nebze olumlu sayılabilecek yanı, internet basınında çalışan meslektaşlarımıza gazeteci statüsü kazandırması ve bu yolla basın kartı alma yolunun açılması. Bu duruma karşın belli şartlarda internet basınına yönelik ağır yaptırımlar da öngörülmektedir. Teslim ve muhafaza yükümlülüğünü yerine getirmeyen internet sitesine 1 milyar liraya kadar ceza verilebilecek, haber sitesi vafını yitirenler internet sitelerinde çalışan gazetecilerin kişisel hakkı olan basın kartı da ellerinden alınacak.

Kişisel hakların korunması önemli ancak bu hâliyle, internet siteleri için kaotik bir süreç yaşanabilecek, yazılı medyada dava açmak için tanınan yayın tarihinden itibaren dört aylık süre internet basınında yayın tarihinden itibaren değil şikâyet tarihinden itibaren başlatılacak yani her gün yüzlerce haber yayınlayan bir internet sitesi yasanın ardından yıllar boyunca binlerce haberle ilgili dava edilebilecek."

Değerli milletvekilleri... "Gazetecilerin basın kartı tartışmasının hiçbir anlamı kalmayacak, dernek ve vakıf yöneticilerinin, pek çok kamu çalışanının basın kartı almalarının önü açılacak. Basın Kartı Komisyonu maddelerinin yasa teklifinin içine konulmasıyla meslek örgütlerinin bu mevzuatı idari yargıya taşımasının önüne geçiliyor, yasal zırh kuşanılıyor. Kimin basın kartı alıp kimin alamayacağına karar verecek 9 kişilik Komisyonunda gazetecileri temsil edebilecek sadece 2 temsilci bulunabilecek, 5 üyeyi doğrudan başkanlık belirleyecek."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – "Resmî ilanların adil bir şekilde gazetelere dağıtılması amacıyla kurulan ve fikir ve içerik farkı gözetmeksizin aracılık hizmeti yapmakla yükümlü Basın İlan Kurumu gazetelere ve internet haber sitelerine hem para

hem ceza -hapis cezası- veren bir kurum olarak büyük yetkilerle donatılacaktır. Basın İlan Kurumu tıpkı televizyon ve radyolar üzerinde kılıcını sallayan RTÜK gibi yazılı ve dijital medyanın eli silahlı polisi hâline gelecektir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, sosyal medya şirketlerinin küresel cirolarının yüzde 3'ü kadar ceza kesebilecek. Hangi sosyal medya devi küresel cirosunun yüzde 3'ünü ceza olarak Türkiye'de ödeyebilecek? Bu maddeyle sosyal medya şirketleri üzerinde baskı kurularak düşünce ve ifade özgürlüğü alanının da kontrol edilmesi amaçlanmaktadır." deniliyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 9'uncu maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5187 sayılı Kanun'un 26'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 26 – Basılmış eserler veya internet haber siteleri yoluyla işlenen veya bu Kanunda öngörülen diğer suçlarla ilgili ceza davalarının bir muhakeme şartı olarak, günlük süreli yayınlar ve internet haber siteleri yönünden dört ay, diğer basılmış eserler yönünden altı ay içinde açılması zorunludur.

Bu süreler basılmış eserlerin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edildiği tarihten internet haber siteleri için ise habere ilişkin suç ihbarının yapıldığı tarihten başlar. Basılmış eserlerin Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmemesi halinde yukarıdaki sürelerin başlama tarihi, suç oluşturan fiilin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından öğrenildiği tarihtir. Ancak bu süreler, Türk Ceza Kanununun dava zamanaşımına ilişkin maddesinde öngörülen sürelerin yarısını aşamaz ve bu süre sonunda yayının yenilenmesi hali ile suçun temadi ettiğinin belirlendiği hallerde, dava zamanaşımı süresi tam olarak uygulanır.

Sorumlu müdürün ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkilinin karşı çıkmasına rağmen yayımlatıldığı iddia edilen eserden dolayı yayımlanan aleyhine açılacak dava yönünden süre, sorumlu müdür ve sorumlu müdürün bağlı olduğu yetkili hakkında verilecek beraat kararının kesinleşmesinden itibaren başlar.

Sorumlu müdürün yayımlanan eserin sahibini bildirmesi durumunda, eser sahibi aleyhine açılacak davada süre, bildirim tarihinden itibaren başlar.

Kovuşturulması şikâyeteye bağlı suçlarda dava açma süreleri, suç için kanunun öngördüğü dava zamanaşımı süresini aşmamak şartıyla, suçun işlendiğinin öğrenildiği tarihten başlar.

Kamu davasının açılması izin veya karar alınmasına bağlı olan suçlarda, izin veya karar için gerekli başvurunun yapılmasıyla dava açma süresi durur. Durma süresi dört ayı geçemez."

Engin Özkoç

Sakarya

Mahmut Tanal

İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mahmut Tanal'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Tabii, 9'uncu madde, burada, zaman aşımıyla ilgili bir husus. Aslında burada düzenlenen yasa teklifi internet medyasıyla ilgili. Bu, Basın Kanunu'na da tabi olması gereken bir husus; aslında bir yandan "Basın Kanunu'na da tabidir." diyoruz ama Basın Kanunu'ndaki zaman aşımı burada uygulanmıyor, daha uzun bir zaman aşımı uygulanıyor yani Ceza Kanunu'ndaki genel hükümlerdeki ceza zaman aşımı uygulanıyor. Bu, doğru mudur, yanlış mıdır? Değerli arkadaşlar, mevcut olan bu yasa teklifi bu şekliyle yürürlüğe girdiği zaman, kim olursa olsun, attığı herhangi bir "tweet" veya yazdığı bir yazıdan dolayı kendisini uzun süreli baskı altında hissetmiş olacak. Bu, neyi ihlal eder? Unutulma hakkı bir insan hakkıdır, unutulma hakkının ihlalidir bu. Geçmişte bununla ilgili Ergenekon, Balyoz dönemlerinden sonra, öncesinde, birlikte gerek Cumhuriyet gazetesi aleyhine açılan davada gerek yedi, sekiz yıl önce atılan "tweet"ten dolayı İstanbul İl Başkanımızın cezalandırılması işte bu olay. Diyelim ki sizlerin, attığınız bir "tweet"ten dolayı, bununla ilgili, zaman aşımı çok uzun olduğu için karşınıza çıkmış olacak. Bu, bir tehdittir; bu, unutulma hakkının ihlalidir; bu, hukuk güvenliğinin de ihlalidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim diğer konuya: Kanunda geçen kamu düzeni, genel sağlık, halkı yanıltıcı gerçeğe aykırı bilgi, ülkenin iç ve dış güvenliğiyle ilgili kavramlar.

Değerli arkadaşlar, şu anda görebildiğim kadarıyla hukukçu arkadaşlarımız çoğunlukta; ceza kanunlarında eğer bir eylem suç hâline getirilecekse o kanunun, o kullanılan kavramların tanımı yapılır, mevcut olan bu düzenlemelerde bir tanımlama yok. Olmadığı için arkadaşlarımıza bununla ilgili soru sordukumuz zaman "Efendim, Fransa'da var, Almanya'da var, İngiltere'de var..." Değerli arkadaşlar, elimde Alman Ceza Kanunu'nun genel hükümlerinin Türkçe tercümesi var, diyor ki: "Eğer bir eylem suç hâline getiriliyorsa onun belirli olması lazım, net olması lazım, açık olması lazım, şeffaf olması lazım, böyle elastik bir kavram kullanamazsınız; aksi takdirde tüm insanlar kendini güvende hissetmez, güvende hissetmeyince girişimci özgürlüğü olmaz, toplumsal güvenlik, toplumsal özgürlük olmaz, bunu tehdit altına almış olursunuz." Peki, bu düzenlemelerin dünyada örneği var mı? Vermek istemezdim ama ben bunu yine ceza hukukuyla ilgili kitaplardan okuyup size söyleyeceğim. Profesör Doktor Hakan Hakeri ceza hukukuyla ilgili bilimsel çalışmasında sayfa 16'da "Almanya Nazi döneminde genel ahlak kurallarına aykırı hareket edenler cezalandırılır." diyor. Sizin de getirdiğiniz bu arkadaşlar. Keşke Nazi dönemindeki düzenlemeleri getirmemiş olsaydınız, onunla anılmış olmasaydınız. O dönemde yine bir hüküm daha getiriliyor: "Kötü olan her eylem hâkimlerin uygun göreceği bir cezayla cezalandırılır." Getirin böyle, zaten getirdiğiniz bu. Aynı şekilde "Genel ahlak kurallarına aykırı davranan cezalandırılır."

Değerli arkadaşlar, ceza hukuku bunları uygun görmüyor, bunları kabul görmüyor, diyor ki: "Sizin o ceza getirdiğiniz eylemin açık ve net bir vaziyette tarifini yapmanız gerekiyor."

Şimdi, şu anda, bu kanun hemen, yayımlandığı tarihten itibaren yürürlüğe giriyor. Bu saatten yani yürürlüğe girdiği tarihten sonra AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız, sizin atacağınız "tweet"ler veya yapacağınız paylaşımlarla ilgili -zaman aşımı uzun- gelecek olan siyasi iktidar sizden bu hesabı sorarsa ne diyeceksiniz? Kamu güvenliği, kamu düzeni, kamu sağlığı; bu kavramlarla ilgili ne yapacaksınız? Ya, Allah rızası için ya...

Değerli arkadaşlar, eğer böyle yaparsanız -güzel bir söz var- gün gelecek, devran dönecek ve siz de bu işten hesap vereceksiniz. Nasıl hesap verilecek? Saddam asıldığı zaman diyordu ki: "Ya, böyle bir kanun yoktu. Siz bu kanunları nereden getirdiniz?" Yargıç kürsüden cevap veriyor: "Senin hazırladığın bu kanunlarla seni yargılıyoruz." (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Siz de hazırladığınız bu kanunlarla yargılanacaksınız, bu doğru değil. Biz hukuku,

adaleti herkes için istiyoruz.

Hepimiz aklı başında insanlarız. Kanun koyucu rahmetli hocamız derdi ki: "Bir halıyı örer gibi onu örün." Onun için sizden istirham ediyoruz, ne olur burada gelişigüzel kanun yapmayalım arkadaşlar. Bu kanun eğer böyle geçerse yurt dışındaki girişimci de diyecek ki: "Ya, kardeşim, Türkiye'de hukuk güvenliği yok, benim yapacağım herhangi bir eylemde ben bu kanuna göre ceza yiyeceğim." Hukuk güvenliğinin olmadığı yerde müteşebbis gelmez, sermaye gelmez, yatırım olmaz, istihdam olmaz, adalet olmaz, özgürlükler olmaz, hukuk güvenliği olmaz; tek çaremiz, sığınabileceğimiz liman hukuk limanı. Sizi olumsuz olan bu kanun teklifinizden vazgeçmenizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Devamla) – Ama düzeltme anlamında da önerimiz hakikaten düzgün bir öneridir. Yine de eğer eksiklik varsa gelin, teknik anlamda herhangi bir siyasi mülahazaya katılmadan bu olayı düzeltelim. Hatta, bu teklifle Sayın Başkanım, Sayın Grup Başkan Vekilim...

BAŞKAN – Sayın Tanal, süreniz doldu.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bitiyor Sayın Başkanım, özür diliyorum.

BAŞKAN – Bitti zaten.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bitiyor.

Sayın Başkanım, sizler sosyal ve beşerî anlamda çok anlaştığımız insanlarsınız. Bakın, bu kanun teklifi yetkili olan basın mensupları tarafından getirildi, önerildi ve o şekilde biz teklifi sunduk. Hani diyorsunuz ya: "Ya, arkadaş, öneriniz, öneriniz..." İşte öneri: İsterseniz ara verin, oylamayın bunu, üzerinde tekrar hep birlikte çalışalım, varsa bir eksiklik bunu düzeltelim. Sizden istirham ediyorum, kanun yapboz tahtası değil...

BAŞKAN – Sayın Tanal, ben de sizden istirham ediyorum, artık kürsüyü bırakın.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Sabrınız için çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "veya internet haber siteleri" ibaresinin "ve haber siteleri" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Hasan Özgüneş

Sait Dede

Adana

Şırnak

Hakkâri

Mehmet Ruştü Tiryaki

Tulay Hatimoğulları Oruç

Murat Çepni

Batman

Adana

İzmir

Nuran İmir

Mahmut Celadet Gaydalı

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Şırnak

Bitlis

İzmir

Mahmut Toğrul

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Mahmut Toğrul'un.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sansür yasa teklifinin 9'uncu maddesi üzerine söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Dezenformasyona karşı mücadele edileceği algısıyla hazırlanan bu kanun teklifi tam 22 yasayı ilgilendiriyor. Görüşmelerini sürdüreceğimiz bu teklif, 2022 yılının başından bu yana basın örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen bugün önümüzde ve tartışıyoruz. İktidar, yasa teklifini hazırlama aşamasında Amerikalı teknoloji şirketinden bile görüş aldı ama kanunun doğrudan muhatabı olan Türkiye'deki basın örgütlerinin fikrini sorma gereğini duymadı. Hangi partiden olursa olsun siyasetçilerin, toplumun ve ilgili meslek örgütlerinin bilgi edinme, görüş bildirme ve haber alma hakkı tabii ki vardır. Bu tür yasal düzenlemeler hazırlanırken ilgili alanın önde gelen meslek örgütleriyle ve sivil toplum temsilcileriyle diyalog kurulması demokrasinin gereğidir. Yasa teklifinin hazırlanma sürecinde basın örgütleriyle diyalog kurulmayarak bu demokratik ilke çiğnenmiştir. Dolayısıyla gazeteciler ile basın örgütlerinin görüşlerini içermeyen hiçbir yasa dezenformasyona çare olmayacaktır.

Sayın milletvekilleri, seçim sürecine doğru giderken Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine getirilen bu yasa teklifi yasalara basına yönelik sansür ve otosansür daha da derinleşecektir. Bu teklif yasalara basına medya alanı tekipleştirilmiş olacak, tek ses medya yaratılmış olacak. "Dezenformasyon yasası" diye yutturulmaya çalışılan şey, seçime giderken tamamen susmuş bir medya yaratmaktır. Seçim sürecinde istendiği anda sosyal medya alanı kısıtlanabilecek ve susturulabilecektir. Bize göre bu teklifle sadece basın değil, toplumsal muhalefet de susturulmak isteniyor. Teklifle, aynı zamanda, yurttaşın habere erişimi de engellenecektir, tutuklu gazeteci sayısı artacaktır, internet sitelerine ve internet sağlayıcılarına ağır para cezaları kesilmesine yol açılacaktır, internet sitelerine ceza verildiğinde o sitede çalışan gazetecilerin basın kartları iptal edilecektir, MİT veya benzeri kurumlarla ilgili yapılan haberler tutuklama nedeni sayılacaktır, gazeteci haber kaynağını açıklamaya zorlanacaktır. Bu teklifin yürürlüğe girmesi hâlinde, iktidarın hoşuna gitmeyen her haber için "dezenformasyon" denilerek ceza istenecektir. Hukukçulara göre teklifte yer alan ifadelerin muğlak olmasından kaynaklı, siyasi amaçlar doğrultusunda gazetecilik faaliyetleri suç olarak gösterilecektir. Yüzlerce kişi yargılanacaktır hatta yargılanmalara "Bu kadar da olmaz." tepkisi verenler dahi yargılanacaktır.

Bu teklif yasalara basına, bütün dünyanın gündeminde olan dijital dünyanın sorunlarına hiçbir çözüm getirilmeyeceği gibi, yeni sorunları da beraberinde getirecektir. Kısacası, bu teklifin, mevcut iktidarı desteklemeyen herkesi hedef alma amacıyla hazırlanmış bir yasa teklifi olduğu açıktır.

Bize göre teklifin bir diğer sorunlu alanı ise basın kartı başvurularını değerlendirecek komisyondur. Bu düzenlemeyle İletişim Başkanlığı yani Hitler'in Propaganda Bakanı gibi görev gören Fahrettin'in İletişim Başkanlığı eliyle Basın Kartı Komisyonu idareye bağlanıyor. Komisyon üyeleri yine Fahrettin'in başında bulunduğu Başkanlık atamalarıyla geliyor yani hem üye yapısı hem de son onay mercisi Fahrettin olacak. Komisyonunun böylesi antidemokratik oluşumu, iktidara yakın medya mensupları dışında kimse için basın kartı almamasına yol açacaktır. Dolayısıyla bize göre basın kartı uygulamalarının tamamı gazetecilik meslek örgütlerinin ağırlığını oluşturacağı bir komisyon tarafından yapılmalıdır. Komisyonun yapısı, gazetecilik meslek örgütlerinin olduğu idarenin sadece sekreteryaya görevi göreceği bir sisteme kavuşmalıdır.

Değerli arkadaşlar, bakın bu yasa çıktığında AKP'nin murat ettiği, özgür basını susturmak, özgür toplumu susturmak,

ifade özgürlüğünü kısıtlamak ve AKP'nin politikalarını eleştiren herkesi yargının önüne çıkarmak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -Tamamlayın sözlerinizi.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar şunu bilsinler ki: Evdeki hesabınız çarşıya uymayacak, özgür basını susturamayacaksınız, toplumu susturamayacaksınız ve siz gidiyorsunuz; buna hazırlanın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 9'uncu maddesinde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Trabzon

Denizli

Adana

Dursun Ataş

Feridun Bahşi

Orhan Çakırlar

Kayseri

Antalya

Edirne

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Orhan Çakırlar'ın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Sözlerime başlamadan önce yasama yılının milletimize, Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum.

İstanbul'un kurtuluşunun 99'uncu yıl dönümünü kutluyor, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, bütün arkadaşlarını rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; basın, bir ülkede yaşayan vatandaşların vicdani sesi olarak sorunları dile getirmede, bilgiye ulaşmada ve aydınlatılmada temsilci niteliğindedir. Peki, ülkemizde basın bu görevi özgür bir biçimde yerine getirebilmekte midir? Sınır Tanımayan Gazeteciler kuruluşunun 2022 yılı Dünya Basın Özgürlüğü sonuçlarına göre, bu yıl 180 ülke arasında 149'uncu sırada yer almaktayız. Endekse göre, 180 ülkeden 8'inde özgürlük durumu iyi; 40'ında tatmin edici, 62'sinde sorunlu, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 42 ülkede kötü, 28 ülkede ise çok kötü kategorisindedir. Ülkemizde "basın" diye nitelendirilen birçok kuruluş otoriter rejimin kalemi olarak iş görmektedir. Ülkemizde gerçekleşen adaletsizlikleri ve doğruları görmezden gelerek üç maymunu oynamakta olan iktidar kalemleri ve medyası buyruk gelmeden iş yapamamaktadır. En yakın örneklerinden bazıları, geçenlerde gazetecilere -deyim yerindeyse- parmak sallanarak köşe yazılarında gereğini yapmalarının istenmesi ya da bir Bakanın istifasının medyada yirmi dört saat konuşulmayarak icazet aldıktan sonra gündeme getirilmesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasa teklifinin en çok konuşulan maddeleri arasında halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma suçlaması yer almaktadır. Maddeye göre, bir kişi bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılabilir. Tespiti oldukça güç olan bu uygulama belirsizlik ve muğlaklık içermektedir. Adaletin işleyişinden emin olmadığımız bir ortamda her bir haber ve bilgi bu kapsamda değerlendirilebilir. Bu sebeple, sansür baskısı sebebiyle toplumda güvensizlik, korku ve endişe ortamı hâkim olacak ve demokrasi önünde yeni bir engel daha oluşacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Edirne ilimizin Havsa ilçesi Söğütüdere köyü merası üzerinde yaklaşık 10 hektarlık alanda Karayolları 1'inci Bölge Müdürlüğüne ariyet ocağı açılmak istenmektedir. Günde 1.625 ton malzeme çıkarılıp kamyonlarla taşınacak olan bu ocakta 82 ayrı noktada yapılacak olan her bir patlamadan 9.750 ton malzeme çıkarılacak, büyük tehlike, gürültü, ses, toz canlılarda stres ve endişe yaratacaktır. Projenin tanıtım dosyasında itiraf edildiği üzere, Söğütüdere ve Habiller köyleri yerleşimleri, tarlaları, göletleri ve içme suları bu ocak faaliyetinin etkisi altındadır. Bu ocak projesi doğal gaz boru hattı ve enerji hattı için de büyük tehlike oluşturmaktadır. Patlatmalı açık ocak işletmesine izin verilerek köylülerimizin kadim meraları, tarlaları, ürünleri, hayvancılık ürünleri, yer altı içme suları, üç göleti, sağlığı ve doğal yaşam hakkı yok olmak üzeridir. Madencilik faaliyetleri başlamadan önceki köy yaşamı ile günümüzdeki durum arasında Trakya'da birçok köyde büyük olumsuzluklar yaşanmıştır. Örnek vermek gerekirse Edirne Süloğlu Geçkinli köyünde bulunan Balkan Savaşı Şehitliği yakınına kadar gelen ve sulama kanalları bulunan verimli tarım arazileri üzerinde yapılan açık kömür işletmeleri köyde yaşamı zorlaştırmış, çiftçilikle uğraşan üreticimizi verim açısından sıkıntıya düşürmüştür. Nitekim patlatmalı madencilik yapılan tüm Trakya köylerinde tarım ve hayvancılık üretim faaliyetleri azalmıştır. Çevre mevzuatına göre proje değerlendirmesinde halkın katılım ilkesi esastır. Uluslararası çevre koruma sözleşmelerine göre halkın istemediği hiçbir projeye, hiçbir yatırıma izin ve onay verilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

ORHAN ÇAKIRLAR (Devamla) – Bu sebeple köy sakinlerinin Edirne ili Havsa ilçesi Söğütüdere köyü merası üzerinde Karayolları 1'inci Bölge Müdürlüğüne açılmak istenen ariyet ocağının ÇED sürecinin sonlandırılması talebi dikkate alınmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.27

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

10'uncu madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif

ederiz.

Kemal Peköz
Adana
Murat Çepni
İzmir
Ömer Öcalan
Şanlıurfa

Hasan Özgüneş
Şırnak
Mahmut Celadet Gaydalı
Bitlis
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Mehmet Ruştı Tiryaki
Batman
Sait Dede
Hakkâri
Nuran İmri
Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ömer Öcalan'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – "..."

Merhabalar, değerli arkadaşlar, ülkede zaten bir sansür var, zaten toplumun büyük bir kesimi görülmüyor. Herkes kendi mahallesinden konuşuyor, herkes kendi hassasiyetleri üzerinden konuşuyor. Ülkede gerçek gazeteci sayısını ifade etmek için bin şahit lazım, büyük bir kısmı iktidar hegemonyası altında, yüzde 90 civarından bahsediliyor, bir kısmında da resmî muhalefet üzerinden işler gidiyor ama toplumun diğer kesimini temsil edenlerin büyük bir kısmı da şu an cezaevinde. Dicle Fırat Gazeteciler Derneğinin 14 gazetecisi haziran ayında Amed'de zindana atıldı, atıldı. Ne kadar gündem oldu, ne kadar haber değeri taşıdı? Yok çünkü herkes kendi mahallesinden konuşacak, herkes kendi hassasiyetiyle konuşacak.

10'uncu maddede kart dağıtıyorlar, İletişim Başkanlığı kart dağıtıyor. Eskiden sarı basın kartıydı, şimdi herhâlde biraz daha renklendirmişler, turkuaz yapmışlar. Dijital medya da artık işin içinde. Bürokratlarına bol bol gazetecilik kartı dağıtırlar. Akademiyi hegemonya altına aldılar, üniversiteleri hegemonya altına aldılar, medyanın tamamında hegemonya oluşturdular ama direnenleri susturamadılar. 50 bin tane yasa çıkartsanız da boş, hiçbir anlam taşıyor bizim için, bizim siyasi geleneğimiz için hiçbir anlam taşımaz. Onlarca yıl ceza alan, kartı olmayıp da gazeteci olan yoldaşlarımız vardır, arkadaşlarımız vardır.

Bu Meclis görevini yapmadı, yapamaz da, demokrasi değerlerinde buluşamaz, 5 parçaya bölünmüştür, böyle de devam ediyor. Yakın zamanda erken seçim ya da zamanında yapılacak bir seçimde demokrasi değerlerinde buluşabilirse medyada da bir alan açabilir; medyanın ipini belki biraz gevşetir, o ipi belki biraz gevşetir, onun dışındaki bir hayaldir.

Tabii, direnenler var, mücadele edenler var, herkesin hassasiyetinden bahsedenler var, zindanlardan bahsedenler de var, cezaevinden. Bundan bir hafta önce, burada, Elbistan Cezaevinde... Haber değeri taşıyor, bunun haber değeri vardır ama farklı bir hukuk işletildiği için medyada görünmüyor; bizim mahalleden değil, öldürülür mü, işkence mi edilir... Bir yıl içinde 70'in üzerinde insan cezaevlerinden çıkarılıyor, hangi medya -kendine "Muhafızım." diyen ya da ana akım medya ya da AKP hegemonyası altındaki- görüyor?

Bu Meclisin bir üyesi, Aysel Tuğluk cezaevinde, hastadır. Hangi medya görüyor? Olmaz kardeşim, Kürt'tür. Göstermeyeceksin, kaderiyle baş başa kalacak diyor, mesele budur. Ama biz demokrasi değerlerinde bütünleşmek için üçüncü yol stratejisini öreceğiz. Bu ülkeye demokrasiyi biz vadediyoruz. Milliyetçilik, dincilik üzerinden kitleleri konsolide etmeyeceğiz. Elbistan Cezaevi... 50 kişiyle saldırıyorlar. Uzun süre cezaevinde kalan insanlar; yirmi yıl, yirmi beş yıl, otuz yıl... Çıkmaya birkaç ay zamanı kalan insanların bir kısmını Erzurum'a sürgün ediyorlar -şiddetle, işkenceyle- bir kısmını Tokat'a gönderiyorlar, bir kısmını Antalya'ya gönderiyorlar ama isimleri bile okunmuyor. Görünmez, perdenin arkasında başka şeyler dönüyor. Cezaevlerinde zulüm var. Ne zaman ana akım medya ya da kendini muhalif olarak gören medya bunları görürse o zaman bu ülkede sansürün ve otosansürün olmadığını göreceğiz. Dövüşse dövüş devam ediyor, kavgaysa her yerde devam ediyor ama bu coğrafya, medyasıyla, siyasetçisiyle, akademisyeniyle yaşamayı ve yaşatmayı hak ediyor. Medya bunun öncülüğünü yapar, yapabiliirdi ama medya yapmıyor, kendi cephesinden konuşuyor, bulunduğu pozisyondan konuşuyor. Medya bütünleştirebilirdi ama bu, şimdi mümkün görünmüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın sözlerinizi.

ÖMER ÖCALAN (Devamla) - Ben cezaevinde bulunan, onuru için, düşüncesini ifade ettiği için cezaevinde olan gazeteci arkadaşları selamlıyorum. Başta da belirttim, 50 bin yasa da çıkarsanız söyleyeceğimiz sözü her yerde söyleriz, burada da söyleriz, meydanlarda da söyleriz, halkımızın içinde de söyleriz. Onlarca üniversite açtınız, iletişim fakültesi, gazetecilik... Hepsini sağda solda farklı işler yapıyor; torpile ihtiyaç var gazetecilikte. Ondan dolayı bu faşizmi kurumsallaştırıyorsunuz, yasayla güvence altına alıyorsunuz sansürü ve otosansürü. Biz bunun karşındayız, bunun karşısında mücadele etmeye devam edeceğiz, özgür basını savunmaya devam edeceğiz. Onurlu gazeteciler var bu ülkede, bunun mücadelesini vereceğiz.

Halkımıza iyi akşamlar, saygılar ve sevgiler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, kabul... Başkan, sayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Kabul Başkan. Başkan, orada kimse yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kimse yok Başkan, sayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir sayalım Başkan.

BAŞKAN – Üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik olarak yapacağım. (HDP sıralarından gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Amma yaptın Başkan ya!

BAŞKAN - Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Vallahi, gözle saysanız 8 kişi olduğunu görürsünüz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, bir bakın ya.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, Başkan, bu nasıl anlaşılır? Orada kimse yok ki.

BAŞKAN – Başkanım, 2 kâtip üye farklı şey söylüyor, ne yapayım yani? Ben de gereğini yapıyorum.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama kâtip üyeleri sizin...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin takdiriniz var Başkan.

BAŞKAN – Arkada oturanlar olduğunu söylüyor, arkadaşımız olmadığını söylüyor.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) – Hani? Nerede?

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, arkada oturan bizi ilgilendirmiyor ki, burada gördüğünüz sizi ilgilendiriyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Vicdanın, için rahatsa bir şey demiyoruz Başkan.

BAŞKAN – İyi de arkadaşlar, girmiyorsunuz herhâlde, “kabel” hâlâ sıfır görünüyor burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, gelecekler çünkü yani görüyoruz geldiklerini, bir anlamı yok ki.

BAŞKAN – Başkanım, kapıları kapatmak gibi bir şeyim yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İşte, olmuyor, geliyorlar, bitti yani.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yeter sayı sağlanamayacak Başkan, yeter sayı sağlanamayacak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, karar yeter sayısı da istiyoruz.

BAŞKAN – Onun için geç kaldın onu bir dahaki sefere.

Sayın Paylan, sizden 12 kişi sayıyorum ama 5 kişi de girmiyor sisteme yani kabul etmiyorlar.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ben girmiyorum Başkanım çünkü açık olan bir durumu böyle şeye çevirince... Biz demokrasilik oynamıyoruz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Adil Başkan (!)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Başkan hüllenin olduğu yerde ne gireceğiz ya, çağırdınız, geldiler! (Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Ömer Bey’in önergesine “red” veriyorsunuz gibi oluyor böyle, çekimser kalmışsınız gibi oluyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yo, yo Ömer Arkadaşımız biliyor bizim içimizi.

BAŞKAN – Aranıza nifak sokmak gibi olmasın da.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ama öyle oldu.

BAŞKAN – Evet, önerge reddedilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesini aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 10: 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Basın kartı başvurusu, niteliği ve türleri

EK MADDE 1- Basın kartı başvurusu Türkiye’de örgütlü bulunan ve bünyesinde en çok basın mensubunu bulunduran dört Basın Sendikasına yapılır,

Basın kartı, resmî nitelikte bir kimlik belgesidir.

Basın kartı türleri aşağıda sayılanlardan ibarettir:

a) Göreve bağlı basın kartı: Bir medya kuruluşuna bağlı olarak çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarına verilen basın kartını,

b) Süreli basın kartı: Görev alanı Türkiye’yi kapsayan yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

c) Geçici basın kartı: Görev alanı Türkiye’yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye’ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına verilen basın kartını,

ç) Serbest basın kartı: Geçici bir süreyle çalışmayan veya yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına verilen basın kartını,

d) Sürekli basın kartı: En az on sekiz yıl mesleki hizmeti bulunan medya mensuplarına ömür boyu verilen basın kartını, ifade eder.”

Engin Özkoç

Sakarya

Atila Sertel

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Atila Sertel’in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ATILA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; herkesi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

1982 yılı, Güneş gazetesinde çalışıyorum, 12 Eylül faşist diktatörlüğünün albayı her akşamüzeri geliyor gazetemize ve gazetenin pikaj, montaj kısmına giriyor, orada mumlu kâğıda bastırılmış haberleri okuyor “Bu haberi çıkaracaksınız.” diyor “Bu haber yasak.” diyor. Ve her gazetenin İzmir’deki bürosuna ayrılmış albaylar gazeteleri denetliyor; bir albay kafası, faşist cuntanın, faşist diktatörlüğün kafası bugün, Türkiye’de aynen bire bir yaşıyor. Bu yasak, bunu yayınlamazsınız, bunu yayınlarsanız sizi çok fena yaparız, çarparız, cezalandırırız, cezaevine atarız, cezaevinden korkmuyorsanız yüksek para cezalarıyla sizi sustururuz; bu kafa, Türkiye’de aynen yaşıyor.

“Dezenformasyon yasası” diyorsunuz, 2013 yılı Gezi eylemlerini anımsayın, dezenformasyon var ise ve bunu dile getiren var ise başta Recep Tayyip Erdoğan’ı ele almak lazım. 2013 yılının 2 Haziran akşamı polisin plastik mermilerinden, copundan, gazından kaçan gençler Bezmîâlem Valide Sultan Cami’ne sığınıyorlar ve o camide yaralı bir hâlde kendi arkadaşlarını tedavi etmek için, soluk alabilmek için, orada ayakta kalabilmek için uzun süre uğraş veriyorlar ve 3 Haziran günü, o günün FETÖ’nün yayın organı olan Cihan Haber Ajansı ile Samanyolu TV’de bir haber çıkıyor “Camide içki içildi.” diye, “Camide biralar içildi.” diye. 11 Haziran 2013 günü, AKP Genel Başkanı, o dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan çıkıyor grup toplantısına ve diyor ki: “Bunlar camide içki içtiler.” Ve o caminin imamı Fuat Yıldırım –kulakları çınlasın, Allah sağlık versin- diyor ki: “Bu büyük bir yalan, ben din adamıyım, asla bunu kabul etmiyorum; camide içki içilmedi.” Dezenformasyon devam ediyor, tam beş yıl sonra, 2018 yılında Recep Tayyip Erdoğan yine çıkıyor kürsüye, diyor ki: “Camide içki içildi.” 2022 yılında burada tekrarlanınca HDP Grubu bir araştırma önergesi getiriyor, diyor ki: Gelin, camide içki içilip içilmediğini araştıralım. Camide içki içilip içilmediğinin araştırılması AKP ve MHP oylarıyla reddediliyor fakat hâlâ dezenformasyona devam ediliyor, o masum, o namuslu gençler, o insanlar, yaralı bereli hâlde o camiye sığınmış olan gençler masum iken ve caminin imamı Fuat Yıldırım da sürülür iken geliyor yine Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, geçtiğimiz günlerde Geziciler için “sürtük” diyor, ağza alınmayacak, küfür edebiyatından nameler diyor. Kabataş yalanını da hatırlayın. Kabataş yalanında, zincirli gençler hamile bir türbanlı kadını yerlerde sürükledi, vurdular, kırdılar... Hatta bazı gazeteciler çıktı televizyonlara -isimlerini vermeyeyim ama birini vereyim, bunların içerisinde şu anda TRT Yönetim Kurulu üyesi olan Hilal Kaplan var- “Gördüm.” dedi, “Gördüm, gözlerimle gördüm, izledim.” dedi oysa öyle bir şey yoktu, hayaldi.

Ve son olarak dezenformasyona bir örnek vermek istiyorum. Suç işleri bakanının Cumhuriyet Halk Partisine yönelik Türkiye kamuoyunda geçtiğimiz gün yaptığı dezenformasyon gerçekten bu insanların bu konuda çok iyi eğitilmiş olduğunun göstergesidir. Bakın arkadaşlar, RTÜK’ten KRT’ye, Tele1’e, Halk TV’ye bugün bir ceza yazıldı. Niye yazıldı, için yazıldı? Zehra Taşkesenlioğlu, Erzurum Milletvekili ve damat Albayrak, onların onuru ve kişiliği zedelendi gerekçesiyle yazıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAŞKAN – Devam edin, tamamlayın sözlerinizi.

ATİLA SERTEL (Devamla) – RTÜK Başkanına ve o konuda ceza verenlere şunu sormak istiyorum: Kardeşim, siz mahkeme misiniz? Kimsiniz, hâkim misiniz? Siz savcı mısınız?

Basın Yasası'nda bir durum vardır. Eğer Sayın Taşkesenlioğlu ve Sayın Albayrak bu konuda rahatsız ise bütün televizyonlarımız onlara söz hakkı vermeye hazır olduğunu bütün tartışmalarda söylerler; bu, bir. İkincisi, bir tekzip müessesesi vardır; açar, düzeltmek ister, onu uygular, yetmez, mahkemeye başvurur, onu uygular. Siz mahkemenin yerine kendinizi koyup bu televizyonları susturup bu televizyonları seçime giderken karartmak istiyorsanız, amacınız buysa tarihin kara lekeli sayfalarında, basının kara lekeli sayfalarında yerinizi alacaksınız. Ben buradaki arkadaşlara seslenmiyorum, bunlar yukarıdan aşağıya emir komuta zinciri içinde el kaldıran insanlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok saygısızca! Çok saygısızca! Siz sanki bireysel hareket ediyorsunuz. Ne kadar çirkin!

BAŞKAN – Süreniz tamamlandı Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Asıl tepeden gelen zulmü kınıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Yasin Öztürk

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Trabzon

Denizli

Adana

Dursun Ataş

Feridun Bahşi

İmam Hüseyin Filiz

Kayseri

Antalya

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İmam Hüseyin Filiz'in.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle ilgili olarak İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, üzerinde konuştuğumuz 10'uncu maddeyle Basın Kanunu'na ek madde eklenerek basın kartına başvuru usulü ve basın kartlarının türleriyle ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Buna göre, basın kartı başvurusu İletişim Başkanlığına yapılacak ve bu kart resmî nitelikte bir kimlik belgesi olarak kabul edilecektir. Bu düzenlemede, basınla ilgileri tartışmalı olan kişilerin enformasyon görevlisi olarak basın kartı alabilmesi son derece sakıncalı bir uygulama olacaktır. Bu nedenle bu maddeye olumsuz bakmaktayız. Ayrıca, oluşturulacak basın kartı komisyonunda 9 üyenin 5'inin İletişim Başkanlığının onayıyla seçilecek olması yani çoğunluğun İletişim Başkanlığı tarafından belirlenmesi tarafsızlığa gölge düşürmektedir.

Değerli milletvekilleri, iktidarın, basını ve sosyal medyayı kendi arzu ve isteği doğrultusunda yönlendirmesine ve hür düşüncenin engellenmesine yönelik hazırladığı bu dezenformasyon yasa teklifi açıkça göstermektedir ki tüm paydaşların ortak aklıyla hazırlanmadığı gibi, Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda ve Anayasa Komisyonunda görüşülmeden Genel Kurula sevk edilmiştir. AK PARTİ bunu hep yapmaktadır ve maalesef yanıltıcı ısrar etmektedir.

Değerli milletvekilleri, teklifin özeti şudur: Halk arasında korku ve panik yaratmak saikiyle kamu barışını bozma gibi gerekçelerle "halka yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" biçiminde bir suç tanımlaması yapılarak televizyon ve gazetelere ilaveten internet siteleri de denetim altına alınmak istenmektedir. Daha vahimi ise sosyal paylaşım platformları da bizim denetimimizde olsun, istemediğimiz hiçbir görüş paylaşılmasın istenmektedir. Bu da basın ve ifade özgürlüğünü ve hür düşüncüyü ortadan kaldırmak demektir.

Değerli milletvekilleri, biz, İYİ Parti olarak Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener önderliğinde, Türkiye'yi, kimsenin yalan haber yapmadığı, iftira etmediği, kötü söz söylemediği, halkın aldatılmadığı, düşünmenin ve düşüncesini açıklamanın suç olmadığı fikri hür, vicdanı hür insanların ülkesi yapmak için yolumuza devam ediyoruz. "Dezenformasyon" diyerek iktidarın basın ve ifade özgürlüğünü tamamen imha etmesine göz yumamayız. Ayrıca dezenformasyonu kim denetleyecek? Yalanı kim tespit edecek? Nasıl bir değerlendirme yapılacak? Bunlar hep soru işareti. Ama ne yapılacak hepimiz biliyoruz, liyakatsiz kadrolarla yine taraf tutulacak, yandaşların yazdıkları görülmeyecek ama muhalif bir görüş "Dezenformasyondur." denilerek haksızlıklar devam ettirilip basın ve sosyal medya susturulacaktır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetlerinin bu zamana kadar gerçekleştirdiği uygulamalardan görüleceği üzere subjektif değerlendirmelerin olacağı açıktır yani demek istediğim şey, bu yasa herkese eşit uygulanmayacaktır. Basına verilen cezalar bunun tipik örneğidir. 1 Ocak - 15 Eylül 2022 tarihleri arasında televizyon kanallarına verilen cezalara bakıldığında, Halk TV'ye 14, Tele1'e 11, KRT'ye 5, Fox TV'ye 4, Flash Haber'e 4 olmak üzere toplamda 11,5 milyon TL tutarında 38 cezanın kesildiği, TGRT Haber'e 1, Beyaz TV'ye 1, ATV'ye 1 olmak üzere 1,5 milyon TL tutarında sadece 3 ceza verildiği görülmektedir. Bugün komik sebeplerle Halk TV'ye 2, TELE1'e 2, KRT'ye de 1 ceza daha verilmiş. Bu durum, yandaş ve yandaş olmayan basın ve sosyal medyaya cezaların farklı uygulanacağını göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın sonunda Atatürk'ün basın hürriyetini anlattığı veciz sözlerini sunmak istiyorum: "Türkiye Cumhuriyeti'nde gazete çıkarmak, kitap yayımlamak, matbaa açmak için uyulması gereken kural Matbuat Kanunu ve Matbaalar Kanunu'nda tespit olunmuştur. Muzır neşriyat ve şahıslara tecavüz hâlinde yapılacak muamele bu kanunlarda ve Ceza Kanunu'nda yazılıdır. Her türlü kanuni kayıtlardan evvel bir kalem sahibi ilme ihtiyacı ve kendi siyasi görüşlerine olduğu kadar vatandaşların haklarına ve memleketin her türlü kişisel görüşlerinin üstünde olan yüksek menfaatlerine de dikkat ve hürmet etmek mecburiyetindedir. Bu mecburiyettir ki toplumsal düzeni temin edebilir."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – "Bununla beraber, basın serbestisinden meydana gelecek fenalıkları ortadan kaldıracak etkili yöntem asla, geçmişte olduğu gibi, basın hürriyetini bağlayan bağlar değildir. Bilakis basın hürriyetinden doğacak sakıncaları giderme yöntemi yine basın hürriyetinin kendisidir." diyerek basın özgürlüğünün önemini vurgulamıştır.

Değerli milletvekilleri, bu sözün ruhuna uygun olarak teklifin geri çekilmesi, daha detaylı bir çalışma ve tüm paydaşların

ortak aklıyla yeniden Meclise getirilmesi yerinde olacaktır.

Bunu, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle AK PARTİ yapmayacağına göre, biz yapacağız, az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 3 adet önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 11: 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Basın kartı alabilecek kişiler

EK MADDE 2- Basın kartı;

a) Türkiye'de faaliyet gösteren medya kuruluşlarının Türk vatandaşı medya mensuplarına,

b) Süreli yayınların sahiplerine veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarına,

c) Medya kuruluşları adına hareket eden ve görev alanı Türkiye'yi kapsayan yabancı medya mensupları ile görev alanı Türkiye'yi kapsamamakla beraber geçici bir süreyle Türkiye'ye haber amaçlı gelen yabancı medya mensuplarına,

ç) Yurt dışında yayın yapan medya kuruluşlarının, Türk vatandaşı sahiplerine ve çalışanlarına,

d) Yurt içinde ve yurt dışında serbest gazetecilik yapan Türk vatandaşı medya mensuplarına,

e) Medya alanında hizmet veren kamu kurum ve kuruluşlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarının yürüttükleri medya alanında çalışan kamu personeline,

f) Medya alanında faaliyet göstermeleri şartıyla, sendikalar ile kamu yararına faaliyette bulunduğu tespit edilen dernek ve vakıfların yöneticilerine, verilebilir."

Engin Özkoç

Sakarya

Tufan Köse

Çorum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Tufan Köse'nin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

27'nci Dönemin son yasama yılındayız, 6'ncı ve son yasama yılındayız; açlık var, yoksulluk var. Hakikaten bizim yakıcı sorunlarımız; gelir adaleti çok bozulmuş, cezaevlerinde hak ihlalleri var, insan hakları ihlalleri var, intiharlar var, birçok olay var ama maalesef Meclisimiz son yasama yılını talihsizliğe bakın ki bir sansür kanunuyla açıyor. Birçok iddia var, sadece bize benzeyen insanların ya da gazetecilerin iddiası değil, ideolojik olarak bakmayan, hakikaten ortadan konuşan insanların iddiaları; bu teklif yasaladırsa tutuklu gazetecilerin sayısının çok artacağı söyleniyor, ben de öyle söylüyorum. Yerel gazetelerin ana yaşam kaynağı olan resmî ilanlar gelirlerinin yüzde 75'inin buharlaşacağı ve yerel gazetelerin yaşama şansının çok azalacağı, matbaaların kapanacağı ve matbaa çalışanlarının işsiz kalacağı söyleniyor, ben de böyle söylüyorum, doğru söylüyorlar. "Bağımsız televizyon ve radyoların üzerinde bir adaletsiz kılıç gibi gezinen RTÜK'ün yerine şimdi dijital mecralar ve yazılı basının üzerinde de gaddarca ve adaletsizce davranacak bir kurum daha yaratılıyor." diyor. "Basın İlan Kurumu" adı. Ben de böyle söylüyorum. Gerçekten Basın İlan Kurumu da şu andaki RTÜK'ün pozisyonuna düşecek. Tabii, değerli arkadaşlarım, bu sadece basın için mi sansür uygulayan bir kanun yani yalnızca basın mı bundan etkilenecek? Elbette ki değil, bu sadece basını değil sıradan vatandaşları da susturmaya dönük çok ağır bir sansür kanunu. Teklifin resmi adı: "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" İktidar buna "dezenformasyonla mücadele kanunu" diyor, "İfade özgürlüğünü garanti altına alacağız." diyor, espri yapar gibi yani komiklik yapar gibi, "Hapis cezasını yalan habere getiriyoruz." diyor. Bizim Genel Başkan Yardımcısı Bülent Tezcan geçen konuşmasında çok güzel bir şey söyledi, o da şöyle diyor: "Bu dezenformasyonla mücadele değil, enformasyonu engelleme kanunu." Bülent Tezcan çok da doğru söylüyor. Gazetecilik örgütleri de net olarak "sansür kanunu" diyor. Önce, iktidarın iddiasından başlayalım. Dezenformasyon yani doğruluğu kanıtlanmamış bilgi için hapis cezalarına hükmedileceğini iddia ediyorlar, doğruluğu kanıtlanmamış. Neyin dezenformasyon olduğuna kim karar verecek? Birçok konuşmacı söyledi, hakikaten belli değil. Yani bence, bir kurul olacaksa, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan mutlaka olmalı çünkü çok adaletli davranıyor; bir partinin Genel Başkanlığı şapkası var, diğer şapkası Cumhurbaşkanlığı. Fahrettin Altun mutlaka olur, belki, Mahir Ünal da buradaydı, o da olsun bu şeyde. Değerli arkadaşlar, yarın iktidar değiştiğinde de böyle bir kurul oluşacaktır, bunu da göz ardı etmemenizi buradan diliyorum, değişince mutlaka yeni ekip gelecektir. Yanlış bilgi olduğu kanıtlanmış haberler için ceza verilecek mi? Çok konuşuldu ama bakın "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diyor, faizler çok düştü, yüzde 12'lere indi ama enflasyon hâlâ durduğu yerde, "Yüzde 180'lerde." diyor enflasyon için. Biz bu durumda Cumhurbaşkanına ceza verecek miyiz?

Değerli arkadaşlarım, ben, tabii, vatandaşlara da seslenmek istiyorum: Az evvel söyledim, bu yasa yalnızca basına dönük çıkartılmış bir sansür yasası değil, vatandaşlara yönelik de çıkartılan bir sansür yasası. Örneğin bir vatandaşımız çıksa "Bu sene yaşılar az oldu, barajlar dolmadı. Elektrik kesintileri artacak." dese, yarın, Allah saklasın, bir savcı bunun hakkında dava açıp hapishaneye gönderebilir. Adalet Bakanına da buradan –burada yok ama– seslenmek istiyorum: Daha çok cezaevi yapın bu yasa eğer buradan geçerse, daha çok cezaevine ihtiyacı olacak bu memleketin. Yine, benzer şekilde "Kuraklık oldu, buğday fiyatları artacak. Buğday üretimi azaldı, ekmek fiyatları artacak." dese bir vatandaş cezaevi yolu ona da görünüyor arkadaşlar. Sevgili yurttaşlarım, bu kanun sadece basına dönük bir kanun değil, bu, doğrudan vatandaş da susturmaya dönük bir kanun.

Peki, memleketin birçok çözülmesi gereken yakıcı sorunu varken böyle bir teklife niye ihtiyaç duyuyor iktidar? Eğitimde, adalette, gelir dağılımında çok çok büyük sorunlarımız var. Bakın, antidepresan kullanımı dünyada en çok olan ülkelerden biri hâline gelmişiz. Uyuşturucu kullanımı ilkokullara kadar inmiş, bizim bunlarla mücadele etmemiz, bunlara dönük yasal düzenlemeler yapmamız gerekirken 27'nci Dönemin son yasama yılı olan altıncı döneminde bir sansür kanununa başlıyoruz. Tabii, sebepleri var, memleket, tarihinin en kritik, bir iktidar açısından ölüm kalım, varlık yokluk meselesine dönüşmüş bir seçime gidiyor. İktidar bu seçimde, vatandaşların ağızını açarken bin kere düşünmesini, söyleyeceğimiz sözlerin nelere mal olacağını iyi hesap edelim istiyor yani sonunda cezaevine gitmek de var ki bunun anlamı mahpushane.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız sözlerinizi.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Korkalım, susalım; bilinçli vatandaş değil uyumlu birer seçmen olalım istiyor iktidar. Uyumlu birer seçmen olalım ki bu

adaletsiz ve zalim düzenleri bir süre daha devam edebilsin.

Buradan yurttaşlarımıza söz veriyoruz, erken ya da zamanında yapılacak ilk seçimde bu adaletsiz ve zalim düzene son vereceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde yer alan (e) ve (f) bentlerinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Hasan Özgüneş

Ayşe Sürücü

Adana

Şırnak

Şanlıurfa

Murat Çepni

Mahmut Celadet Gaydalı

Sait Dede

İzmir

Bitlis

Hakkâri

Mehmet Ruştı Tiryaki

Serpil Kemalbay Pekgözeği

Nuran İmir

Batman

İzmir

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Ayşe Sürücü'nün.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, federe Kürdistan bölgesi Süleymaniye'de katledilen gazeteci ve Jineoloji Araştırma Merkezi üyesi Nagihan Akarsel'i buradan saygıyla anıyor ve onu katledenleri lanetliyor, kınıyorum.

Evet, değerli arkadaşlar, ekonomik gidişatı, cezaevinde yaşananları ve demokrasi koşullarını konuşmamız gereken bu süreçte, AKP iktidarı hegemonik yasaları geçirme çabasına girdi. 20 Temmuz 2016'da ilan edilen OHAL'in ardından çıkarılan KHK'lerle çok sayıda kuruluş kapatıldı. KHK'lerle kapatılan 116 medya kuruluşunun 6'sı haber ajansı, 18'i televizyon, 22'si radyo, 50'si gazete, 20'si dergidir. Bu da yetmedi, el koyduğunuz kuruluşların tüm varlığı TMSF tarafından satışa çıkarıldı.

Yine, 2021 yılındaki hak ihlallerinde en az 55 gazeteci saldırıya uğradı, 23 gazeteci işkence ve kötü muameleye maruz kaldı, gazetecilere yüz otuz üç yıl hapis cezası verildi. Bu da gösteriyor ki zaten en büyük baskıyı ve yasaklamayı her zaman basına yaptınız çünkü gerçeklerin gün yüzüne çıkmasından korkuyorsunuz, gerçeklerin gün yüzüne çıkmasını istemiyorsunuz. Ana akım medyayı çantasında taşıyan iktidar, özgür basını da susturmaya çalışıyor. Özellikle boyun eğdiremediği Kürt basınına uydurma dosyalarla saldırarak halkın hakikati öğrenme hakkı engellenmeye çalışılıyor. Özgür basını üzerinde artan saldırılar, bu yasayla meşru bir zemine oturtulmaya çalışılıyor. Sadece 2022 Haziran ayında 16 Kürt gazeteci tutuklandı, basın faaliyetlerine tek dilli yayını dayatan anlayış Kürtçe habercilik yapan gazetecileri özel bir konseptle hedef almaktadır. Kürt gazetecilerin kamerasını ve yazdığı haberleri suç delili sayan AKP iktidarı yolsuzluk ve hukuksuzlukların ortaya saçılmaması için basın özgürlüğü kısıtlamalarını bu teklifle tamamen yasallaştırmaya çalışıyor. Kürtçe yayın yapan Xwebûn gazetesine el konuluyor, JINNEWS'e erişim yasağı getiriliyor. Özellikle kadının kalemiyle hakikatin izinde habercilik yapan Kürt kadın gazetecilere ise daha ağır bir konsept uygulanıyor ama kadın haber ajansları olan JINHA ve Şujin'i KHK'lerle kapattığınızda özgür kadın gazeteciler JINNEWS'le karşınıza dikildi.

Karanlığın içinden ortaya attığınız bu yasaklar kapalı rejimin ayak sesleridir çünkü AKP iktidarı, yolsuzluk iddialarının haber olmasından, yaşanan derin yoksulluğun gündemleşmesinden rahatsız oluyor; sosyal medyada yaratılan duyarlılıktan rahatsız; şiddet gören kadınların çılgık attığı "tweet"lerden, 33 düş yolcusunun Suroç ailelerinden rahatsız; yaklaşık yedi yüz gündür Urfa Adliyesinin önünde adalet için bekleyen, adalet nöbetinde olan Şenyaşar ailesinin "tweet"lerinden ve Emine annenin adalet haykırışının duyulmasından rahatsız; tam bin gündür kayıp olan Gülistan Doku'nun ailesinin arayışlarından ve paylaşımlarından rahatsız. Sorgusuz ve şüpheli olarak öldürülen 16 yaşındaki Muharrem Aksem, Urfa'da polisin atış talimi yaptığı bölgede yaşamını yitirmişti, vücudunda 12 metal parça bulundu. Yine, Hakkâri Derecik'te askerin açtığı ateş sonucunda 21 yaşındaki Tahsin Yalçın yaşamını yitirmişti. Bu ve benzeri şekilde yaşanan ölümlerin duyulmasından rahatsızsınız. HDP'yi kapatma ve Kobani kumpas davasına karşı yükselen itirazlardan, demokratik tepkilerin duyulmasından rahatsızsınız çünkü topluma George Orwell'in 1984'ünü yaşatmaya niyetlenmiş AKP iktidarına biz kadınlar, sosyal medya "hashtag"leriyle, sokak direnişleriyle, basın özgürlüğüne, ifade özgürlüğüne saygı duymayı öğreteceğiz. Halkın ifade ve erişim özgürlüğünü her alanda yasaklayarak siyasi ömrünüzü uzatamazsınız. AKP iktidarı bunu iyi bilsin ki bu yasakçı kanunlarla ne Ape Musa'nın izinden gidenlerin kalemini ne de demokratik kamuoyunun ifade hakkını engelleyebilirsiniz çünkü bizler direniyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Toplumun kısımaya çalıştığınız sesini ve sansürleneceğiniz haberleri yaymaktan vazgeçmeyeceğiz. Özgür basın boyun eğmedi, eğmeyecek, özgür basın susturulamaz "...(*)" (HDP sıralarından alkışlar) Tekrardan cezaevlerinde bulunan tüm yoldaşlarımızı ve halkımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 11'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Yasin Öztürk Mehmet

Metanet

Çulhaoğlu

Trabzon

Denizli

Adana

Dursun Ataş

İsmail Koncuk

Muhammet Naci Cinisli

Kayseri

Adana

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon önergeye katıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Muhammet Naci Cinisli'nin.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

saygıyla selamlarım.

Sözlerimin başında, sizlerin ve aziz milletimizin yarın idrak edeceğiniz Mevlit Kandili'nizi tebrik ederim.

Kamuoyunda sosyal medya yasası olarak bilinen görüştüğümüz teklif, aslında zincirin son halkası. 2020 yılı Temmuz ayında, yine, sosyal medyada AK PARTİ'nin kirli geçmişinin ve haklarında çıkmış haberlerin silinmesi, erişimin engellenmesi için İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Hakkında Kanun çıkarılmıştı. O zaman masum bir gerekçeyle kişilik haklarının ihlali bahane edilmiş, hatırlanmama hakkı sebep gösterilmişti. Aslında, FETÖ, PKK, mafyayla girilmiş lüzumsuz ilişkilerle ve yolsuzluklarla kirlenmiş AK PARTİ kadroları kendi sorunlu geçmişleriyle daha fazla yaşayamazlardı tabii ki. Hem bunu bildikleri hem de hâlâ devam eden kirli siyasetlerini aziz milletimizin gözünden kaçırmak ve silmek istedikleri için o teklifi hazırladılar. 2021 yılında daha vahim bir kanun çıkarıldı. 4.348 cumhuriyet savcısının kamu soruşturması açma yetkisi ellerinden alındı, bütün bu yetkiler 148 cumhuriyet başsavcısında toplandı. Başsavcılar izin vermediği, onaylamadığı takdirde, istenildiği kadar cumhuriyet savcılarına başvuruda bulunulsun, soruşturma açılmıyor. Bu kanunlar çıkarılarak AK PARTİ'lilerin suistimallerinin soruşturulma riski düşürüldü. Devletin 4.348 savcısına güvenilmeyerek "Ne olur ne olmaz soruşturma açılır, başımıza iş gelir." endişesiyle yetki 148 başsavcıya indirildi, başa dert açma riski küçültüldü. Devleti idare edenlerin düştüğü acze bakar mısınız? AK PARTİ kendi devletinin adaletinden korkar hâle geldi. Zincirin son halkası olarak görüştüğümüz şimdiki sosyal medya yasasıyla milletimiz artık iyice nefes alamaz bir hâle sürüklenmek isteniyor fakat aziz milletimiz kararını vermiş, biz bunu Türkiye'nin dört bir yanında görüyoruz. İktidarın değişmemesi için yapılan hiçbir antidemokratik hamle artık işlemez. Türkiye'nin nefes almasına çok az kaldı.

Değerli milletvekilleri, Basın Kanunu'na ek madde ilave edilerek basın kartı alabilecek yabancı medya mensuplarında aranacak şartlar da bu kanun teklifinde düzenleniyor. Basın kartı talep eden yabancı medya mensuplarından basın kuruluşları tarafından görevlendirildiklerine dair belge sunmaları ve Türkiye'de çalışma izinlerinin olması şartları aranıyor. Ayrıca, bağlı bulundukları basın kuruluşunun Türkiye'deki diplomatik temsilcilerinden alınan takdim mektubunun da ibraz edilmesi talep ediliyor. Bu şartlar karşılandığı takdirde karşılıklılık esası da gözetilerek basın kartı verilebiliyor. Kabul edilebilir bir uygulama.

Yalnız, keşfe aynı hassasiyet ulusal kimlik belgeleri ve tarihi geçmiş pasaportlarıyla ülkemize giren yabancıların ülkelerine karşı da gösterilebilse. Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İspanya, İsviçre, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malta, Portekiz, Ukrayna, Yunanistan, Polonya, Gürcistan ve Bulgaristan vatandaşları, bırakın vizeyi, ülkemize pasaportsuz, sadece kimlik kartlarıyla girebiliyorlar. Hatta bazı ülkelerin vatandaşları süresi sona ermiş pasaport ve kimlik kartlarıyla bile ülkemize girebiliyorlar. Örneğin, Alman vatandaşları geçerliliğini son bir yıl içerisinde yitirmiş pasaportları veya kimlik kartlarıyla ülkemize giriyorlar. Aynı şekilde, Belçika, Fransa, İspanya, İsviçre, Lüksemburg ve Portekiz vatandaşları geçerliliğini son beş yıl içerisinde yitirmiş pasaportlarıyla ülkemize ellerini kollarını sallayarak girip çıkabiliyorlar, çok çok üzücü ve onur kırıcı bir uygulama; bu mu sizin şahsiyetli dış politikanız? Bu mu... Bu cümleyi atlamak istiyorum, söylemeye dilim varmıyor. Nerede mütekabiliyet? Nerede vatandaşımızın hakkının korunması? Nerede devlet ciddiyeti? İYİ Parti iktidarında hem Türk vatandaşlığının kıymetini hem de Türk milletinin unutturulmaya çalışılan büyük medeni vasfını tekrar hak ettiği yere yükselteceğiz.

Değerli milletvekilleri, basın zaten çok ciddi ölçüde kontrol altındayken ve -ilk ağızdan öğrendiğimize göre- sahibinin sözünün gereği yerine getirilir hâldeyken görüştüğümüz kanun teklifinin yasalasmasıyla biz demokratların anladığı kadarıyla basının başına bir mezar taşı yerleştirilmiş oluyor; yapılmak istenen tam da budur. Partizanlaşmış Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığının basın kartı dağıtması, basınla ilgisi olmayan kimselerin enformasyon görevlisi olarak basın kartı alabilmesi otokrasi heveslilerinin basın ayağıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Bu tür yetkilerin partizan İletişim Başkanlığı veya kurulması muhtemel taraflı kuruluşlarına verilmesi son derece tehlikelidir. Basının bağımsızlığının, özgürlüğünün korunması ve kendi kurullarının işlemesi şarttır. Binlerce yıllık devlet geleneğine dayanan, cumhuriyetinin 100'üncü yılını kutlayacak ülkemizin keyfi Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi altında bütün bağımsız kurumlarının işleyişine karışılması bahsettiğimiz ciddi devlet geleneğine ve geçmişine yakışmıyor. Sadece konvansiyonel medyayı kontrol ederek iktidarda kalmanın artık imkânsız olduğunu gören AK PARTİ sosyal medyayı da baskılamaya âcizliğine girişmiştir. Fikrini hür şekilde açıklamaya cesareti olan vatandaşlarımızın ama özellikle gençlerimizin üzerinde korku salıp baskı kurmaktır amaç. Nerede kaldı darbe dönemlerinden, darbeci zihniyetten AK PARTİ'nin farkı?

Bugüne kadar baskıyla, zulümle kimsenin abat olmadığını hatırlatır, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci madde üzerine 3 adet önerge vardır, önergeyi aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hasan Özgüneş

Kemal Peköz

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Şırnak

Adana

İzmir

Sait Dede

Murat Çepni

Mahmut Celadet Gaydalı

Hakkâri

İzmir

Bitlis

Mehmet Ruştü Tiryaki

Nuran İmir

Garo Paylan

Batman

Şırnak

Diyarbakır

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) –Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın Garo Paylan'ın.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, basın özgürlüğü demokrasi için olmazsa olmaz bir özgürlüktür. Demokratik ülkelerde gazeteciler millet adına yani kamu adına millete bilgiyi ulaştırır. Değerli arkadaşlar, biz demokratik bir ülke miyiz? İçinizde iktidar kanadından veya muhalefet kanadından "Biz demokratik bir ülkeyiz." diyebilen var mı? Ses gelmiyor arkadaşlar, var mı? Yok, ses de gelmiyor.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sana cevap mı vereceğiz Garo? Rica ediyorum...

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, biz Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 180 ülke içinde kaçınıcıyız?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Garocuğum, seninle etkileşime girmiyoruz şu anda.

GARO PAYLAN (Devamla) – 149'uncu ülkeyiz. Yani, bu yasa, bu sansür yasası çıkmadan önce 180 ülke içinde 149'uncu sıradayız; arkamızda kalan ülkeleri saysam utanırsınız. Kuzey Kore, İran, Çin...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama yalan! Yalan!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Nasıl yalan ya? Uluslararası dernekler üzerinden, Abdullah Bey.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kim yayınlamış? Uyduruk bir İsveç derneği, kendi yayını.

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi, bu yasayı çıkarırsanız kaçınıcı sırada olacağız? Belki İran'ın bile gerisine düşeceğiz.

Değerli arkadaşlar, bu bir sansür yasasıdır. Bakın, yazılı basını susturdunuz, yazılı basını büyük oranda hizaya çektiniz. Televizyon basınına da büyük oranda borazan hâline getirdiniz ve borazancılığı yapıyor. Size borazancılık yapmayanlara da sopa gösteriyorsunuz, yayın durdurma cezaları veriyorsunuz, para cezaları veriyorsunuz. Hizaya çekemediğiniz neresi kaldı? İnternet basını. Yurttaşlarımız da oradan haber alıyor. Ben görüyorum burada, siz de oradan haber alıyorsunuz, siz de Gazete Duvar'a bakıyorsunuz, T24'e bakıyorsunuz, diğer internet sitelerine bakıyorsunuz; hiçbiriniz borazan medyaya bakmıyor, internet sitelerine bakıyor, bunu görüyorum sizlerde.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kim fonluyor onları Garo Bey, kim fonluyor onları?

GARO PAYLAN (Devamla) – AK PARTİ'liler bakıyor internet medyasına çünkü başka bir yerde haber yok.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kim fonluyor onları, onları kim fonluyor?

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi, toplumun nefes alacağı bir yer kalmış, internet medyası. Ne yapacağız? "Zapturapt altına alacağız." diyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, basın sizin hatalarınızı gösterir. Eğer basını susturursanız hatalarınızı göremezsiniz. Hele sarayda yalnızlaşmış Sayın Erdoğan hiç göremez. Niye? Çünkü etrafındakilerin hepsi "Padişahım çok yaşa." diyor. Eskiden söyleyebiliyordunuz Sayın Erdoğan'a hatalarını, şimdi söyleyemiyorsunuz, çok iyi biliyoruz. Söyleyemediğiniz sürece de Sayın Erdoğan daha fazla hata yapıyor. Ya, Sayın Erdoğan "Faiz sebep, enflasyon sonuç." dedi, değil mi? Ya, içinde iktisatçılar var, biliyorum, bakın, var burada, iktisatçılar var, ekonomi bilenler var, herhangi biriniz çıkıp "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diyebiliyor musunuz? Demiyorsunuz, diyemiyorsunuz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Birleşmiş Milletler diyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Herkes diyor.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Herkes diyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – Doğru olmadığını biliyorsunuz ama Sayın Erdoğan'a söyleyemiyorsunuz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Artık herkes faizi artırmamak gerek diyor, herkes şu anda faizi artırmamak gerek diyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – E, basın da yazmadığı zaman ne oluyor? Şimdi, Sayın Erdoğan "Düşürün faizi." diyor, düşürüyor; düşürün faizi talimatıyla düşürüyor.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Ama hangi faiz, hangi faiz?

GARO PAYLAN (Devamla) – Ne oluyor sonucu? Ya, keşke Sayın Erdoğan haklı çıksaydı. Bakın, iddiayla söylüyorum, keşke Sayın Erdoğan haklı çıksaydı, faiz düşünce enflasyon düşseydi ama faizi düşürdü, 19 olan enflasyon TÜİK'in yalan rakamlarıyla yüzde 83'e çıktı. E, bir de ENAG var, ENAG ne diyor? "Yüzde 186." diyor. E, çarşı pazar ne diyor? "Evet, yüzde 186'dır." diyor çünkü iğneden ipliğe her şeye yüzde 200, yüzde 300 zam geldi.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu yasayı çıkardığınızda ne olacak biliyor musunuz? ENAG "Enflasyon yüzde 186." dediğinde "Gel bakalım buraya ENAG, sen dezenformasyon yapıyorsun." diyecekler.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Almanya da doğal gaza yüzde 400 zam yapıyor, enflasyonu niye yüzde 10 gösteriyorlar? Almanya neden enflasyonu yüzde 10 gösteriyor?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Mahir Bey, manipüle ettiğinizi ikrar ediyorsunuz herhâlde.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Almanya'yı konuşuyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yok, yok, Türkiye'yi konuşuyor.

GARO PAYLAN (Devamla) – "Gel bakalım ENAG temsilcileri, hapse atıyorum seni." diyeceksiniz.

Bakın, değerli arkadaşlar, bu yasa da çok daha büyük bir tehlike var. Bak, AK PARTİ'lileri de uyarıyorum, hepimizi uyarıyorum. Demokratik siyaset zemininde, değerli arkadaşlar, son nefes aldığımız yerler neresi kaldı? Bak, hepimiz Twitter'a bakıyorsunuz, değil mi? Bak, Twitter'dasınız hepimiz, öyle değil mi arkadaşlar?

HASAN TURAN (İstanbul) – Yok, bak, yok.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yok.

GARO PAYLAN (Devamla) – Twitter'dan haber alıyorsunuz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Tamam da sen Twitter'ı neden savunuyorsun?

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bu yasayla Twitter'ın kapanma riski var ya, Facebook'un kapanma riski var ve bu seçimlere, gelecek yılki seçimlere Facebook'suz, Twitter'sız gitme olasılığımız var.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ya, bırak onlar düşünsün, Facebook düşünsün. Sen neden Twitter'ın, Facebook'un avukatlığını yapıyorsun?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bak, bir başsavcı Twitter'a bir içerik çıkarma emri verse ve Twitter bunu çıkarmazsa önce para cezası, ardından yayın durdurma.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – O yasayı çıkarmıştık zaten.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Pekî, Almanya'nın her istediğini yapan Twitter neden Türk yasalarını tanımıyor? Twitter neden Türk yasalarını tanımıyor?

GARO PAYLAN (Devamla) – BTK Başkanı, Bilgi Teknolojileri Kurumu Başkanı eğer ki... Bakın, bir memurdan bahsediyoruz ha, bir memur; bir yargıç değil.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – O yasa var zaten.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Onu Plan ve Bütçede biz çıkarmadık mı ya? O yasa var zaten.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir memurdan bahsediyoruz. Kim Bilgi Teknolojileri Kurumu Başkanı ya, kim? Değerli arkadaşlar, Bilgi Teknolojileri Kurumu Başkanı bir memur. Şimdi, içerik çıkarma kararı verdi. Ya, "Faiz sebep, enflasyon sonuç değil." demiş birisi, "Sayın Cumhurbaşkanı bunu kabul etmiyor. Bunu çıkar." dedi BTK Başkanı, çıkarmadılar; Twitter'a yazdı, çıkarmadı; Facebook'a yazdı, çıkarmadı. Değerli arkadaşlar, BTK Başkanının Twitter'ın ve Facebook'un ulaşımını durdurma yetkisi var bu yasayla. Ya, bu yasayla bu yetkiyi nasıl vereceksiniz bir memura? BTK Başkanına nasıl böyle bir yetkiyi vereceksiniz?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kime vereceksin yetkiyi?

GARO PAYLAN (Devamla) – Bir başsavcının, emirde olan, sarayın emrinde olan bir başsavcının yetkisiyle bir BTK Başkanının yetkisiyle Twitter'ın, Facebook'un yayını durdurarak bu iktidarın seçime gitme yetkisi var bu yasayla. Bu yetkiyi milletin vekilleri verecek mi, soru burada.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, Garo, biz o kanunu çıkarmadık mı beraber? Daha önce çıkardık. Çıkardığın kanundan haberin yok ya.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4471) esas sayılı Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 12'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 12: 5187 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Basın kartı alabilecek kişilerde aranan şartlar

EK MADDE 3- Basın kartı talep edenlerin başvuruda bulunabilmeleri için;

a) 18 yaşını bitirmiş olması,

b) En az lise veya dengi bir eğitim kurumundan mezun olması,

c) Kısıtlı veya kamu hizmetlerinden yasaklı olmaması,

ç) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da şantaj, hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, iftira, suç uydurma, müstehcenlik, fuhuş, hileli iflas, zimmet, irtikâp, rüşvet, kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları ile cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, kamu barışına karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk suçlarından hüküm giymemiş olması,

d) Terörle Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde sayılan terör suçları ile 4 üncü maddesinde sayılan terör amacı ile işlenen suçlardan veya 6 ncı maddede belirtilen suçlar ile 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca hüküm giymemiş olması,

e) Bu Kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlardan hüküm giymemiş olması,

f) 13/6/1952 tarihli ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun hükümlerine uygun sözleşme yapmış olması ve mücbir sebepler dışında işten ayrıldığı tarihten itibaren bir aydan fazla olmamak üzere ara vermeden çalışması,

g) Medya faaliyeti dışında ticari, sınai ve zirai faaliyette bulunmaması, şarttır.

Basın kartı talep eden süreli yayın sahipleri veya tüzel kişi temsilcileri ile radyo ve televizyonların yönetim kurulu başkanlarında, kamu kurum ve kuruluşlarında basın kartı alabilecek çalışanlarda ve yabancı basın-yayın kuruluşlarında çalışan Türk vatandaşı medya mensuplarından basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz.

Sürekli ve serbest basın kartı talep edenler ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu aracılığıyla göreve bağlı basın kartı talep edenlerde birinci fıkranın (f) bendinde belirtilen şart aranmaz."

Engin Özkoç

Sakarya

Yüksel Mansur Kılınç

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Yüksel Mansur Kılınç'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu teklifin 12'nci maddesi basın kartlarıyla ilgili sınırlamaları düzenlemekte. Bu sınırlamalar içerisinde düzenlenen bir bölümle basın kartı sahibi olanların ayrıca basın dışı faaliyetlerde bulunamayacağı -ki bunların içerisinde ticari faaliyetler de var- düzenleniyor. Ancak, diğer taraftan, bir başka maddeyle yapılan düzenlemede vakıf, dernek yöneticilerine ve mensuplarına da basın kartı verilerek büyük bir tezat oluşuyor, dolayısıyla söz konusu düzenleme bir yanıyla yeni sorunlara neden olacak bir düzenleme olarak görülüyor.

Şimdi, 12'nci maddeyle ilgili durum bu, 12'nci maddenin dışında, ayrıca, Basın Kartı Komisyonu ile ilgili de durum yine yapılan düzenlemeyle şu hâle gelmiş oluyor: Basın Kartı Komisyonunun hamisi durumuna gelecek olan İletişim Başkanı, Basın Kartı Komisyonunda bir gazetecinin bile bulunmasına tahammül edemeyecek noktaya gelmiş. 9 kişilik Basın Kartı Komisyonunda gazetecilerin bulunmasına müsaade edilmeyecek her türlü önlem alınmaya çalışılmış. Bunlarla sınırlı değil tabii. Bu neden yapılıyor? Çünkü bu yasayla aynı zamanda medya operasyonları düzenlenmeye çalışılıyor.

Şimdi, biz bu yasa teklifini komisyonlarda haziran ayında görüştük, iki komisyon görüşmesinden sonra yasa teklifinin Genel Kurula gelmesi ertelendi ve bazı değişiklikler gerçekleştirildi. Bu değişikliklerden biri de yine Basın Kartı Komisyonunun kararlarının İletişim Başkanlığı tarafından onaylanmasının kaldırılması şeklinde oldu. Belli ki İletişim Başkanının bazı düzenlemelerin kaldırılmasından ve ertelenmesinden duyduğu rahatsızlık Türkiye Büyük Millet Meclisine parmak sallamasına kadar gitmiş; en hafifinden gönderme niteliğinde bir karar alması oldu, bu karar da yasa teklifi ertelendikten sonra 5 Ağustos tarihinde bir Twitter paylaşımıyla ortaya çıktı. Bu Twitter paylaşımında, İletişim Başkanı, Dezenformasyonla Mücadele Merkezi kurulduğunu ve Başkanının da atandığını ilan etti.

Değerli milletvekilleri, bir yanıyla "sansür" olarak değerlendirilen ama sadece bununla sınırlı kalmayan, diğer taraftan, yasa teklifini getiren arkadaşlarımız tarafından "dezenformasyon yasası" olarak değerlendirilen -ki kesinlikle bir dezenformasyon mücadelesinin hiçbir unsurunu barındırmadığı gibi dezenformasyonu gölgelemeye yönelik bir düzenleme olan bu düzenleme- aynı zamanda, meslek örgütlerinin çok önemli bir kısmının karşı çıktığı, çok önemli bir kısmının katılmadığı ve desteklemediği bir düzenleme. Bu düzenlemede Adalet ve Kalkınma Partisini destekleyen, Milliyetçi Hareket Partisini destekleyen yerel gazeteciler de yok. Onların da tutumu bu yasa teklifinin kendilerini yok etme sürecini hızlandıracak yönünde.

Adalet ve Kalkınma Partisinin medyayla ilgili operasyonları tabii ki Türkiye'nin basın ve demokrasi birikimleriyle ortadan kaldırılacak, Adalet ve Kalkınma Partisinin medya alanını bir operasyon alanı hâline getirmesi çok kısa bir zamanda son bulacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) – Bunu hangi anlayışla yapacağız? Rehberimiz Büyük Atatürk olacak ve onun gösterdiği yol. Atatürk "Basın, milletin müşterek sesidir. Bir milleti aydınlatma ve irşatta, bir millete muhtaç olduğu fikrî gıdayı

vermekte, hülâsa bir milletin hedefi saadet olan müşterek bir istikamette yürümesini teminde basın başlı başına bir kuvvet, bir mektep ve bir rehberdir.” demektedir.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifi, dezenformasyon odaklarını gölgelemeyi amaçlamaktadır. Dezenformasyon odakları doğru bilgiyle, halkın doğru bilgilendirilmesiyle, özgür ve bağımsız medyanın gücüyle engellenebilir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 12'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Halil Oral

Ankara

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Adana

Hüseyin Örs

Trabzon

Dursun Ataş

Kayseri

Yasin Öztürk

Denizli

Feridun Bahşi

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) –Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi Sayın İbrahim Halil Oral'ın.

Sayın Oral, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle, 27'nci Dönem Altıncı Yasama Yılı'nın hepimize hayırlı olmasını diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, yasama, yürütme ve yargıyla birlikte çoğu zaman dördüncü erk olarak nitelenen basın ve medya diğer üç erkin kaderini paylaşmaktadır. Partili Cumhurbaşkanlığıyla birlikte, kuvvetler ayrılığı iddiasıyla gelip kuvvetler birliğini katı bir şekilde uygulayan bu yönetim modeli bir sistem değil, sistemsizlik sunmaktadır. Yürütmenin başı iken yasamayı da parti genel başkanlığı ve antidemokratik Siyasi Partiler Kanunu'yla domine eden bir model, adalet mekanizmasını da siyasi baskıyla olması gereken kimliğinden uzaklaştırmaktadır. Aynı akıbetten basın da muzdariptir. Türkiye'deki basın, medya ve iletişim faaliyetleri kendisini siyasi parti temsilcisi sanan Fahrettin Altun Bey'in inisiyatifine bırakılmıştır maalesef. Siyasi parti liderlerine kendince ayar vermeye çalışan, AK PARTİ'nin Tanıtım ve Medya Başkanı olmaya namzet Fahrettin Bey'in basın kartı çıkarılmasına inisiyatif sahibi olması, basın üzerine kurulmuş bir baskı unsurudur. Siyasi görüşü ne olursa olsun pek çok muhalif basın mensubunun uzun yıllar kullandıkları basın kartları iptal edilmektedir. Başta internet medyası olmak üzere basının kimi alanlarında çalışan emekçiler basın kartı edinmekte büyük sıkıntılar yaşamaktadırlar. Devletin kimin gazeteci olduğuna karar vermesinin yanlışlığını geçelim, artık partili bir İletişim Başkanı bu işte tek yetkili hâline gelmektedir. Özellikle küçük yerlerde İŞKUR'dan işçi alımları yapılırken AK PARTİ il ve ilçe teşkilatlarında listeler yapılmaktadır, basında da buna benzer bir durum ufukta görülmektedir. Herhâlde yakında basın kartı almak isteyenlerin başvuruları AK PARTİ Tanıtım ve Medya Başkanlığından alınacak hâle gelecektir.

Kıymetli milletvekilleri, görüştüğümüz teklifteki pek çok muğlak ifade cezayla muhalefeti korkutma çabalarının ötesine gidememektedir. Muhalif gazetelere kamu bankalarından 1 kuruş dahi destek verilmediği, RTÜK'ün muhalif yayınlar yapan kanallara cezalar yağdırdığı, belli başlı medya gruplarının AK PARTİ bülteni gibi çalıştığı düşünüldüğünde bu kanunun bir sansür ve istibdat kanunu olacağından zerre kadar şüphe duymuyorum. Bugün “muhalif basın” kavramını kullanmak zorunda olmamız bile fikir ve haber alma hürriyetinin nasıl ayaklar altına alındığının göstergesidir çünkü özgür basını savunan meslek sahiplerinin neredeyse tamamı muhalif olarak tarif edilmek zorunda kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, daha önce de hatırlattığım gibi, 2018 yılının 1 Nisanında, her türlü engellemeye ve zorlamaya karşı dik duran 120 bin insan bir araya gelmişti. Evet, 120 bin insan Ankara'nın göbeğinde toplanmıştı ama Ankara Kızılay'da 10 kişi bir araya gelip eylem yapsa haber olurken 120 bin cesur insanın toplanması havuz medyasında birkaç saniye bile yer almamıştı, alamamıştı çünkü o 120 bin cesur insan İYİ Parti Büyük Kurultayı için bir araya gelmişti. İYİ Partiyi seçime sokmamak için kırk takla atanlar, engellemek için apar topar seçime gidenler basın üzerinde kurdukları baskıyla o mahşerî görüntülerin servisini milletimizin görmesini engellemişti; işte, Türkiye'deki iktidarın basına bakışı da maalesef budur. İktidar bu konuda “Alo Fatih”lerle, “Gereğini yapın Abdulkadir Bey.”lerle anılacaktır maalesef. Şimdi, meşhur “1984” romanında olduğu gibi bir takip ve baskı sistemini sosyal medyada ve geleneksel basında kurmaya niyetlenmiştir ama biz buna izin vermeyeceğiz, dijital vatanımızı AK PARTİ zihniyetine yedirmeyeceğiz inşallah.

Bu düşüncelerle teşekkür ediyor, Genel Kurula saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14'üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi ile 5187 sayılı Kanun'a eklenen ek 5'inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “iki üye” ibaresinin “üç üye” şeklinde, (c) bendinin aşağıdaki şekilde, (ç) bendinde yer alan “bir üye” ibaresinin “dört üye” şeklinde, (f) bendinde yer alan “bir üye” ibaresinin “iki üye” şeklinde, (g) bendinde yer alan “bir üye” ibaresinin “üç üye” şeklinde değiştirilmesini ve fıkarda yer alan “dokuz üyeden” ibaresinin “on dokuz üyeden” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“c) Basın-yayın meslek kuruluşlarının birleşerek oluşturdukları üst kuruluşlar hariç olmak üzere; İstanbul, Ankara ve İzmir illerinde bulunan an fazla basın kartı sahibi üyesi meslek kuruluşu tarafından belirlenecek birer üye ile bu iller dışındaki illerde kurulu basın-yayın meslek kuruluşlarının sahip ve/veya çalışanları tarafından kurulmuş basın-yayın meslek kuruluşlarından en fazla basın kartı sahibi üyesi bulunan meslek kuruluşu tarafından belirlenecek bir üye olmak üzere toplam dört üye,”

Mahir Ünal

Kahramanmaraş

Feti Yıldız

İstanbul

Ahmet Özdemir

Kahramanmaraş

İsmail Kaya

Osmaniye

Hasan Turan

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN KIRCALI (Samsun) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, Basın Kartı Komisyonunun üye sayısının Komisyonun daha çoğulcu ve katılımcı hâle getirilmesi amacıyla 19'a yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.09

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.10

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 4'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

340 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Ben, bütün siyasi parti gruplarımıza, Grup Başkan Vekillerimize ve milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 11 Ekim 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.11